

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotukset

1. Ampumaratalaki

1 §. Lain tarkoitus. Ampumaratojen perustamiseen ja ylläpitämiseen liittyy riskejä, joita säännellään eri alojen lainsäädännössä. Ympäristönsuojelulaki (86/2000) ja -asetus ovat ympäristön pilaantumisen torjunnan perussäännöksiä. Laissa on määritelty ympäristöluvan tarve sekä toiminnan sallittavuuden ympäristönsuojelliset rajat. Alueiden käyttöä ja rakentamista ohjataan maankäyttö- ja rakennuslailla (132/1999). Ampumaradalla tarvitaan kyseisen lain mukainen rakennuslupa alueen rakennuksille, katoksille ja rakenteille. Uusien ratojen osalta ampumaratatoiminnot on oltava huomioitu kunnan kaavoituksessa ja muissa suunnitelmissa. Ampumaradoilla syntyy myös jätettä, jota koskevia säännöksiä on jätelaissa (1072/1993) ja sen nojalla annetuissa säännöksissä. Kaupallisen ampumaradan ylläpitäminen edellyttää voimassa olevan ampuma-asetlain (1/1998) 20 §:n 1 momentissa tarkoitettua asealan elinkeinilupaa. Työryhmä ehdottaa, että ampumaratalain tullessa voimaan tämä säännös kumottaisiin.

Nyt ehdotettavassa laissa edistettäisiin ensinnäkin turvallista ampumaharrastusta sekä turvallisuutta ampumaradoilla ja niiden välittömässä läheisyydessä. Tämä toteutettaisiin sääntelemällä ampumaratojen perustamista ja ylläpitämistä. Keskeisimpiä keinoja olisivat radan rakenteellisen turvallisuuden valvonta, radan pitäjän sopivuuden valvonta, radalla tapahtuvan toiminnan ohjaaminen järjestyssäännöllä ja ratavastaavan nimeäminen ampumaradalle tekemään käytönaikaista valvontaa. Koska ampumaradalla on usein oltava radan ulkopuolinen suoja- tai varoalue, kuuluisi lain soveltamisalaan myös ampumaradan välittömässä läheisyydessä olevat alueet.

Maakunnallisen ampumarataverkoston kehittäminen ehdotetaan toteutettavaksi asettamalla maakuntien liitoille velvoite laatia ja pitää ajan tasalla kehittämissuunnitelmaa, jossa esitettäisiin arvio maakunnallisten ampumaurheilukeskusten ja muiden ampumaratojen riittävästä määrästä ja sijoitustarpeesta. Tämä edistäisi turvallista ampumaharrastusta mahdollistamalla ampumaratojen käytön ampumaharrastukseen. Harrastajakunnalle ei syntyisi pakottavaa tarvetta harrastaa ammuntaa hiekkakuopilla tai muualla maastossa, jonne hajautuneena amunnasta voisi muodostua riski paikalla olevien toisten ampujien sekä sivullisten turvallisuudelle.

Lain tavoitteita edistettäisiin ensinnäkin antamalla säännöksiä ampumaradan perustamisesta. Perustamisen sääntelyä edellyttää ensisijaisesti radan rakenteellisen turvallisuuden valvonta. Radan käyttäjien sekä sen välittömässä läheisyydessä oleskelevien valvonta olisi radan ylläpidon aikaista valvontaa. Radan rakenteellisen turvallisuuden säilyttäminen koko sen käyttöajan edellyttäisi niin ikään radan ylläpidon sääntelyä. Valvontaa koskevat säännökset kohdistuisivat sekä radan pitäjään että valvontaviranomaisiin. Radan pitäjän oikeuksia koskevia säännöksiä olisivat ehdotetun ratavastaavan sekä ammunnan johtajan oikeus tarkastaa radankäyttäjien oikeus ampua radalla ja oikeus keskeyttää radalla tapahtuva turvallisuutta vaarantava tai radan järjestyssääntöjen vastainen toiminta.

2 §. Soveltamisala. Ehdotettavaa lakia sovellettaisiin ampumaradan käytönaikaisen ylläpidon lisäksi sen perustamiseen. Perustamisvaiheen sisällyttämistä soveltamisalaan edellyttävät radan rakenteellisen turvallisuuden sääntely yhtenä osanaan radan käytön aikaan sen lähialueella oleskelevien henkilöiden turvallisuuden varmistaminen. Radan rakenteellinen turvallisuus edellyttää suojavallien tai -rakenteiden tekemistä. Näiden rakentaminen on merkittävä radan rakentamisvaiheeseen sisältyvä toimi sekä työmäärällisesti että kustannustensa osalta. Rakenteellista turvallisuutta koskevien puutteiden merkittävä korjaaminen radan käytönaikana olisi hankalaa ja kallista. Tämän vuoksi on tarpeen säännellä jo radan perustamista. Perustamisella tarkoitettaisiin radan rakentamista, ei erilaisten perustamista koskevien hakemusten tai ilmoitusten tekemistä. Radan ylläpitäminen olisi radan fyysistä ylläpitämistä, esimerkiksi radan kunnossapitoa sekä radan kävijöiden ja sen käytön valvontaa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin soveltamisalaa koskevista poikkeuksista. Sen 1-kohdan mukaan lakia ei sovellettaisi rikoslain (39/1889) 24 luvun 11 §:ssä tarkoitettuun kotirauhan suojaamaan paikkaan, joita olisivat asunnot, loma-asunnot ja muut asumiseen tarkoitetut tilat, kuten hotellihuoneet, teltat, asuntovaunut ja asuttavat alukset, sekä asuintalojen porraskäytävät ja asukkaiden yksityisaluetta olevat pihat niihin välittömästi liittyvine rakennuksineen. Kaikissa edellä luetelluissa tapauksissa ammunta ei käytännössä ole edes mahdollista. Esimerkiksi yksityisalueeksi katsottavassa pihassa sijaitsevassa rakennuksessa tai muussa edellä mainitussa kotirauhan suojaamassa paikassa harjoitettava ammunta ei ole yleisen järjestyksen ja turvallisuuden kannalta riski eikä sen valvontaan ole tarkoituksenmukaista käyttää viranomaisten resursseja. Tämän tyyppinen ammunta voisi olla myös 2-kohdassa tarkoitettua pienimuotoista ammuntaa.

Momentin 2-kohdassa säädettäisiin satunnaista tai pienimuotoista ampumista koskevasta soveltamisalan poikkeuksesta.

Satunnaista ampumista olisi esimerkiksi yksittäisten ampumakilpailujen järjestäminen. Ampumaratojen ulkopuolella järjestetään esimerkiksi ampumahiihtokilpailuja, reserviläisammunnan kilpailuja ja hirvenhiihtokilpailuja. Tällaiset kilpailut saattavat yksittäisinä tapahtumina kuulua kokoontumislain (530/1999) soveltamisalaan sen 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuna yleisötilaisuutena. Elämymatkailun yhteydessä on joissakin tapauksissa järjestetty ammuntaa. Tällainen toiminta olisi yksittäisinä kertoina satunnaista. Mikäli toiminta olisi jatkuvaa ja muuta kuin pienimuotoista, katsottaisiin sen kuitenkin kuuluvan lain soveltamisalaan. Satunnaista ampumista olisi myös esimerkiksi metsästystä varten tapahtuva ampuma-aseen tarkkuuttaminen ampumalla tauluun, pilkkaan tai muuhun vastaavaan kohteeseen. Tällainen ampuminen olisi lisäksi pienimuotoista ampumista.

Pienimuotoisella ampumisella tarkoitettaisiin sellaista ampumista, joka olisi luonteeltaan pysyvämpää kuin satunnainen ampuminen, mutta se olisi kuitenkin laukaus- ja osanottajamäärältään vähäistä.

Maanomistajalla on perinteisesti katsottu olevan oikeus ampua omalla maallaan. Ehdotetussa laissa ei ole tällaisesta ampumisesta nimenomaista poikkeusäännöstä, mutta pienimuotoinen ampuminen jäisi lain soveltamisalan ulkopuolelle. Toiminta voisi olla pienimuotoista, jos kyse olisi maan hallintaan oikeuttavien henkilöiden ja näiden seurassa olevien henkilöiden ampumisesta. Sen sijaan silloin, jos ulkopuoliset henkilöt käyvät itsenäisesti ampumassa, olisi toiminta lähtökohtaisesti katsottava ehdotetun lain soveltamisalaan kuuluvaksi. Ammunnan pienimuotoisuutta arvioitaessa voidaan apuna käyttää ammuntaa varten tehtyjen rakenteiden laatua. Yksistään se, että ammuntaan käytettävällä paikalla on ammuntaa varten rakenteita, ei kuitenkaan osoittaisi, että paikka kuuluu ehdotettavan lain soveltamisalaan.

Maanomistajan oikeutta ampua omalla maallaan on arvioitava erillään ampuma-aselain 43 §:n 1 kohdassa tarkoitettua ampumaurheilusta ja -harrastuksesta. Se, että maanomistajalla on oikeus ampua omalla maallaan, ei ole näyttö ampumaharrastuksen olemassaolosta.

Ehdotetun 1 momentin 3 kohdan mukaan lakia ei sovellettaisi valtion viranomaisten hallinnassa olevien ampumaratojen perustamiseen tai ylläpitämiseen. Erityisesti puolustusvoimilla, poliisilla, rajavartiolaitoksella ja tullilla on käytössään ampumaratoja varusmiesten ja ampuma-aseen kantamiseen oikeutettujen virkamiesten ampumataidon ylläpitämistä varten. Koska näiden perustaminen ja ylläpitäminen tapahtuu virkavastuulla, ei ole tarkoituksenmukaista valvoa näiden ratojen perustamista ja käyttöä ulkopuolisten viranomaisten toimesta. Ratkaisevaa olisi radan hallinta eikä valtion viranomaisen hallinnassa olevan ampumaradan omistus.

Erityisesti puolustusvoimien käytössä olevat ampumaradat ovat myös siviilien käytössä. Kun radan hallinta ja sen osana radan käytön turvallisuus olisi viranomaisten vastuulla, ei lakia olisi tarvetta soveltaa myöskään tällaisiin yhteiskäytössä oleviin ampumaratoihin. Puolustusvoimien hallinnassa olevilla alueilla on myös joitakin sellaisia ampumaratoja, joissa puolustusvoimat on tehnyt käyttöoikeussopimuksen paikallisen ampumaseuran tai muun yhdistyksen kanssa. Mikäli rata-alue tai tila on puolustusvoimien hallinnassa omistusoikeuden, vuokrasopimuksen tai muun vastaavan järjestelyn perusteella, ei tällaiseen ampumarataan sovellettaisi nyt ehdotettavaa lakia.

Ampuma-aselain 14 §:ssä on määritelty asealan elinkeinon harjoittamisen muodot. Lain 20 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan lupa asealan elinkeinon harjoittamiseen voidaan antaa ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten valmistamiseen kaupallisessa tarkoituksessa. Momentin 3 kohdan mukaan lupa voidaan antaa ampuma-aseiden ja aseiden osien korjaamiseen ja muuntamiseen kaupallisessa tarkoituksessa. Edellä mainittujen asealan elinkeinon muotojen harjoittaminen edellyttää ampuma-aseella ampumista ampuma-aseen tai sen patruunoiden toiminnan ja ominaisuuksien testaamiseksi. Siksi näillä ase-elinkeinonharjoittajilla on käytössään erityyppisiä ampumapaikkoja ja -ratoja. Mikäli kyseisiä ratoja käytetään ainoastaan ampuma-aselain 20 §:n 2 tai 3 kohdassa tarkoitettujen ase-elinkeinotoiminnan muotojen harjoittamisen edellyttämään ampumiseen, ei niihin ole tarvetta soveltaa ehdotettavaa lakia. Radat eivät ole yleisessä käytössä ja niiden ylläpitäjää valvoo poliisi ampuma-aselain 116 §:ssä säädetyllä tavalla. Asealan elinkeinolupa voidaan peruuttaa ampuma-aselain 23 §:n 2 momentin 2 kohdan perusteella, jos luvanhaltija tai tämän vastuuhenkilö on rikkonut ampuma-aselakia, sen nojalla annettuja säännöksiä tai lupaehtoja taikka muuten osoittautunut sopimattomaksi harjoittamaan luvassa tarkoitettua toimintaa.

Ampumatojen perustamiseen ja ylläpitämiseen sovelletaan ehdotetun lain lisäksi useita muita säännöksiä. Näitä säännöksiä on selostettu edellä 1 §:ää koskevissa perusteluissa.

3 §. Määritelmät. Ehdotettu pykälä sisältäisi ampumaradan yleismääritelmän sekä ampumaratojen luokittelun niiden käytön määrän ja monipuolisuuden perusteella. Ampumaradalla tarkoitettaisiin ammuntaan käytettyä tilaa tai aluetta kokonaisuudessaan, ei siis esimerkiksi yksittäistä ampumapaikkaa. Ampumaradalla voisi olla yksi tai useita yhdestä tai useammasta ampumapaikasta koostuvia lajiratoja, esimerkiksi pistooliammuntarata, kivääriammuntarata ja haulikkorata. Rata-alueeseen voisi kuulua varsinaisten ratojen lisäksi muuta aluetta tai tilaa, jossa on esimerkiksi suojarakenteita. Ampumarataan saattaa liittyä sen ulkopuolisia alueita, esimerkiksi suoja-alueita tai pysäköintialueita. Ampumarata voisi sijaita sekä sisätiloissa että ulkona.

Ampumaradalla on tyypillisesti ampumapaikalla katos, lava tai muu vastaava rakenne. Lisäksi siellä on yleensä taulurakenteet, suojarakenteita ja ympäristönsuojeluun tarvittavia rakenteita. Edellä mainittujen rakenteiden olemassaoloa tai puuttumista voidaan käyttää tukena arvioitaessa, onko jotakin paikkaa pidettävä ampumaratana. Arvioinnissa on kuitenkin huomioitava eri tyyppisten ampumaratojen ominaispiirteet, jotka johtuvat lajien eroavaisuuksista.

Ampumaradalla tarkoitettaisiin ehdotetussa laissa vain ampuma-aseella ampumista varten olevia ratoja. Ampuma-aseella tarkoitettaisiin ampuma-aselain 2 §:ssä ampuma-aseeksi määriteltyä esinettä. Esimerkiksi ilma-aseradat ja jousiammuntaradat jäisivät määritelmän ulkopuolelle.

Ampumaradan määritelmä sisältäisi kaksi alamääritelmää. Suurimmat ampumaradat olisivat ampumaurheilukeskuksia. Ampumaurheilukeskus olisi määritelmänsä mukaan alue tai tila, jossa olisi useiden lajien ratoja ja se palvelisi siten laajasti alueen erityyppistä ampumaharrastusta. Ampumaurheilukeskuksen tulisi lisäksi olla ampumarata, jolla luvan mukaan saataisiin ampua suuri määrä laukauksia eli vähintään 300 000 laukausta vuodessa. Ratkaisevaa ei olisi se, kuinka monta laukausta ampumaurheilukeskuksessa vuosittain tosiasiallisesti ammuttaisiin. Lupaviranomaiselle tulisi velvollisuus valvoa ampumaurheilukeskuksia tehokkaammin kuin muita ampumaratoja.

Sellaiset ampumaradat, joiden käyttö olisi pienimuotoista, olisivat vähäisiä ampumaratoja. Ampumarataa olisi pidettävä vähäisenä, jos radalla olisi tarkoitettu ammuttavaksi enintään 10 000 laukausta vuodessa. Jos radan käyttö laajenisi siten, että siellä ammuttaisiin muuten kuin satunnaisesti enemmän kuin 10 000 laukausta vuodessa, ei sitä voitaisi enää pitää vähäisenä ampumaratana. Vähäisiä ampumaratoja olisivat tyypillisimmin metsästysseurojen ampumakokeita, ammunnan harjoittelua ja aseiden kohdistamista varten pitämät ampumaradat. Vähäisen ampumaradan sekä tilapäiseen ampumisen, pienimuotoiseen ampumisen sekä maanomistajan omalla maallaan ampumista koskevan oikeuden rajanvedon osalta viitataan 2 §:ää koskeviin perusteluihin.

4 §. Luvanvaraisuus ja ilmoituksenvaraisuus. Lain soveltamisalaan kuuluvan ampumaradan perustaminen ja ylläpitäminen olisivat luvanvaraisia toimintoja silloin kun kyseessä tavallinen ampumarata tai ampumaurheilukeskus. Silloin kun kyseessä olisi vähäinen ampumarata, olisi perustaminen ja ylläpitäminen ilmoituksenvaraista. Vähäisen ampumaradan ilmoituksenvaraisuus olisi perusteltua, koska niiden perustamiseen liittyvät turvallisuusseikat voidaan turvata isompia ampumaratoja keveämmin hallinnollisin menettelyin. Radat ovat pieniä, niiden rakenteet ovat vähäisiä ja radat sijaitsevat usein syrjässä. Radan käyttäjien ja sivullisten turvallisuus on varmistettavissa vähäisemmin toimenpitein. Ehdotetun lain ilmoituksenvaraisuus tarkoittaisi kuitenkin käytännössä vain perustamista koskevien viranomaismenettelyjen yksinkertaistamista, turvallisuutta koskevat vaatimukset ja valvonta vastaisi käytännössä sitä, mitä luvanvaraisiltakin radoilta edellytettäisiin.

5 §. Ampumaratalupa. Ampumaratalupien käsittely ehdotetaan keskitettäväksi yhden viranomaisen tehtäväksi. Luvan antaisi Poliisihallitus. Lupa annettaisiin toistaiseksi voimassa olevana. Luvan määräaikaisuuteen ei olisi valvonnallista tarvetta. Valvontaviranomainen voisi säännönmukaisessa valvontatyössään arvioida radan pitäjän sopivuutta. Lupa raukeaisi ehdotetussa 6 §:ssä säädetyin perustein ja se voitaisiin ehdotetun 7 §:n perusteella peruuttaa kyseisessä pykälässä säädetyin perustein. Tarvetta luvan täydelliseen uudelleenarvointiin määrävuosittain ei olisi.

Luvan hakijalla tulisi olla esimerkiksi omistukseen tai vuokraoikeuteen perustuva oikeus rata-alueen hallintaan. Määräaikaiset vuokraoikeudet ovat pääsääntöisesti hyvin pitkäaikaisia tällaisissa maankäyttöön liittyvissä tilanteissa, joissa vuokralainen joutuu tekemään kiinteistölle erityisluontoisen käytön edellyttämiä rakenteita. Sellaisissa tapauksissa, joissa hallinta perustuu määräaikaiseen hallinto-oikeuteen, ei lupaa annettaisi määräaikaisena. Mikäli vuokraoikeutta ei jatkettaisi ja ampumaradan ylläpitäminen olisi päättynyt, tulisi lupaviranomaisen peruuttaa lupa ehdotetun 7 §:n 1 momentin perusteella.

Ampumaradasta voisi aiheutua vaaraa turvallisuudelle pääasiassa siten, että radalta voisi lentää luoteja, hauleja tai muita ammuksia rata-alueen ulkopuolelle joko suojarakenteiden yli tai läpi. Vaaraa voi aiheutua myös siten, että rata-alueella tai sen suoja-alueella ei ole merkitty tai aidattu niin, että sivulliset voivat joutua sinne erehdyksessä. Kolmanneksi radan käytöstä voisi aiheutua vaaraa siten, että radan käyttäjä aiheuttaa vaaraa toisille radan käyttäjille. Tätä voidaan ehkäistä sekä turvarakentein että radan käyttöä sääntelemällä. Luvanhakijan tulisi hakemuksessaan tai sen liiteasiakirjoissa esittää selvitys siitä, että hakemuksen kohteena oleva rata olisi rakenteellisesti turvallinen.

Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen ampumaradalla ja sen välittömässä läheisyydessä edellyttää, että ampumaradalla on järjestyssääntö, joka täyttää 9 §:n 1 momentissa asetetut vaatimukset. Luvan hakijan tulisi esittää lupaa haettaessa ehdotus järjestyssäännöksi, jonka lupaviranomainen vahvistaisi. Järjestyssäännön sisällöstä ehdotetaan säädettäväksi tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Ehdotetun pykälän 1 momentin 4 kohdassa edellytettäisiin, ettei hakija ole konkurssissa eikä hänen toimintakelpoisuuttaan ole rajoitettu. Henkilön toimintakelpoisuutta voidaan rajoittaa holhoustoimesta annetun lain (442/1999) 18 §:n nojalla. Radan perustamiseen liittyy velvollisuuksia radan ympäristössä oleskelevia ihmisiä sekä radan käyttäjiä kohtaan. Ampumaradan perustaminen ja sen ylläpito yleistä järjestystä ja turvallisuutta vaarantamatta

edellyttää, että radan perustajalla ja ylläpitäjällä on oltava riittävät resurssit suoriutua tehtävistään. Koska ratoja on hyvin eritasoisia, ei hakijan taloudellisille resursseille ehdoteta asetettavaksi tätä yksityiskohtaisempia vaatimuksia.

Pykälässä säädettyjen edellytysten tarkoituksena on varmistaa, että ampumarataluvan saaja ja oikeushenkilön kohdalla sen taustalla mahdollisesti olevat henkilöt täyttävät tietyt henkilökohtaisia ominaisuuksia koskevat edellytykset. Yksityishenkilöä koskevista edellytyksistä ehdotetaan säädettäväksi 1 momentin 5 ja 6 kohdassa ja oikeushenkilöä koskevista vaatimuksista momentin 7 ja 8 kohdassa. Henkilön olisi oltava tunnettu rehelliseksi ja luotettavaksi ja oltava henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan tehtävään sopiva. Potentiaalisesti vaarallista ja luvanvaraista ampumaratatoimintaa harjoittavalta voidaan edellyttää korostettua nuhteettomuutta. Lisäksi ampumarataa voidaan käyttää väärin harjoittamalla ampuma-aseen käyttöä muuhun kuin ampuma-aselain 43 §:n 1 momentissa tarkoitettuun hyväksyttävään käyttötarkoitukseen. Tämän vuoksi henkilökohtaisilta ominaisuuksilta edellytettäviä vaatimuksia olisi pidettävä perusteltuina.

Rehellisyyteen ja luotettavuuteen liittyvä arviointi tehtäisiin käytännössä edelleen pitkälti viranomaisrekistereistä saatavien tietojen perusteella. Käytännön arvioinnin olisi tarkoitus kohdistua edelleen nimenomaan sellaisiin rikoksiin tai muihin väärinkäytöksiin, joilla on merkitystä ampumaradan perustamisen ja ylläpidon edellytyksiä harkittaessa. Toisaalta ampumaradan perustajalta ja ylläpitäjältä suoranaisesti vaadittaviin ominaisuuksiin liittymättömät rikokset tai väärinkäytökset saattaisivat myös osoittaa hakijassa sellaista piittaamattomuutta, että hänen luotettavuutensa ampumaradan perustajana tai ylläpitäjänä olisi tarpeen kyseenalaistaa.

Hakijan henkilökohtaisten ominaisuuksien arviointiin vaikuttaisivat muun muassa merkit hakijan kohtuuttoman runsaasta päihteiden käytöstä, hakijan elämäntapa ja asenne, hakijan kykyä toiminnan harjoittamiseen vähentävät vammat ja sairaudet, liiketoimintakiellot sekä työturvallisuuteen ja työsuojeluun liittyvät laiminlyönnit. Luettelo ei olisi tyhjentävä, vaan lupaviranomaisen olisi suoritettava harkinta aina tapauskohtaisesti. Henkilön sopivuutta koskevaa arviointikäytäntöä on syntynyt runsaasti ampuma-aselain sekä yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain soveltamisen yhteydessä. Koska näissä säädöksissä sopivuuden arvioinnin tarkoitus on hyvin samantyyppinen kuin nyt ehdotettavassa säännöksessä, voidaan näitä arviointikäytäntöjä käyttää ohjeena nyt ehdotettavan säännöksen perusteella tehtävässä sopivuusarvioinnissa. Hakijan tulisi kuitenkin olla sopimaton nimenomaan ampumaradan perustamiseen ja ylläpitämiseen.

Hakijana olevan luonnollisen henkilön olisi aina oltava täysi-ikäinen.

Pykäläehdotuksen 1 momentin 7 ja 8 kohdassa esitetään säädettäväksi niistä edellytyksistä, joiden täytyessä ampumaratalupa voitaisiin myöntää oikeushenkilölle. 7 kohdassa ehdotetaan säädettäväksi edellytys luvanhakijan sopivuudesta toimintansa tarkoituksen ja muiden seikkojen perusteella ampumaradan ylläpitämiseen. Luvanhakija olisi toimintansa tarkoituksen perusteella sopiva, jos toiminta liittyisi ampuma-aselain 43 §:n 1 momentissa tarkoitettuun ampuma-aseen hyväksyttävään käyttötarkoitukseen. Sopivia olisivat esimerkiksi ampuma- ja metsästysseurat. Myös sellaiset kaupalliset toimijat, joiden toiminta liittyy ampuma-aseiden käyttöön, olisivat sopivia lupansaajiksi. Tällaisia olisivat esimerkiksi kaupallista ampumarataa pitävät yhteisöt tai elämysmatkailua harjoittavat yrittäjät. Jotkin liikeyritykset ovat perustaneet ampumaratoja henkilöstönsä harrastustoimintaa tukemaan. Nämä liikeyritykset katsottaisiin jatkossakin toimintansa tarkoituksen perusteella sopiviksi ampumaradan perustamiseen ja ylläpitämiseen. Julkisoikeudellisia yhteisöjä, jotka olisivat toimintansa tarkoituksen perusteella sopivia ampumaradan perustamiseen ja ylläpitämiseen, olisivat esimerkiksi kunnat, joiden toimialaan liikuntapaikkarakentaminen kuuluu, ja riistanhoitoyhdistykset.

Ehdotetut 8 kohdan mukaiset edellytykset olisivat vastaavia kuin 4—5 kohdassa luonnolliselle henkilölle esitetyt edellytykset. Ne kuitenkin kohdistettaisiin oikeushenkilön hallintoelimiin kuuluviin henkilöihin, toimitusjohtajaan, avoimen yhtiön yhtiömiehiin sekä kommandiittiyhtiön vastuunalaisiin yhtiömiehiin. Säännöksen avulla pyrittäisiin varmistumaan siitä, että oikeushenkilön hallintohenkilöt täyttäisivät ne samat henkilökohtaisia ominaisuuksia koskevat vaatimukset, joita luonnolliseltakin henkilöltä edellytettäisiin. Hallintoelimiin kuulavalta henkilöltä ei edellytettäisi 18-vuoden vähimmäisikää.

Ampumaradalla tulisi olla ratavastaava, jonka tehtävistä ehdotetaan säädettäväksi 10 §:ssä. Ehdotetun 9 kohdan mukaan hakijan tulisi lupahakemuksessaan nimetä radalla tapahtuvaa toimintaa ja radan turvallisuutta valvova henkilö, jonka lupaviranomainen lupapäätöksessään määrää ratavastaavaksi. Koska ratavastaavan tehtäviin kuuluu radalla tapahtuvan toiminnan ja radan turvallisuuden valvominen, tulisi hänen olla suostunut tehtävän hoitamiseen. Ratavastaavan suostumus tulisi sisältyä hakemukseen tai sen liiteasiakirjoihin. Ottaen huomioon ratavastaavan valvontatehtävä ehdotetaan, että ratavastaavan on täytettävät samat henkilökohtaisia ominaisuuksia ja henkilökohtaista sopivuutta koskevat edellytykset kuin luonnollisen henkilön luvanhakijana. Mikäli ehdotettu ja suostumuksensa antanut ratavastaava ei täyttäisi 1 momentin 9 kohdassa asetettuja edellytyksiä, tulisi lupaviranomaisen ensisijaisesti pyytää luvanhakijaa esittämään toista, suostumuksensa antanutta ratavastaavaa. Mikäli hakija ei nimeäisi sellaista ratavastaavaa, jonka lupaviranomainen voi hyväksyä, tulisi tämän tehdä kielteinen päätös hakemukseen.

Ehdotetussa 2 momentissa säädettäisiin lupahakemuksen käsittelystä ja lupapäätöksen sisällöstä. Lupaviranomaisen olisi asian käsittelyn yhteydessä pyydettävä radan sijaintipaikan poliisilaitoksen lausunto, jossa poliisilaitoksen tulisi ottaa kantaa hakemukseen yleisen järjestyksen ja turvallisuuden näkökulmasta. Kantaa tulisi ottaa radan ja sen suoja-alueen asianmukaiseen aitaamiseen ja merkitsemiseen, radan turvarakenteiden asianmukaisuuteen, radan järjestyssäännön sisältöön ja tarkkarajaisuuteen sekä muihin hakemuksen ja sen liiteasiakirjojen sisältämiin tietoihin. Lupaviranomainen voisi tarvittaessa pyytää lausuntoa myös muilta viranomaisilta, esimerkiksi pelastusviranomaiselta. Tämän lausunto voisi olla erityisen tarpeellinen sisäämpumarataa koskevasta hakemuksesta. Koska poliisilla ei ole ammattitaitoa arvioida ampumaratojen suojarakenteiden riittävyttä, esimerkiksi suojavallin korkeutta ja ainevahvuutta, voisi hakemuksesta olla tarpeen pyytää lausuntoa rakennustekniikkaan ja ballistiikkaan perehtyneeltä taholta.

Lupaviranomaisen tulee vahvistaa radalle järjestyssääntö. Järjestyssääntö tulisi lähtökohtaisesti vahvistaa hakijan esittämän järjestyssäännön mukaisena, mutta lupaviranomainen voisi, jos yleinen järjestys ja turvallisuus taikka radan käyttäjien tai sen välittömässä läheisyydessä oleskelevien henkilöiden turvallisuus sitä edellyttäisi, vahvistaa järjestyssäännön myös sisällöltään muutettuna. Lupaviranomainen voisi tarvittaessa pyytää luvanhakijalta lisäselvitystä tai uutta ehdotusta järjestyssäännöksi. Järjestyssäännön sisällöstä annettaisiin tarkempia säännöksiä ehdotettavan 16 §:n 1 momentin 4 kohdan perusteella valtioneuvoston asetuksella.

Ampumaradan järjestyssääntö sisältäisi määräyksiä muun muassa radan turvarakenteita, varomääräyksistä, rataa koskevien tietojen esilläpidosta sekä tarvittaessa sallituista ampuma-aseista ja ampumamatkoista.

Lupaviranomaisen tulisi määrätä radalle ratavastaava. Lupaviranomainen voisi määrätä myös yhtä useamman ratavastaavan, mikäli se olisi tarpeen tehokkaan valvonnan järjestämiseksi. Tällainen järjestely voisi olla tarpeen esimerkiksi silloin kun radalla on useita lajiratoja.

Ampumaradalla sekä sen välittömässä läheisyydessä oleskelevien henkilöiden turvallisuus sekä muu ampumarataan liittyvä turvallisuus tulisivat pääsääntöisesti turvatuiksi ampumaradan järjestyssäännöllä. Koska ampumaratoja voi olla hyvin erityyppisiä ja erikokoisia ja rata voi sijaita joko sisällä tai ulkona hyvin erityyppisissä ympäristöissä, olisi lupaviranomaisella oikeus asettaa radan turvallisuutta koskevia tarpeellisia määräyksiä ja ehtoja. Ehtojen ja määräysten tulisi koskea nimenomaan radan turvallisuutta, ympäristön suojeluun liittyvät lupaehdot asetettaisiin ympäristönsuojelua koskevassa lainsäädännössä.

6 §. Ampumarataluvan raukeaminen. Ampumaratalupa raukeaisi, kun luvansaajaa ei enää olisi olemassa. Tällöin ei tarvitse luvallekaan enää olisi. Käytännössä ampumaradan toimintaa olisi kuitenkin tarpeen jatkaa kun luvanhaltija on kuollut tai lakannut konkurssin vuoksi olemasta.

Ehdotetussa pykälässä mahdollistettaisiin konkurssi- ja kuolintapauksissa se, että luvanhaltijan konkurssi- tai kuolinpesällä olisi käytettävissään tietty aika, jonka kuluessa toiminta voitaisiin asianmukaisesti saattaa päätökseen tai hakea uudelle toiminnanharjoittajalle uusi lupa. Käytännössä vuoden aikaa olisi tässä suhteessa pidettävä riittävänä. Valvonnan mahdollistamiseksi esitetään lisäksi konkurssi- ja kuolinpesän hoitajalle velvollisuutta ilmoittaa 30 päivän kuluessa lupaviranomaiselle luvanhaltijan konkurssista tai kuolemasta.

7 §. Ampumarataluvan peruuttaminen. Ehdotetussa 7 §:n 1 momentissa säädettäisiin pakollisista luvan peruutusperusteista. Ensimmäinen pakollinen peruutusperuste olisi se, että luvanhaltija pyytää luvan peruuttamista. Jos luvanhaltija ei enää halua ylläpitää rataa tai on päättänyt, ettei aloita tai jatka radan perustamista, tulisi lupa peruuttaa. Koska peruuttaminen tapahtuu luvanhaltijan omasta tahdonilmaisesta, ei lupaviranomaiselle jää tarvetta harkintavallan käytölle. Luvan tarvetta ei myöskään enää ole kun ampumaradan ylläpitäminen on päätynyt. Jos luvanhaltija ei enää käytä rataa, ei sillä ole tarvetta lupaankaan. Käytännössä ampumaradan toiminta saattaa olla keskeytyksissä esimerkiksi turvallisuuspuutteen korjausta odottaessa. Lupaviranomaisen tulisikin peruuttaa lupa vain, jos toiminta on päätynyt pysyvästi.

Ehdotetun 2 momentin 1 kohdan mukaan ampumaratalupa voitaisiin peruuttaa, jos rata tai luvanhaltija ei enää olosuhteiden olennaisen muutoksen vuoksi täyttäisi 5 §:n 1 momentin 2, 4, 5 tai 7—9 kohdassa säädettyjä edellytyksiä. Siihen, peruutettaisiinko lupa, vaikuttaisivat esimerkiksi ampumarataluvan haltijan teon tai laiminlyönnin vakavuus, aikaisempi käyttäytyminen sekä häneen mahdollisesti aikaisemmin kohdistuneet peruutukset tai varoitukset. Lupa voitaisiin peruuttaa ensinnäkin, jos ampumaradan käytöstä aiheutuisi vaaraa yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle. Jos radan turvallisuudesta syntyy epäily, lupaviranomaisen tulisi arvioida luvanhaltijalta, ratavastaavalta ja radan käyttäjiltä saamiensa tietojen perusteella radan turvallisuus. Lupaviranomainen voisi tarvittaessa tehdä radalle katselmuksen ja pyytää lausunnon radan turvallisuudesta rakennustarkastajalta, poliisilta, pelastusviranomaiselta tai joltakin muulta viranomaiselta, jonka toimialaan radan turvallisuuden arviointi kuuluu.

Toinen 1 kohdassa mainituista peruutusperusteista olisi luvanhaltijan asettaminen konkurssiin tai hänen toimintakelpoisuutensa rajoittaminen. Luvanhaltijan asettaminen konkurssiin tarkoittaisi käytännössä sitä, että hänen mahdollisuutensa ampumaradan ylläpitämiseen lakkaisivat. Luvanhaltijan toimintakelpoisuutta voidaan rajoittaa usealla tavalla. Lupaviranomaisen tulee tällöin harkita, onko toimintakelpoisuutta rajoitettu siten, että sillä on vaikutusta henkilön

kykyyn ylläpitää ampumarataa. Konkurssi- tai toimintakelpoisuuden rajoitustilanteissa voi luvan peruuttaminen tulla käytännössä arvioitavaksi myös ampumaradan ylläpitämisen päättymisen perusteella. Koska tämä peruutusperuste on pakollinen, on lupaviranomaisen arvioitava luvan peruuttaminen ensisijassa tällä perusteella. Konkurssiin asettaminen tai toimintakelpoisuuden rajoittaminen on tällöin osa toiminnan päättymisestä mahdollisesti tehtävää kokonaisarvioita.

Luvanhakijalta edellytettäisiin 5 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan sopivuutta luvanhaltijaksi. Jos luvanhaltija ei luvan voimassa ollessa enää olisi sopiva luvanhaltijaksi, voitaisiin lupa ehdotetun 2 momentin 1 kohdan mukaan peruuttaa. Sopivuuden arviointi tapahtuisi samoin kriteerein kuin luvan hakijan osalta lupahakemusta käsiteltäessä. Tältä osin viitaan edellä oleviin 5 §:ää koskeviin perusteluihin. Tämän kohdan ja ehdotetun 2 momentin 2 kohdan suhdetta on selostettu jäljempänä 2 momentin 2 kohtaa koskevien perustelujen yhteydessä.

Yhteisölle tai säätiölle annettu lupa voitaisiin peruuttaa, jos se ei enää täyttäisi luvan antamiselle 5 §:n 1 momentin 7 tai 8 kohdassa asetettuja edellytyksiä. Yhteisön ja säätiön tulisi olla toimintansa tarkoituksen ja muiden seikkojen perusteella sopiva ampumaradan ylläpitäjäksi. Sopivuutta on arvioitu edellä 5 §:n 1 momenttia koskevissa perusteluissa. Mikäli yhteisön tai säätiön toiminta muuttuisi luvan voimassaoloaikana, voisi lupaviranomainen peruuttaa luvan. Eräiden yhteisön tai säätiön hallintoon kuuluvien henkilöiden sopivuusvaatimuksesta on säädetty 8 kohdassa. Luvanhaltijan hallintoon kuuluvilta henkilöiltä tulisi edellyttää vastaavaa sopivuutta. Tältä osin viitataan edellä 5 §:n 1 momentin 8 kohtaa koskeviin perusteluihin. Harkittaessa yhteisölle tai säätiölle annetun ampumarataluvan peruuttamista luvanhaltijan hallintoelimiin kuuluvan henkilön sopimattoman menettelyn perusteella on arvioitava, mikä on menettelyn vaikutus nimenomaan luvanhaltijana toimivan yhteisön tai säätiön kykyyn toimia ampumaradan ylläpitäjänä. Tällöin sopimattomuuden asteen arvioinnin lisäksi on kiinnitettävä huomiota henkilön tosiasialliseen vaikutusvaltaan yhteisössä. Luvan peruuttamisen sijasta on tällaisessa tapauksessa, kuten muissakin 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa, mahdollisuus antaa luvanhaltijalle varoitus.

Ampumaratalupa voitaisiin peruuttaa myös, jos ampumaradalla ei enää olisi ratavastaavaa. Ampumaratavastaavan tehtävä radan turvallisuuden omavalvonnassa on niin keskeinen, että ampumarata ei voi olla pitkää aikaa ilman ratavastaavaa. Tämän vuoksi ampumaratalupa tulisi lähtökohtaisesti peruuttaa, jos luvanhaltija ei asetetussa määräajassa kykenisi esittämään uutta ratavastaavaa.

Ratavastaavat toimisivat pääsääntöisesti tehtävissään vapaaehtois pohjalta. Tämän vuoksi on oletettavaa, että ratavastaavien vaihdoksia tulisi melko paljon. Olisi kuitenkin kohtuutonta, jos ampumaratalupa olisi peruutettava aina kun ratavastaavan vaihdos tapahtuisi siinä määrin yllättäen, että uutta ei olisi ehditty esittää ennen vanhan ratavastaavan tehtävän päättymistä. Tarpeettomien peruutusta ja uuden luvan hakemista koskevien prosessien välttämiseksi lupaviranomaisen tulisi lähtökohtaisesti asettaa luvanhaltijalle uuden ratavastaavan nimeämiseksi sellainen aika, joka on riittävä uuden ratavastaavan nimeämiseksi, mutta ei aiheuta sellaista katkosta radan omavalvontaan, että radan käyttäjien tai sivullisten turvallisuus vaarantuisi. Määräaika voisi olla esimerkiksi kuukauden pituinen, jos ampumatoiminta radalla jatkuisi. Säännöksessä jätettäisiin lupaviranomaiselle kuitenkin harkintavaltaa luvan peruuttamisen osalta esimerkiksi sellaisiin tilanteisiin, joissa ampumarataluvan haltijan esittämälle uudelle ratavastaavalle muodostuisi prosessin aikana este ottaa tehtävää vastaan.

Harrastajien, ampumaratojen ylläpitäjän ja yhteiskunnan yhteinen etu on, että ampumaratoja ylläpidetään pitkäjärteisesti ja ilman tarpeettomia keskeytyksiä. Tämän vuoksi ensisijainen vaihtoehto olisi, että 1 kohdassa tarkoitettua puutteen tai muutoksen ilmetessä tämä korjataan lupaviranomaisen asettamassa määräajassa. Määräajan pituus olisi lupaviranomaisen harkinnassa. Sen pituuden harkinnassa tulisi huomioida puutteen vakavuus, luvanhaltijan ja ratavastaavan väliaikaiset toimet sen vaikutusten minimoimiseksi sekä luvanhaltijan tosiasiallinen mahdollisuus puutteen poistamiseen asetetussa määräajassa.

Ehdotetussa 2 momentissa säädettäisiin luvan peruuttamisesta ensinnäkin silloin kun luvan haltija olisi syyllistynyt sellaiseen rikokseen, joka osoittaisi hänen olevan sopimaton tehtäväänsä. Sopimattomuuden osoittava rikos voisi olla ampumaradan ylläpitämiseen liittyvä teko, esimerkiksi ympäristösäännösten rikkominen, mutta se voisi olla muukin teko, joka osoittaisi luvanhaltijan sopimattomaksi ylläpitämään ampumarataa. Tällainen voisi olla esimerkiksi teko, joka osoittaisi henkilön olevan piittaamaton toisten henkilöiden turvallisuudesta. Edellytyksenä 2 momentin säännöksen soveltamiselle tältä osin olisi, että tuomio olisi lainvoimainen.

Säännös voisi joissakin tapauksissa tulla sovellettavaksi päällekkäin 2 momentin 1 kohdan kanssa. Kyseisessä kohdassa viitataan yleiseen rehellisyyteen, luotettavuuteen ja sopivuuteen. Ehdotetussa 2 momentin 2 kohdassa painotettaisiin puolestaan yksittäisen teon moitittavuutta luvan peruutusperusteena.

Lupa voitaisiin 2 kohdan perusteella peruuttaa myös, jos luvanhaltija olisi tahallaan menettänyt virheellisesti ylläpitäessään ampumarataa. Ottaen huomioon ampumaratatoiminnan laatu, täyttää virheellinen menettely usein rikoksen, esimerkiksi vaaran aiheuttamisen, tunnusmerkistön. Toisaalta ampumaradalla tapahtuvaa toimintaa säännellään yksityiskohtaisesti luvassa ja sen lupaehdoissa. Rikokseen syyllistyminen sekä luvan määräysten ja lupaehtojen rikkominen ehdotetaan kumpikin säädettäväksi erillisiksi peruutusperusteiksi. Virheellinen menettely olisi

tarpeen säätää erikseen peruutusperusteeksi sen varmistamiseksi, että lupaviranomaisella olisi mahdollisuus peruuttaa lupa aina luvanhaltijan toimiessa olennaisesti virheellisesti riippumatta siitä, täyttääkö menettely rikoksen tunnusmerkistön taikka onko se luvan määräysten tai lupaehtojen vastaista. Lupaviranomaisen tulisi osoittaa, että olennaisesti virheellinen menettely olisi ollut nimenomaan tahallista.

Ehdotetun 3 kohdan mukaan lupa voitaisiin peruuttaa, silloin kun luvanhaltija olisi olennaisesti rikkonut lupaan liitettyjä keskeisiä ehtoja tai määräyksiä. Kuten 1 kohdassa, myös 3 kohdassa lupaviranomaisen tulisi antaa luvanhaltijalla mahdollisuus lupaviranomaisen asettamassa määräajassa korjata puute.

Rikkominen olisi olennaista silloin, jos poikkeaminen olisi merkittävää. Vähäistä ehtojen rikkomista, jos se jatkuisi pitkään tai olisi toistuvaa, voitaisiin pitää 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna luvanhaltijan sopivuuden puuttumisena. Rikkomisen tulisi kohdistua olennaisiin lupamääräyksiin tai luvan ehtoihin. Olennaisia olisivat ensinnäkin radan käyttäjien ja sivullisten turvallisuuden varmistamiseksi asetetut ehdot. Tällaista olennaista lupaehtojen rikkomista voisi olla esimerkiksi ammuttaminen lupaan merkityn ampumasuunnan vastaisesti tai sellaisilla aseilla, joilla radalla ei saa ampua.

Turvallisuuden ylläpitämistä koskevien määräysten ja ehtojen lisäksi olennaisia lupaehtoja voisivat olla eräät yleisen järjestyksen ylläpitämiseksi asetetut määräykset tai ehdot. Tällainen voisi olla esimerkiksi sallittua ampuma-aikaa koskeva määräys.

Lupaa ei tulisi peruuttaa vähäisenä pidettävän menettelyn tai puutteen johdosta. Luvan peruuttamisen kynnyksen tulisi sopivuutta koskevan harkinnan osalta olla jonkin verran korkeampi kuin lupahakemuksen hylkäämisen. Vähäisissä tapauksissa lupaviranomaisen tulisi antaa luvanhaltijalle ensisijaisesti varoitus.

Useissa tapauksissa vaara aiheutuisi radan jollakin osalla olevasta puutteesta. Radalla saattaa olla useita lajiratoja, joista puute ilmenee vain yhdessä. Puute saattaa olla myös sellainen, että se kohdistuu vain yhden lajiradan joihinkin ampumapaikkoihin. Tällaisissa tapauksissa luvan osittainen peruuttaminen voisi poistaa puutteen. Tämän vuoksi ehdotetaan, että lupa voitaisiin peruuttaa vain osittain, mikäli se olisi riittävää puutteen korjaamiseksi.

Ehdotetussa 2 momentissa mainituissa tapauksissa ampumarataluvan peruuttaminen olisi harkinnanvaraista. Peruuttamisen edellytysten täyttymisen suhteen olisi lupaviranomaiselle jätettävä riittävästi harkinnanvara, sillä 2 momentissa mainittuihin vääriin käytöksiin mahtuu moittivuudeltaan hyvin eriaisteisia tekoja ja laiminlyöntejä. Varoitus soveltuisi käytettäväksi erityisesti momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa silloin kun teko olisi ollut vähäinen. Sitä voitaisiin käyttää myös silloin, kun luvanhakija ei olisi asetetussa määräajassa korjannut puutetta, joka olisi vähäinen, tai peruuttaminen olisi muutoin kohtuutonta. Koska varoitus annettaisiin luvan peruuttamisen sijasta, ei varoitus tulisi kyseeseen, jos luvanhaltija olisi asetetussa määräajassa korjannut puutteen.

8 §. Ilmoitus vähäisestä ampumaradasta. Vähäisen ampumaradan perustaminen ja ylläpitäminen on 4 §:n mukaan ilmoituksenvaraista. Ilmoitus ehdotetaan tehtäväksi Poliisihallitukselle, joka toimisi myös laissa tarkoitettuna lupaviranomaisena. Vuosittaisten lupa- ja ilmoitusmäärien vähäisyyden johdosta on tarkoituksenmukaista keskittää lupaviranomaistehtävät ja ilmoitusten käsittelyn viranomaistehtävät yhteen viranomaiseen. Ilmoituksen vastaanottavalla viranomaisella tulisi olla ennen vähäisen ampumaradan perustamista riittävä aika käsitellä ilmoitus. Tämän vuoksi ehdotetaan, että vähäisen ampumaradan perustajan tai pitäjän olisi jätettävä ilmoitus vähintään kahta kuukautta ennen radan käyttöönottoa. Tämä määräaika olisi katsottava lupaviranomaiselle riittäväksi ilmoituksen sisällön tarkistamiseen sekä 2 momentissa tarkoitettujen määräysten ja ehtojen asettamiseen.

Samoin kuin luvanvaraisella ampumaradalla, myös vähäisellä ampumaradalla tulisi olla järjestyssääntö turvallisuuden varmistamiseksi radalla. Järjestyssäännön tulisi täyttää samat vaatimukset kuin luvanvaraisten ampumaratojenkin järjestyssääntöjen. Käytännössä järjestyssääntö olisi ilmoituksen liitteenä. Ampumaratailmoituksen tulisi sisältää myös ratavastaavan tiedot. Vähäisellekin ampumaradalle olisi yleisen järjestyksen ja turvallisuuden turvaamiseksi tarpeen asettaa ratavastaava valvomaan radan turvallisuutta. Ratavastaavan suostumus tehtäväänsä tulisi niin ikään sisällyttää ilmoitukseen tai sen liiteasiakirjoihin.

Poliisihallitus, joka käsitelisi ampumaratailmoitukset, voisi asettaa radan pitämiseksi määräyksiä ja ehtoja, jotka olisivat tarpeellisia ampumaradan ylläpitämiseksi. Määräysten ja ehtojen tulisi olla radan turvallisuutta koskevia, ei esimerkiksi ympäristönsuojeluun liittyviä. Vähäisenkin ampumaradan turvallinen ylläpitäminen saattaa tapauskohtaisesti edellyttää sellaisia turvallisuutta koskevia lisämääräyksiä tai ehtoja, jotka eivät sisältyisi esimerkiksi järjestyssääntöön.

Poliisihallitus voisi kieltää ampumaradan perustaminen tai ylläpitäminen, mikäli ehdotetun lain 7 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset täyttyisivät. Kiellon perusteet vastaisivat luvanvaraisen ampumaradan luvan peruuttamiselle ehdotettavia perusteita. Kieltäminen voisi olla myös osittaista, jos se olisi riittävää turvallisuutta koskevan puutteen poistamiseksi. Kieltämisen sijasta voitaisiin antaa varoitus, mikäli peruuttaminen olisi kohtuutonta. Kieltämisen ja varoituksen antamisen osalta viitataan edellä 7 §:n perusteluissa näiltä osin lausuttuun. Koska vähäisen ampumaradan ylläpitäminen perustuisi ehdotetussa pykälässä tarkoitetuissa tapauksissa ilmoitukseen eikä lupaan, rinnastettaisiin ilmoituksen tekijä luvan peruutusharkintaa tehtäessä ampumarataluvan haltijaan.

9 §. Järjestyssääntö. Ampumaradalla tapahtuva toiminta ehdotetaan perustettavaksi järjestyssääntöön. Järjestyssäännöllä tulisi säännellä rata-alueella ja sen välittömässä läheisyydessä oleskelevien henkilöiden turvallisuuden varmistavista toimista. Sen tulisi lisäksi sisältää radan merkitsemistä ja eristämistä koskevat määräykset. Sivullisten joutuminen tietämättään vaara-alueelle voidaan estää merkitsemällä alue esimerkiksi kyltein, puomein tai lippusiimoin taikka aitaamalla se. Sisäämpumaradan osalta kysymykseen voi tulla esimerkiksi varoituskylttien merkitseminen oviin tai ovien lukitseminen. Radan turvallinen käyttö edellyttää myös yleensä radan käyttäjien kulun ohjaamista turvallisille reiteille. Järjestyssääntö voisi sisältää tarvittaessa myös määräyksiä muunlaisista suojarakenteista tai merkinnöistä.

Järjestyssäännön tulisi lisäksi sisältää määräykset radan käyttöä koskevista rajoituksista. Radan käyttöä saattaa olla tarpeen säännellä esimerkiksi ampumapaikkojen sijainnin, ampumasuuntien, ampumamatkojen ja käytettävien aseiden osalta. Radan turvallinen käyttö saattaa edellyttää lisäksi käyttäjiltä radan puhtaanapitoa.

Jotta järjestyssääntöä tehokkaasti noudatettaisiin, tulisi sen olla radan käyttäjien tiedossa. Käyttäjien tiedossa tulisi olla myös se, miten radalla havaitut turvallisuuspuutteet voidaan saattaa ampumaradan pitäjän tietoon. Tämän vuoksi ehdotetaan säädettäväksi, että järjestyssäännön ja ratavastaavan yhteystietojen tulisi olla radalla sen käyttäjien nähtävänä.

Järjestyssäännöstä ja sen esilläpidosta radalla voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella 16 §:n 1 momentin 4 kohdan nojalla.

10 §. Ratavastaavan ja ammunnan johtajan oikeudet ja velvollisuudet. Ampumaradan turvallinen ylläpitäminen edellyttää säännöllistä valvontaa. Valvontaa tulee kohdistaa sekä radan rakenteiden turvallisuuteen että käyttäjien toimintatapojen säilymiseen turvallisina.

Koska viranomaisvalvonta ei voi olla säännöllistä, ehdotetaan, että vähäiselle ampumaradalle, ampumaradalle ja ampumaurheilukeskukseen nimettäisiin valvontaa tekevä henkilö, ratavastaava. Ratavastaavan asettamisesta ehdotetaan säädettäväksi 5 ja 8 §:issä, joiden perusteluihin viitataan tältä osin.

Ratavastaavan tehtävä olisi ensinnäkin valvoa, että ampumarata olisi turvallinen. Turvallisuudella tarkoitettaisiin radan rakenteellista turvallisuutta eli radan tulisi koko sen käyttöajan olla turvallinen sekä sen käyttäjille että sen välittömässä läheisyydessä kulkeville tai oleskeleville henkilöille. Radalta ammutuista luodeista tai muista ammuksista ei myöskään saisi aiheutua omaisuusvahinkoa sivulliselle. Turvallisuuteen sisältyisi myös radan käyttäjien ja siellä oleskelevien ihmisten turvallinen käyttäytyminen siltä osin kuin se ei kuuluisi järjestyssäännön alaan. Ratavastaavan tehtäviin kuuluisi myös lupaehtojen ja luvan määräysten sekä ampumaratailmoituksen perusteella annettujen määräysten ja ehtojen noudattamisen valvonta.

On selvää, että ratavastaava ei olisi ampumaradalla paikalla aina kun sitä käytetään. Valvonnan määrä, laajuus ja tekotapa riippuisivat radan laadusta, käyttäjämääristä, sijaintipaikasta ja muista vastaavista seikoista. Ratavastaavan tulisi sovittaa valvonnan määrä ja tekotapa näiden seikkojen perusteella sellaiseksi, että hän tuntee radan kunnon ja sen, miten sitä käytetään. Valvonnasta ja muista ratavastaavan tehtävistä voitaisiin säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella ehdotetun 16 §:n 1 momentin 5 kohdan perusteella.

Yleisestä järjestyksestä ja turvallisuudesta ampumaradalla on ensisijaisessa vastuussa ampumarataluvan haltija tai ampumaratailmoituksen tekijä. Tämän vuoksi ehdotetaan, että ratavastaavan tulisi ilmoittaa havaitsemistaan puutteista luvanhaltijalle tai ilmoituksen tekijälle. Tämän tehtävänä olisi ilmoituksen saatuaan ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin.

Ratavastaavan tehtävänä olisi myös tarkistaa ennen ampumaradan käyttöönottoa, että rata on ampumarataluvan taikka ampumaratailmoituksen ja sen perusteella asetettujen ehtojen ja määräysten mukainen. Lisäksi ratavastaava tarkistaisi, että radan rakenteet mahdollistaisivat toiminnan järjestyssääntöjen mukaisesti. Ratavastaavan varmistuminen voitaisiin todentaa esimerkiksi hänen lupa-asiakirjaan tekemällä merkinnällä. Lupaviranomainen tai ilmoituksen vastaanottava viranomainen ei tekisi erillistä käyttöönottotarkastusta.

Mikäli ratavastaava havaitsisi, että ampumaradalla olisi sellainen puute, että radan käytöstä aiheutuisi vaaraa terveydelle, olisi ratavastaavan keskeytettävä radan käyttö. Ratavastaava voisi keskeyttää radan käytön myös osittain, jos se olisi vaaran ehkäisemiseksi riittävää. Toiminta olisi keskeytettävä vastaavasti myös, jos radan käytöstä aiheutuisi vaaraa sivullisen omaisuudelle. Radan käytöstä radan ylläpitäjälle aiheutuva normaalin kulumisenkaan ylittävä vahinko ei edellyttäisi radan käytön keskeyttämistä.

Ratavastaavan tulisi ilmoittaa keskeyttämisestä valvontaviranomaiselle. Tämän tulee ilmoituksen saatuaan harkita, tuleeko sen ryhtyä 7 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 8 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin. Säännöksen tarkoituksena on, että viranomainen saisi tehokkaasti tiedon vaaraa aiheuttavista puutteista.

Keskeinen osa ampumaradan turvallisuutta on se, että radan käyttäjät käyttäytyvät radalla järjestyssääntöjen, lupaehtojen sekä ilmoituksen perusteella asetettujen ehtojen ja määräysten mukaisesti. Ampumaradan toiminta on turvallisempaa, mikäli sitä käyttävät henkilöt, jotka ovat oikeutettuja sen käyttöön ja joilla on tiedossa radan käyttöä

koskevat säännöt ja rajoitukset. Radan käyttäjien valvonta on tarpeen myös esimerkiksi ympäristöluvuissa säännönmukaisesti asetettujen ympäristökuormituksen määrän valvontaan velvoittavien lupaehtojen toteuttamiseksi.

Ampumaradan pitäjällä on oikeus päättää, ketkä saavat käyttää rataa. Radan käyttöoikeus perustuu yleensä esimerkiksi ampumaseuran jäsenyyteen tai radan käyttömaksun maksamiseen. Koska käyttäjien valvonta on keskeistä myös edellä selostetuin perustein myös radan turvallisuuden kannalta, ehdotettuun lakiin esitetään säännöstä, jonka mukaan radan käyttäjän olisi pyydettyä esitettävä ratavastaavalle selvitys oikeudestaan ampua radalla. Oikeus tarkoittaisi vain sen selvittämistä, että henkilöllä olisi oikeus käyttää rataa. Käytännössä tämä osoitettaisiin maksukuitilla, jäsenkortilla tai muulla vastaavalla luvan osoittavalla asiakirjalla. Tarvittaessa henkilön tulisi osoittaa oikeutensa myös henkilöllisyyttä osoittavalla asiakirjalla. Oikeuteen sisältyisi myös oikeus tarkistaa, että henkilön ampuma-aseet ja käytettäväksi tarkoitetut patruunat ovat sellaisia, joita radalla voi käyttää. Ratavastaavalla ei olisi säännöksen perusteella oikeutta tarkistaa henkilön ampuma-aseiden hallussapitoon oikeuttavia lupia.

Koska ratavastaavan tehtävänä on valvoa radan turvallisuutta, ehdotetaan hänelle oikeutta keskeyttää ampumatoiminta radalla, jos siitä aiheutuisi vaaraa turvallisuudelle tai toiminta olisi ampumarataluvan ehtojen tai määräysten, ampumaratailmoituksen perusteella asetettujen ehtojen ja määräysten taikka järjestyssäännön vastaista. Toiminta tulisi keskeyttää esimerkiksi, jos radalla ammuttaisiin muutoin kuin tarkoitetussa ampumasuunnassa tai ammunassa käytettäisiin sellaisia aseita, joiden käyttö olisi järjestyssäännön vastaista.

Ampumatapahtumalle on yleensä määrätty ammunnan johtaja. Ratavastaavalta ei voisi edellyttää, että hän olisi edes pääsääntöisesti radalla sen käyttöaikoina. Siksi ehdotetaan, että jos ampumatapahtumalle on määrätty ammunnanjohtaja, tällä on samat oikeudet kuin ratavastaavalla. Ammunnanjohtaja määrätään tapahtumaan esimerkiksi kilpailusääntöjen, radan järjestyssäännön tai ampumaseuran sääntöjen perusteella. Ammunnanjohtaja voitaisiin päättää myös radalla olevien keskinäisellä päätöksellä. Ammunnan johtajan määräämisestä ei sisällytettäisi säännöksiä ehdotettuun lakiin.

11 §. Ohjaus, valvonta ja tietojensaanti. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi eri tyyppisiin ampumaratoihin kohdistuvasta valvonnasta ohjauksesta ja tietojensaantioikeuksista. Toiminnan yleisestä valvonnasta ja ohjauksesta vastaisi Poliisihallitus. Se toimisi myös lupaviranomaisena ja ilmoitukset käsittelevänä viranomaisena.

Ampumaratojen ja niiden lähiympäristön yleisen järjestyksen ja turvallisuuden valvonnasta huolehtisi ehdotetun pykälän mukaan poliisi. Kukin poliisilaitos hoitaa valvontaa alueellaan. Poliisi valvoisi lisäksi ehdotetun lain säännösten, lupaehtojen sekä ampumaratailmoituksen perusteella asetettujen ehtojen ja määräysten noudattamista. Käytännössä tätäkin valvontaa tekisi ensisijaisesti paikallinen poliisilaitos. Koska ehdotettu laki ei ulotu rikoslain 24 luvun 11 §:ssä tarkoitettuihin kotirauhan suojaamiin paikkoihin, ei myöskään valvonta voisi ehdotetun pykälän nojalla näihin ulottua.

Poliisilla olisi oikeus asettaa väliaikaisia rajoituksia ampumaradan käytölle, jos käytöstä aiheutuisi ilmeistä vaaraa turvallisuudelle. Kyseessä olisi poliisin päätös ja sen tekeminen tarkoittaisi, että vaara olisi ilmeinen.

Ampumaurheilukeskusta olisi suuren käyttäjämääränsä ja toiminnan monipuolisuutensa johdosta tarpeen valvoa erityisesti. Tämän johdosta ehdotetaan, että ratavastaavan tekemän valvonnan lisäksi Poliisihallituksen tulisi tarvittaessa tarkastaa, että ampumaurheilukeskus täyttäisi ehdotetussa laissa asetetut vaatimukset ja lupaehdot. Poliisihallituksen tulisi yleistä valvontaa ja ohjausta tekevänä viranomaisena määritellä valvonnan kohteet ja aikataulutus kunkin ampumaurheilukeskuksen osalta erikseen.

Poliisihallitukselle ehdotetaan oikeutta salassapitovelvollisuuden estämättä saada tietoja, jotka ovat valvonnassa välttämättömiä. Tietojensaantioikeus rajoittuisi nimenomaan valvonnassa välttämättömiin tietoihin ja valvonnan olisi oltava nimenomaan ehdotetussa laissa tarkoitettua valvontaa. Poliisihallituksella ei siten olisi pykälän perusteella oikeutta saada tietoja muun kuin laissa säädetyn valvontatehtävänsä suorittamiseksi.

Poliisihallitus voisi saada tietoja sekä ampumarataluvan haltijalta, ampumaratailmoituksen tekijältä sekä näiden edustajalta. Poliisihallituksella olisi tämän lisäksi käytössään poliisin omissa rekistereissä olevat tiedot. Poliisihallituksella ei olisi valvontaa varten tarvetta saada salassa pidettäviä tietoja esimerkiksi muilta viranomaisilta.

Poliisihallitukselle ehdotetaan ensinnäkin oikeutta saada radan toimintaa koskevia tietoja. Tällaisia olisivat esimerkiksi radan käyttäjä- ja laukausmääriä sekä radalla ammuttavia lajeja koskevat tiedot. Toiseksi sille ehdotetaan oikeutta saada tietoja ampumaradan toimintaa koskevista päätöksistä. Nämä tiedot ovat välttämättömiä esimerkiksi valvonnan kohdentamisen suunnittelemisessa, radan turvallisuuden arvioinnissa sekä sen arvioinnissa, onko ampumaratalupa mahdollisesti peruutettava toiminnan päättymisen johdosta. Poliisihallitukselle ehdotetaan lisäksi oikeutta saada tietoja ampumaradan pitäjistä. Nämä tiedot olisivat välttämättömiä sopivuuden arvioinnissa. Poliisihallituksella olisi lisäksi oikeus saada salassapitovelvollisuuden estämättä muista vastaavista seikoista.

12 §. Ampumarataverkoston kehittämisen suunnittelu. Ampumaharrastus voi olla turvallista vain, jos se pääsääntöisesti tapahtuu harrastamista varten varatuissa paikoissa, joissa on turvallisuuden edellyttämät rakenteet ja muut suojaustoimet.

Metsästyslainsäädännössä on metsästäjälle asetettu eräissä tapauksissa velvoite suorittaa ampumakoe metsästys oikeuden edellytyksenä. Metsästäminen on lisäksi tapahduttava niin, ettei eläimelle aiheuteta tarpeetonta kärsimystä. Edellä mainituista seikoista voidaan johtaa metsästäjälle lakisääteinen velvoite huolehtia ampumataidostaan. Lisäksi reserviläisen tulee huolehtia kunnostaan, minkä osaksi tulee lukea ampumakunto. Kattavan ja turvallisen ampumarataverkoston ylläpitäminen on siten harrastajakunnan ja yhteiskunnan yhteinen etu.

Maakuntien liitot vastaavat maakuntakaavojen laadinnasta. Ehdotetun 12 §:n mukaan maakuntien liiton tulisi laatia alueellaan kehittämissuunnitelma, jossa esitettäisiin arvio maakunnallisten ampumaurheilukeskusten ja muiden ampumaratojen riittävästä määrästä ja sijoitustarpeesta. Lähtökohtana tulisi olla, että ampumaharrastajat kykenisivät harrastamaan maakunnassaan ampumaradoilla ilman rataverkoston puutteellisuudesta johtuvaa tarvetta harrastaa esimerkiksi hiekkakuopilla tai muualla maastossa. Suunnitelman tulisi perustua maakunnalliseen harrastajamäärään ja sen jakaumaan maakunnassa. Harrastajien tarpeiden huomioimiseksi ehdotetaan, että kehittämissuunnitelman laadinnassa tulisi kuulla keskeisiä metsästys- ja ampumaurheiluorganisaatioita. Ehdotetussa säännöksessä tarkoitettuja metsästysorganisaatioita voisivat olla esimerkiksi riistanhoitoyhdistykset, joiden tehtäviin kuuluu muun muassa ampumakokeiden järjestäminen, sekä Suomen Metsästäjäliitto – Finlands Jägarförbund ry:n piiriorganisaatiot. Ampumaurheiluorganisaatioita, joita suunnitelmaa laadittaessa tulisi kuulla, olisivat Suomen Ampumaurheiluliitto ry:n ja Reserviläisurheiluliitto ry:n maakunnan alueella toimivat jäsenyhdistykset.

Suunnitelma olisi selvitysaineistoa alueiden käytön suunnittelussa, esimerkiksi maakuntakaavan valmistelussa. Säännöksen tarkoituksena on edistää ampumarataverkoston ylläpitämistä sekä ampumatojen ja niitä ympäröivien alueiden käytön yhteensovittamista.

Ympäristöministeriön asettama työryhmä on laatinut ampumaratojen ympäristölupia koskevan ohjeen (Suomen ympäristö 23/2012), joka sisältää suosituksia muun muassa ampumaratoja ympäröivien alueiden kaavoituksesta. Valtioneuvoston asettamat ohjeavrot ampumaradan aiheuttamasta melutasosta eri toimintoille (VNp 53/1997) vaikuttavat ampumaratojen sijoittamiseen muiden toimintojen läheisyyteen ja muiden toimintojen sijoittamiseen ampumaratojen lähelle.

13 §. Ampumaratarikos. Luvattomasta ampumaradan perustamisesta ja ylläpidosta taikka ilman ilmoitusta tapahtuvasta vähäisen ampumaradan ylläpidosta säädettäisiin rangaistus rikoslain 41 luvun 7 a §:ssä. Ehdotettuun ampumaratalakiin sisällytettäisiin viittaussäännös.

14 §. Ampumaratarikkomus. Ehdotetussa 14 §:ssä säädettäisiin rangaistaviksi eräät ampumaradan ylläpitäjän sellaiset toimet, jotka olisivat moitittavuudeltaan vähäisempiä kuin rikoslain 41 luvun 7 a §:ssä säädetty ampumaratarikos. Tekijänä voisi olla ainoastaan ampumaradan ylläpitäjä, ei esimerkiksi ratavastaava tai radan käyttäjä. Teot olisivat rangaistavia sekä tahallisina että törkeästä huolimattomuudesta tehtyinä. Teoja olisi pidettävä siinä määrin vähäisinä, että niiden rikkomisesta olisi pidettävä riittävänä sakkorangaistusta.

Kohdassa 1 säädettäisiin rangaistavaksi lupaehtojen rikkominen. Ampumarataluvan myöntänyt viranomainen voi ehdotetun 5 §:n 2 momentin perusteella asettaa lupaan radan turvallisuutta koskevia määräyksiä ja ehtoja. Koska näiden noudattaminen on keskeistä yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle ampumaradalla ja sen välittömässä läheisyydessä, olisi näiden ehtojen ja määräysten rikkominen tarpeen säätää rangaistavaksi.

Ehdotetun pykälän 2 kohdassa puolestaan säädettäisiin rangaistavaksi viranomaisen ampumaratailmoituksen perusteella asettamien ehtojen ja määräysten rikkominen. Vähäistä ampumarataa koskevan ilmoituksen vastaanottava viranomainen voi ehdotetun 8 §:n 2 momentin mukaan asettaa ampumaradan pitämiseksi ehtoja tai määräyksiä. Luvan määräysten tai ehtojen sekä ilmoituksen perusteella asetettujen ehtojen ja määräysten osalta viitataan 5 §:n 2 momenttia ja 8 §:n 2 momenttia koskeviin perusteluihin.

15 §. Muutoksenhaku. Viranomaisen ehdotetun lain nojalla tekemiin päätöksiin haettaisiin muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valittaminen tapahtuisi hallintolainkäyttölain (586/1996) mukaisesti. Muissa kuin pakkokeino- ja sanktioluonteisissa asioissa muutoksenhaku korkeimpaan hallinto-oikeuteen edellyttäisi kuitenkin valituslupaa. Valituslupajärjestelmän ulkopuolelle jääviä asioita olisivat luvan peruuttaminen ja toiminnan kieltäminen.

Päätös ampumarataluvan peruuttamisesta tai ampumaradan toiminnan kieltämisestä perustuu joko radan turvallisuutta koskevaan teknisluontoiseen puutteeseen, ylläpitäjän sopimattomuuteen tai ratavastaavan puuttumiseen. Näissä tilanteissa on riski siitä, että ampumarata tai sillä harjoitettava toiminta aiheuttaa vaaraa radan käyttäjille tai sivullisille. Tämän vuoksi ehdotetaan, että tällainen päätös tulisi pantavaksi täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakuviranomaisella olisi mahdollisuus kieltää päätöksen täytäntöönpano.

Päätöksiä, joita viranomainen ehdotetun lain nojalla voisi tehdä, olisivat 5 §:ssä tarkoitettu ampumaratalupaa koskeva päätös, 7 §:ssä tarkoitettu ampumarataluvan peruuttamista koskeva päätös, 8 §:ssä tarkoitettu päätös ampumaratailmoituksen perusteella asetettavista ehdoista tai määräyksistä, sekä 11 §:ssä tarkoitettu poliisin päätös väliaikaisen rajoituksen asettamisesta.

16 §. Tarkemmat säännökset. Ampumaratalain tehokas ja joustava täytäntöönpano edellyttää tarkempien säännösten antamista sekä ampumarataluvan hakemiseen että ampumaratailmoituksen tekemiseen liittyen. Lisäksi ampumaradan tehokas valvonta edellyttää tarkempien säännösten antamista valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksen lisäksi voitaisiin antaa sisäministeriön asetuksella tarkempia säännöksiä käytettävistä lomakkeista.

Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää ensinnäkin ampumaratahakemuksen sisällöstä eli siitä, millaisia tietoja hakijan tulisi hakemukseensa sisällyttää. Vastaavasti ampumaratailmoituksen sisältämistä tiedoista voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Näiden säännösten tarkoituksena olisi ohjata hakemuksen tai ilmoituksen tekijää. Toisaalta ne varmistaisivat viranomaisen edellytyksiä käsitellä hakemus tai ilmoitus joutuisasti turvaamalla tarvittavien tietojen saantia heti hakemus- tai ilmoitusasiakirjan saavuttua.

Ampumaratalupaa koskevassa hakemuksessa tai vähäistä ampumarataa koskevassa ilmoituksessa ei käytännössä olisi mahdollista esittää kaikkia asian käsittelyn edellyttämiä tietoja vaan merkittävä osa tiedoista käytännössä sisällytettäisiin liiteasiakirjoihin. Tämän vuoksi ehdotetaan, että valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä myös näiden asiakirjojen sisällöstä eli siitä, mitä tietoja liiteasiakirjojen tulisi sisältää. Perusteet tälle valtuussäännökselle olisivat samat kuin hakemusten ja ilmoitusten osaltakin.

Ehdotetun lain 9 §:n mukaan ampumaradalla tulisi olla järjestyssääntö. Järjestyssäännön sisällöstä ehdotetaan säädettäväksi kyseisessä pykälässä. Siinä säädettäisiin sisällön perusteista, järjestyssäännön yksityiskohtaisemmasta sisällöstä ehdotetaan säädettäväksi valtioneuvoston asetuksella. Jotta järjestyssäännöllä voitaisiin tehokkaasti ohjata radan käyttäjien toimintaa, järjestyssäännön tulisi olla käyttäjien havaittavissa. Tämän vuoksi ehdotetaan säädettäväksi, että valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä järjestyssäännön esilläpidosta radalla.

Ampumaradan ratavastaavan tehtävistä ehdotetaan säädettäväksi lain 10 §:ssä. Ratavastaavan tulisi valvoa, että ampumarata on turvallinen. Sen lisäksi hänen tulisi valvoa, että radalla noudatetaan järjestyssääntöä sekä lupaehtoja tai viranomaisen ampumaratailmoituksen perusteella asettamia ehtoja ja määräyksiä. Lisäksi ampumarataa ei saisi ottaa käyttöön, ennen kuin ratavastaava on varmistunut, että ampumarata täyttää ampumarataluvassa tai ampumaratailmoituksen perusteella asetetut vaatimukset ja että ratarakenteet mahdollistavat järjestyssääntöjen mukaisen toiminnan. Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä ratavastaavan tekemästä valvonnasta. Tarvetta voisi olla antaa tarkempia säännöksiä valvottavista kohteista ja valvontaan liittyvien tarkastusten taajuudesta ottaen huomioon esimerkiksi radan sijainti, tyyppi ja koko.

Luvan hakemisessa, ilmoituksen tekemisessä ja muissa toimenpiteissä tarvittavista lomakkeista ehdotetaan annettavaksi tarvittaessa tarkempia säännöksiä sisäministeriön asetuksella.

17 §. Voimaantulo ja siirtymäsäännökset. Lakiin ehdotetaan otettavaksi normaali voimaantulosäännös.

Selvyyden vuoksi lakiin otettaisiin säännös siitä, että sillä kumottaisiin 4 päivänä joulukuuta 1915 annettu asetus ampuma-aseiden ja ampumatarpeiden ostamisesta ja hallussapidosta sekä ampumaratojen laittamisesta ja kunnossapidosta (92/1915) sekä 25 päivänä heinäkuuta 1916 annettu senaatin päätös ampuma-aseiden ja ampumatarpeiden kaupasta, aseiden hallussapidosta ja mukanakantamisesta sekä ampumaratojen laittamisesta ja kunnossapidosta (52/1916).

Voimassa olevat ampumaradan ylläpitämistä koskevat luvat on annettu ampumaratojen laittamisesta ja kunnossapidosta annetun asetuksen nojalla. Asetus on tullut voimaan vuonna 1915, eikä Suomessa ole tätä vanhempia ampumaratoja. Asetus on sisällöltään puutteellinen verrattuna nyt ehdotettavaan lakiin. Nämä aikaisemman lain nojalla annetut luvat ehdotetaan jääviksi voimaan. Lupien uudelleen käsittely ei olisi tarpeen ottaen huomioon, että näillekin radoille olisi kahden vuoden kuluessa lain voimaantulosta nimettävä ratavastaava ja laadittava järjestyssääntö. Koska ampumaratojen ylläpitäminen on lähes poikkeuksetta Suomessa harrastustoimintaa, olisi ratavastaavan nimeämiseksi ja järjestyssäännön laatimiseksi asetettava riittävän pitkä siirtymäaika, joksi ehdotetaan kahta vuotta.

Ennen ehdotetun lain voimaantuloa annetun ampumarataluvan raukeamiseen, peruuttamiseen ja valvontaan sovellettaisiin ehdotetun lain säännöksiä. Tämä olisi välttämätöntä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi. Muutoin pääosa Suomen ampumaradoista jäisi ajanmukaisen valvonnan ulkopuolelle.

Koska edellä mainittu asetus ei mahdollistanut luvan antamista esimerkiksi kunnalle, on luvan saamiseksi jouduttu luomaan keinotekoisia järjestelyjä, joissa lupa on haettu esimerkiksi kunnan sijasta jonkin sen viranhaltijan nimiin. Tämä aiheuttaa vastuuongelmia sekä vaikeuttaa valvontaa. Keinotekoisien järjestelyjen poistamiseksi ehdotetaan kahden vuoden siirtymäaikaa, jonka kuluessa voitaisiin tehdä hakemus luvan siirtämiseksi radan tosiasialliselle ylläpitäjälle. Lupahakemus käsiteltäisiin tällöin maksutta. Edellytyksenä olisi, että radan toiminta ei muutu. Vastaavaa menettelyä ehdotetaan vähäistä ampumarataa koskeville ilmoituksille.

2. Laki ampuma-aselain muuttamisesta

1 §. Soveltamisala. Tehokkaiden ilma-aseiden luvanvaraisuutta ja ilmoituksenvaraisuutta koskeva sääntely ehdotetaan sisällytettäväksi ampuma-aselakiin. Vastaavalla tavalla on jo nyt menetelty kaasusumuttimien osalta. Tehokkaan ilma-aseen määritelmä sisältyisi ehdotettavaan 2 a §:ään.

Tehokkaisiin ilma-aseisiin ei sovellettaisi kaikkia ampuma-aselain säännöksiä. Tämä johtuisi ensinnäkin siitä, että ilma-aseita ei ehdoteta luokiteltaviksi eri asetyyppeihin eikä niiden osia ehdoteta säädettäväksi luvanvaraisiksi. Ilma-aseissa ei käytetä patruunoita eikä niiden ammuksiakaan ehdoteta säänneltäviksi. Ilma-aseen hankkimislupaa hakevan henkilön ei tarvitsisi myöskään suorittaa soveltuvuustestiä. Ilma-aseen luvanhaltijaan ei sovellettaisi ampuma-asekouluttajaa eikä harrastuksen jatkumisen osoittamista koskevia säännöksiä. Päinvastoin kuin ampuma-aseita, ilma-aseita koskevia kansainvälisiä merkintävaatimuksia ei ole olemassa. Niihin ei myöskään käytännössä tehdä säännönmukaisesti valmistusmerkintöjä. Tämän vuoksi ilma-aseisiin ehdotetaan sovellettavaksi vain ampuma-aseasetuksen tunnistenumeroa koskevaa vaatimusta, ei ampuma-aselain 110 a-c §:n valmistus-, maahantuonti- ja täydennysmerkintää koskevia vaatimuksia. Ilma-aseet eivät myöskään kuulu kannettavien ampuma-aseiden tarkastusleimojen vastavuoroista hyväksymistä koskevan sopimuksen (SopS 40/1984) soveltamisalaan. Sen vuoksi niihin ei sovellettaisi käyttöturvallisuuden tarkastamista koskevaa 110 §:ää. Koska tehokkaiden ilma-aseiden vientiä, Suomesta tapahtuvaa siirtoa ja kauttakuljetusta kaupallisessa tarkoituksessa ei valvottaisi, ei tehokkaisiin ilma-aseisiin sovellettaisi 32, 33, 35, 35 a ja 36 pykälää. Soveltamisalan ulkopuolelle jäisivät myös sellaiset ampuma-aselain säännökset, jotka koskisivat vain kaasusumuttimia.

Kaasusumuttimen säilyttämisestä ei olisi tarpeen säännellä yhtä yksityiskohtaisesti kuin varsinaisten ampuma-aseiden ja tehokkaiden ilma-aseiden säilyttämisestä. Tämän vuoksi 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että kaasusumuttimien säilytystä koskisi ampuma-aselain 105 §:n perussäännös, jonka mukaan ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten haltija on velvollinen pitämään ampuma-aseesta, aseiden osasta, patruunoista ja erityisen vaarallisista ammuksista sellaista huolta, ettei vaaraa niiden joutumisesta asiattomien haltuun ole. Kaasusumuttimiin ei sovellettaisi ehdotettavaa ampuma-aselain 106 §:ää eikä 106 b §:ää. Sen sijaan kuljettamista ja kantamista koskevaa ehdotettua 106 a §:n 1 momenttia ehdotetaan voimassa olevan sääntelyn tapaan sovellettavaksi myös kaasusumuttimiin. Kaasusumuttimien säilytystä säänneltäisiin lisäksi ase-elinkeinonharjoittajien osalta esimerkiksi 20 §:n 3 momentissa ja yhteisöjen osalta 55 b §:n 2 momentissa.

2 a §. Tehokas ilma-ase. Ilma-aseella tarkoitettaisiin asetta, jossa luodin energia tuotettaisiin kokoon puristetun ilman tai muun kaasun paineella erotuksena varsinaisiin ampuma-aseisiin, joissa paine tuotetaan palavan ajoineen avulla. Paineistettu ilma tai muu kaasu voitaisiin saada aseeseen siinä olevan jousen voimalla taikka painesäiliöstä tai patruunasta. Sääntelyn piiriin ehdotettaisiin kuuluviksi vain tehokkaimmat ilma-aseet, joiden teho vastaisi varsinaista ampuma-asetta. Tällaisia ilma-aseita olisivat aseet, joiden piipun pienin sisähalkaisija ylittäisi 6,35 millimetriä.

Tehokkaiksi ilma-aseiksi ei katsottaisi kaliiperista riippumatta sellaisia ilma-aseita, jotka olisivat suunniteltuja ja tarkoitettuja vain muiden kuin metalliluotien ampumiseen. Tällaisia olisivat esimerkiksi sellaiset muovikuula-aseet (Airsoft-aseet) ja värikuula-aseet (Paintball-aseet), jotka eivät olisi suunniteltu ja tarkoitettu ampumaan myös metalliluoteja tai -ammuksia.

Ilma-aseita, joiden piipun pienin sisähalkaisija ylittää 6,35 mm, on valmistettu jo hyvin kauan. Vanhojen ilma-aseiden teho on piipun halkaisijasta riippumatta heikko. Lisäksi vanhojen ilma-aseiden rakenne on sellainen, että alkuperäinen teho ei säily vuosikymmeniä. Nykyaikaisia ilma-aseita, jotka täyttävät ehdotetun tehokkaan ilma-aseen määritelmän, on valmistettu vasta viime vuosikymmeninä. Siksi nyt ehdotetaan, että tehokkaan ilma-aseen määritelmään sisällytettäisiin aikarajaus niin, että tehokkaiksi ilma-aseiksi katsottaisiin vain sellaiset määritelmän muutoin täyttävät ilma-aseet, jotka on valmistettu vuonna 1950 tai sen jälkeen.

5 §. Patruuna. Ampuma-aselain 5 §:n 3 momentissa ja 106 §:n 4 momentissa on viittaukset räjähdysvaarallisten aineiden käsittelystä annettuun lakiin (263/1953). Kyseinen laki on kumottu vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetulla lailla (390/2005). Koska 106 §:n 4 momentti ehdotetaan siirrettäväksi lakiviittauksiltaan päivitettyinä 106 b §:ksi, ehdotetaan 5 §:n 3 momenttiin tehtäväksi vastaava lakiviittausta koskeva muutos.

11 §. Kaasusumutin. Kaasusumuttimen tarkoituksena on sen käytön kohteen lamauttaminen. Sumutin vaikuttaa suun ja hengitysteiden limakalvoihin sekä silmiin. Kohteen lamauttamiseksi sumuttimien sisältämien ainesosien on oltava tehokkaita. Koska kaasusumutin on tarkoitettu käytettäväksi toista ihmistä tai joissakin tapauksissa eläintä vastaan, eivät sumuttimen sisältämät ainesosat saa olla sellaisia, että niistä aiheutuisi pysyvää vammaa käytön kohteelle. Vammoja saattavat tehoaineiden lisäksi aiheuttaa myös muut sumuttimen sisältämät aineet, kuten ponneaineet ja sisällön säilymiseen vaikuttavat aineet. Tämän johdosta ehdotetaan lisättäväksi 11 §:ään uusi 2 momentti, jonka mukaan kaasusumuttimen tulisi olla sisällöltään sellainen, että sen käytöstä ei synny pysyviä vammoja käytön kohteelle. Mikäli vammoja ei aiheutuisi käytön kohteelle, niitä ei aiheutuisi myöskään sivullisille. Tämän vuoksi sivullisten mainitseminen säännöksessä olisi tarpeetonta.

Säännös koskisi kaasusumuttimen maahantuontia ja siirtoa Suomeen. Se koskisi sekä kaupallisessa että yksityisessä tarkoituksessa tapahtuvaa maahantuontia. Suomeen on erityisesti Venäjältä tuotu maahan sellaisia sumuttimia, joissa on ollut terveydelle vaarallisia tehoaineita ja muuta sisältöä. Tuonti on luvanvaraista, mutta riittävää on, jos tuojalla on kaasusumutinlupa eikä tuotava sumutin ole mahdollisten lupaehtojen vastainen. Tuonnin ja siirron lisäksi ehdotettu rajoitus koskisi Suomessa kaupan pidettäviä sumuttimia. Tämä säännös laajentaisi rajoituksen kattamaan myös Suomessa valmistettuja kaasusumuttimia. Rajoitusta ei kohdistettaisi suoraan Suomessa valmistettaviin sumuttimiin, jotta se ei käytännössä rajoittaisi sumuttimien turvallisuuden testauttamista.

Tarkeimmat säännökset siitä, millaisia kaasusumuttimia on pidettävä sellaisina, ettei niiden käytöstä aiheudu vaaraa kohdehenkilölle, annettaisiin valtioneuvoston asetuksella. Säännöksiä voitaisiin antaa ensinnäkin kaasusumuttimen sisältämistä aineista ja niiden enimmäispitoisuuksista. Nämä säännökset korvaisivat nykyisen lupakäytäntöön perustuvan pitoisuuksien rajoittamisen. Säännöksiä voitaisiin antaa sekä vaikuttavista aineista että sumuttimen sisältämistä muista aineista, esimerkiksi ponneaineista. Mikäli olisi tarpeen, voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä myös siitä, miten sumuttimen käyttöturvallisuus tulee osoittaa. Tämä voisi tapahtua esimerkiksi valmistajan itsensä antamalla vakuutuksella tai ulkopuolisen laitoksen antamalla todistuksella.

14 §. Asealan elinkeino. Ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilyttäminen lisättäisiin asealan elinkeinon muodoksi. Ampuma-aseiden säilyttäminen olisi mahdollista myös kauppaan taikka kaupalliseen valmistamiseen tai muuntamiseen oikeuttavan elinkeinoluvan perusteella. Tämä todettaisiin nimenomaisesti myös ehdotetussa 106 §:n 3 momentissa. Muutoksen tarkoituksena olisi mahdollistaa kaupallisten säilytyspalvelujen tarjoaminen ilman, että samalla harjoitettaisiin myös muuta asealan elinkeinoa. Kaupallisten säilytyspalvelujen tarjoajaa koskisivat ase-elinkeinoa koskevat ampuma-aselain säännökset. Luvanhaltijan tulisi esimerkiksi olla sopiva elinkeinon harjoittamiseen ja toiminnalla tulisi olla vastuuhenkilö. Lisäksi aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilytystilojen tulisi olla poliisin hyväksymät ja näitä esineitä käsittelevillä henkilöillä tulisi olla aseenkäsittelyluvat.

Kaupallisen ampumaradan pitäminen ja ampuma-aseiden käyttöön kouluttaminen ehdotetaan kumottaviksi asealan elinkeinon muotoina. Kaupallisen ampumaradan valvonta tulisi järjestetyksi riittävän tehokkaasti jo ehdotetun ampumaratalain säännösten nojalla. Luvanhakijan tai ilmoituksen tekijän sopivuus arvioitaisiin ampumarataluvan hakemisen tai rataa koskevan ilmoituksen tekovaiheessa. Radan turvallisuus arvioitaisiin lisäksi kokonaisuudessaankin näissä menettelyissä. Radalle asetettaisiin ratavastaava, jonka tehtävänä olisi valvoa sekä radan rakenteellista turvallisuutta että sen käytön turvallisuutta. Ampumarataa koskeva lupa voitaisiin peruuttaa, mikäli ampumarata ei enää olisi turvallinen. Lisäksi poliisi valvoisi ampumaratoja.

Ampuma-aseiden käyttöön kouluttaminen kumottaisiin erillisenä ase-elinkeinon muotona. Käyttöön kouluttaminen kohdistuu lähes kokonaan yksityisen turvallisuusalalla työskenteleviin henkilöihin. Näiden kouluttaminen edellyttää yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain mukaista koulutusta. Lisäksi varsinaisen ampuma-aseiden käyttöön kouluttamista voidaan valvoa ampumaratojen valvonnan osana.

18 §. Luvanvaraisuus. Pykälän 1-kohtaan ehdotetaan lisättäväksi luvanvaraiseksi toiminnoksi ampuma-aseiden kaupallinen säilyttäminen. Tämä olisi selvyuden vuoksi tarpeen, jotta säännös vastaisi sanamuodoltaan ehdotettua 14 §:ää. Muutos ei laajentaisi luvanvaraisuuden alaa, koska ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hallussapito, jota säilyttäminen ampuma-aselain 13 §:n 4-kohdan mukaan on, on voimassa olevan lainsäädännönkin mukaan luvanvaraista 17 §:ssä ja 19 §:ssä säädettyin poikkeuksin.

Lisäksi pykälän 1 momentista ehdotetaan kumottaviksi 3 ja 4-kohdat. Perustelujen osalta viitataan tältä osin 14 §:ää koskeviin perusteluihin.

19 §. Poikkeukset luvanvaraisuudesta. 19 §:n 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi 8-kohta, jossa säädettäisiin tehokkaita ilma-aseita koskevista poikkeuksista. Tehokkaan ilma-aseiden vienti, Suomesta toiseen Euroopan unionin jäsenvaltioon suuntautuva siirto sekä kaupallisessa tarkoituksessa tapahtuva kauttakuljetus ehdotetaan jätettäväksi luvanvaraisuuden ulkopuolelle. Tehokkaiden ilma-aseiden tulivoima, toimintaperiaatteesta johtuva huono käytettävyys erilaisissa konflikteissa sekä varsinaista ampuma-asetta lyhyempi tehokas kantama tekevät niistä ominaisuuksiltaan kokonaisuudessaan sellaisia, että niiden viennin tai kauttakuljetuksen valvonnalle ei ole ulko- ja turvallisuuspoliittista tarvetta. Myöskään Suomen yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen ei edellytä näiden toimien valvontaa. Viennin, kaupallisessa tarkoituksessa tapahtuvan kauttakuljetuksen ja Suomesta tapahtuvan siirron valvonta toteutuu riittävän tehokkaasti vastaanottajavaltion valvonnalla.

Myöskään tehokkaan ilma-aseiden hankkiminen ja hallussapito ei olisi luvanvaraista sellaisessa tapauksessa, jossa henkilöllä on ampuma-aseiden hallussapitoon oikeuttava lupa. Merkitystä ei olisi sillä, millaisen ampuma-aseiden hallussapitoon lupa olisi annettu. Luvan tulisi kuitenkin olla annettu nimenomaisesti ampuma-aselain 2 §:n 1 momentissa tarkoitettua ampuma-aseiden hallussapitoon, joten poikkeus ei koskisi esimerkiksi kaasusumuttimen tai aseiden osien hallussapitoon oikeuttavista luvista.

Tehokkaan ilma-aseen hankkineen tulisi ehdotetussa 8-kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tehdä ehdotetun 70 §:n mukainen ilmoitus poliisilaitokselle. Tehokkaan ilma-aseen luovuttaneen tulisi puolestaan tehdä 89 §:ssä tarkoitettu luovutusilmoitus.

20 §. Asealan elinkeinolupa. Asealan elinkeinolupaa koskevaa pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että ampuma-aseen säilyttäminen lisättäisiin pykälän 1 momentin 1 kohtaan toiminnaksi, johon voitaisiin antaa asealan elinkeinolupa. Muutos liittyy 14 §:n 3 ja 4 kohtaa sekä 18 §:n 1 momenttia koskevaan muutosehdotukseen, joiden perusteluihin tältä osin viitataan.

Pykälän 1 momentista ehdotetaan poistettaviksi toiminnoista, joihin elinkeinolupa voitaisiin antaa, kaupallisen ampumaradan pitäminen ja ampuma-aseen käyttöön kouluttaminen. Muutos liittyy 14 §:n 1 momentin sekä 18 §:n 1 momentin 3 ja 4-kohtien muuttamiseen, joilla ehdotetaan poistettaviksi kaupallisessa tarkoituksessa tapahtuva ampumaradan pitäminen sekä ampuma-aseen käyttöön kouluttaminen luvanvaraisten ase-elinkeinojen harjoittamisen muodoista. Perustelujen osalta viitataan edellä selostettuihin 14 §:ää koskeviin perusteluihin.

34 §. Kaasusumuttimen ja tehokkaan ilma-aseen kaupallinen tuontilupa. Koska tehokkaiden ilma-aseiden kaupallinen tuonti ja siirto Suomeen muuttuisi luvanvaraiseksi, ehdotetaan, että kaasusumuttimen kaupallista tuontia koskevaa ampuma-aselain 34 §:ää muutettaisiin siten, että se koskisi myös tehokkaita ilma-aseita. Lisäys on tarkoituksenmukaista tehdä nimenomaan kaasusumuttimen kaupallista tuontia ja Suomeen tapahtuvaa siirtoa koskevaan 34 §:ään, koska sekä kaasusumuttimet että tehokkaat ilma-aseet molemmat ovat sellaisia esineitä, jotka eivät kuulu asedirektiivin soveltamisalaan. Kummankin siirtoon Suomeen toisesta Euroopan unionin jäsenvaltiosta annettaisiin tuontilupa. Luvan nimike muuttuisi kaasusumuttimen ja tehokkaan ilma-aseen kaupalliseksi tuontiluvaksi. Vastaava muutos esitetään tehtäväksi pykälän otsikkoon.

40 §. Tullin ilmoittamisvelvollisuus. Tullin ilmoittamisvelvollisuutta koskevaan säännökseen tehtäisiin 34 §:n muutoksesta johtuva muutos, jonka mukaan Tullin tulisi ilmoittaa myös tehokkaan ilma-aseen kaupallisella tuontiluvalla tapahtuvasta tehokkaan ilma-aseen tuonnista. Samalla viranomaisen nimi tulliviranomaisen muutettaisiin vastaamaan Tullin hallinnosta annetun lain (960/2012) 1 §:ssä säädettyä nykyistä nimeä Tulli.

55 b §. Kaasusumutinlupan antamisen edellytykset. Ampuma-aselain 55 b §:n 1 momentissa on lueteltu ne hyväksyttävät käyttötarkoitukset, joihin kaasusumutinlupa voidaan antaa. Hyväksyttäväksi käyttötarkoitukseksi ehdotetaan lisättäväksi eläinten karkottaminen. Tarve luvan saamiseen tässä tarkoituksessa voisi olla ammatikseen tai muutoin säännöllisesti erämaa-alueilla yksin liikkuvilla henkilöillä, jos alueella tiedetään liikkuvan suurpetoja. Toinen ryhmä, jotka voisivat olla luvansaaajina, olisivat vaarallisten kotieläinten kanssa säännöllisesti toimivat henkilöt. Käyttötarkoitus on läheisessä yhteydessä momentin 3 kohdassa tarkoitettuun henkilökohtaisen koskemattomuuden suojeluun. Erillisellä kohdalla korostettaisiin mahdollisuutta antaa lupa antamista eläinten karkottamistarkoitukseen ja sitä, että henkilöllä tulisi tässä kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa olla luvan saamiseen erityinen syy. Tällainen syy olisi henkilöllä, joka on säännöllisesti tilanteissa, joissa hän voi kohdata suurpetoja tai vaarallisia kotieläimiä. Esimerkiksi harrastusluontoinen sienestys tai marjastus ei olisi lainkohdassa tarkoitettu erityinen syy.

70 §. Aseen osasta ja tehokkaasta ilma-aseesta tehtävä ilmoitus ja esineiden esittäminen. Tehokkaan ilma-aseen hankkiminen ei ehdotetun 19 §:n 1 momentin 8-kohdan mukaan edellyttäisi lupaa, jos hankkijalla olisi oikeus ampuma-aseen hallussapitoon. Tehokkaan valvonnan turvaamiseksi tulisi poliisin kuitenkin pitää rekisteriä tehokkaista ilma-aseista sekä niiden haltijoista. Tämän vuoksi ehdotetaan, että tehokkaan ilma-aseen hankkijan tulisi tehdä ilmoitus poliisille 30 päivän kuluessa esineen hankinnasta. Rekisteriin merkittävien tietojen oikeellisuuden varmistamiseksi ehdotetaan, että tehokas ilma-ase tulisi esittää poliisille ilmoituksen tekemisen yhteydessä. Ehdotettu tehokasta ilma-asetta koskeva sääntely vastaisi voimassa olevan pykälän aseosaa koskevaa sääntelyä.

Selkeyden vuoksi ilmoitusoikeutta koskeva 1 momentti ehdotetaan jaettavaksi kahteen alakohtaan. Ehdotetun aseosaa koskevan 1 kohdan osalta säännös säilyisi asiasisällöltään ennallaan.

87 §. Ampuma-aseen ja aseosaa lainaaminen. Tehokkaan ilma-aseen lainaamista koskeva säännös ehdotetaan lisättäväksi 87 §:n 1 momentin 12-kohdaksi. Koska tehokkaan ilma-aseen hankkiminen ja hallussapito olisi mahdollista ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavalla luvalla, ehdotetaan tehokkaan ilma-aseen haltijalle tätä vastaavasti oikeutta lainata sitä henkilölle, jolla olisi oikeus ampuma-aseen hallussapitoon. Lainaminen olisi luonnollisesti mahdollista myös sille, jolla on oikeus tehokkaan ilma-aseen hallussapitoon sillä perusteella, että hänellä olisi nimenomaisesti tehokkaan ilma-aseen hallussapitoon annettu lupa.

Momentin 11-kohtaan ehdotetaan tehtäväksi 12-kohdan lisäämisen johdosta tekninen korjaus siten, että pisteen sijasta kohdan lopussa olisi puolipiste ja sekä-sana.

103 §. Ampuma-aserikkomus. Pykälän voimassa olevassa 6-kohdassa on säädetty rangaistavaksi 70 §:ssä tarkoitettun aseosaa koskevan ilmoitusvelvollisuuden rikkominen. Koska 70 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että myös tehokkaan ilma-aseen hankkimisesta olisi eräissä tapauksissa tehtävä kyseisessä pykälässä tarkoitettu ilmoitus, ehdotetaan 6-kohtaa muutettavaksi siten, että myös tehokkaan ilma-aseen hankkimisesta tehtävän ilmoituksen

laiminlyöminen tulisi rangaistavaksi ampuma-aserikkomuksena. Ilmoitusvelvollisuus koskisi sellaisia tapauksia, jossa henkilön oikeus hankkia ja pitää hallussa tehokasta ilma-asetta perustuisi siihen, että hänellä on ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttava lupa.

106 §. Säilyttäminen. Ampuma-aseen säilyttämistä, kantamista ja kuljettamista koskevat säännökset sisältyvät 106 §:ään siten, että sen 1 ja 2 momentti koskevat säilyttämistä sekä 3 momentti ampuma-aseen kantamista ja kuljettamista. Pykälän 4 momentissa on patruunoiden kuljettamista koskeva viittaussäännös räjähdysvaarallisista aineista annettuun lakiin, vaarallisten aineiden kuljetuksesta annettuun lakiin sekä niiden nojalla annettuihin alemmanasteisiin säännöksiin. Ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten tilapäisestä säilyttämisestä ei voimassa olevassa ampuma-asetlaissa ole erityisiä säännöksiä. Lain 105 §:ssä on säädetty näiden esineiden haltijalle yleinen velvoite huolehtia niistä siten, ettei ole vaaraa niiden joutumisesta sivullisen haltuun. Ampuma-asetlain 105 § ehdotetaan säilytettäväksi muuttamattomana voimassa.

Ampuma-aseen ja aseiden osien säilyttämistä koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettaviksi. Lisäksi lakiin ehdotetaan lisättäväksi ampuma-aseiden väliaikaista säilyttämistä koskevat säännökset. Lakiteknisesti muutos ehdotetaan toteutettavaksi siten, että 106 §:ään jäisivät ampuma-aseiden säilyttämistä koskevat säännökset ja lakiin ehdotettaisiin otettavaksi uusi 106 a §, johon sisältyisivät ampuma-aseiden kantamista, kuljettamista ja tilapäistä säilyttämistä koskevat säännökset. Kantamista ja kuljettamista koskeva voimassa olevan lain 106 §:n 3 momentti säilyisi sisällöltään muuttamattomana, mutta se siirrettäisiin uuden 106 a §:n 1 momentiksi. Samoin voimassa olevan lain 106 §:n 4 momentin viittaussäännös ehdotetaan siirrettäväksi asiasisällöltään muuttamattomana mutta viittauksiltaan päivitettyinä 106 b §:ksi.

Ehdotettavassa 106 §:n 1 momentissa olisi säännökset siitä, missä ampuma-asetta voidaan muutoin kuin tilapäisesti säilyttää. Säilyttäminen olisi ensiksikin mahdollista luvanhaltijan vakituudessa asunnossa tai muussa paikassa, jossa hän pysyvästi oleskelee. Muu paikka voisi olla esimerkiksi perheen kakkosasunto silloin kun sitä käytetään pysyvästi. Ehdotettavassa 1 kohdassa mainitut paikat ovat luvanhaltijan ja hänen perheenjäsentensä säännöllisessä valvonnassa, vaikkakin on selvää, että valvonta ei ole jatkuva. Sivullisen on kuitenkin ennalta vaikeaa tietää, milloin asunto on tyhjillään ja miten kauan tällainen tilanne kestää. Siksi asuntoa voidaan pitää turvallisena säilytystilana. Lisäksi luvanhaltijalla on tällaisissa tapauksissa säännönmukainen kontrolli aseiden säilytykseen. Sen lisäksi, että säilytyspaikka voisi olla vakituudessa asunnossa tai muussa paikassa, jossa henkilö pysyvästi oleskelee, se voisi olla näihin tiloihin kiinteästi liittyvässä tilassa. Edellytyksenä olisi se, että tällainen tila turvatasoltaan ja valvottavuudeltaan vastaisi vakituista asuntoa tai muuta pysyvästi oleskeluun käytettävää tilaa. Asunnon yhteydessä oleva autotalli tai muu vastaava tila voisi olla tässä tarkoitettu tila. Sen sijaan erilliset autotalli- tai varastorakennukset eivät olisi ehdotettavassa säännöksessä tarkoitettuja tiloja. Näiden osalta valvonta on säännönmukaisesti heikompi kuin asuntoon kiinteästi liittyvien tilojen. Turvatasoltaan tila vastaisi asuntoa, jos sen lukitus ja muu kuorisuojaus vastaisi asunnoissa tyypillisesti käytettävää suojaustasoa.

Ampuma-aseiden säilyttäminen voi luvanhaltijan asuin- tai elämäntilanteesta johtuen olla turvallisinta ja tarkoituksenmukaisinta muualla kuin 1 kohdassa tarkoitettussa paikassa. Ehdotettavassa 2 kohdassa mahdollistettaisiin säilytys säilytettävän ampuma-aseiden lainaamiseen oikeutetun henkilön luona. Säilyttämisoikeus ratkeaisi siten 87 §:n nojalla. Tällöin ampuma-asetta olisi säilytettävä 1 kohdassa tarkoitettussa paikassa tai tilassa. Ehdotettava säännös olisi tarpeen myös siksi, että lainaaja voisi säilyttää ampuma-asetta, jonka hän on ottanut lainaksi.

Ehdotettava 3 kohta sisältäisi säännöksen siitä, että ampuma-aseet ja aseiden osat voitaisiin aina säilyttää myös ampuma-aseiden kauppaan, kaupalliseen säilyttämiseen, valmistamiseen sekä korjaamiseen ja muuntamiseen luvan saaneen asealan elinkeinonharjoittajan hallussa. Ampuma-aseiden kaupallinen säilyttäminen ehdotetaan lisättäväksi uudeksi asealan elinkeinon muodoksi. Tarve tällaiseen säilyttämiseen saattaisi syntyä esimerkiksi työstä tai opiskelusta aiheutuvan toisella paikkakunnalla oleskelun taikka ulkomaankomennuksen ajaksi. Tilapäinen tarve saattaa syntyä myös muuton, asunnon korjaustöiden tai muun vastaavan syyn vuoksi. Poliisiin on ampuma-asetlain 116 §:n 1 momentin mukaan tarkastettava asealan elinkeinoluvan hakijan ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilytystilat. Tämä tarkastus on uusittava, jos säilytystiloissa tapahtuu muutoksia. Kyseisen lainkohdan mukaan poliisiin on lisäksi vähintään kerran vuodessa tarkastettava alueellaan toimivien ase-elinkeinonharjoittajien säilytystilat. Tämän vuositarkastuksen yhteydessä tarkastetaan lisäksi ampuma-asetlain 25 §:n 1 momentin perusteella pidetyt tiedostot sekä ase-elinkeinonharjoittajan kirjanpito ja varastot. 116 §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä mainitaan nimenomaisesti, että säilytystilojen tulee olla murtoturvalliset. Muutos on tarpeen sen johdosta, että ampuma-asetlain 119 §:n 2 momentin 3 kohdan perusteella voidaan sisäministeriön asetuksella antaa tarkempia säännöksiä ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilyttämisestä edellytettävistä teknisistä turvarakenteista sekä niiden arvioimiseen liittyvästä menettelystä. Tarkastusoikeus, 116 §:n vaatimus säilytystilojen turvallisuudesta sekä 119 §:n asetuksenantovaltuus ovat

riittäviä turvaamaan ase-elinkeinonharjoittajien säilytystilojen turvallisuuden. Siten ehdotettavaan 106 §:ään ei ole tarpeen sisällyttää erillisiä vaatimuksia ase-elinkeinonharjoittajien ampuma-aseiden säilyttämiselle.

Ehdotettava 4 kohta mahdollistaisi ampuma-aseen säilyttämisen myös poliisilaitoksen hyväksymissä säilytystiloissa. Asiasisällöltään ehdotettu 4 kohdan säännös vastaisi voimassa olevaa sääntelyä.

Voimassa olevan 106 §:n mukaan ampuma-asetta tulee säilyttää kolmella vaihtoehdoisella tavalla: lukittuna, lukitussa paikassa tai siten, että ampuma-aseeseen kuuluvaa aseeseen osaa säilytetään erillään. Tämän lisäksi pykälään sisältyy yleissäännös, jonka mukaan ampuma-asetta ja aseeseen osia ei näinkään säilytettyinä saa säilyttää paikassa, josta ne ovat helposti anastettavissa. Tätä säilytystä koskevaa perussääntelyä esitetään muutettavaksi niin, että aseeseen säilyttäminen siten, että siihen kuuluvaa osaa säilytettäisiin ilman lukitusta erillään muusta aseesta, ei olisi sallittua. Sallittua sen sijaan olisi ampuma-aseen säilyttäminen jäljempänä tarkemmin kuvatulla tavalla siten, että siihen kuuluvaa osaa säilytettäisiin erillään niin, että aseeseen kuuluva osa olisi lukittuna tai lukitussa paikassa ja loppuosa aseesta säilytettäisiin siten, että se ei olisi helposti anastettavissa tai otettavissa luvattomasti käyttöön.

Voimassa olevassa 106 §:n 1 momentissa on asetettu säilyttämisen edellytykseksi se, että ampuma-asetta tai aseeseen osaa ei saa säilyttää paikassa, josta ne ovat helposti anastettavissa. Luvanhaltijan asunnossa saattaa asua ja oleskella henkilöitä, joilla ei ole oikeutta ampuma-aseeseen tai aseeseen osan hallussapitoon. Tällaisilta henkilöiltä puuttuu yleensä tarkoitus anastaa säilytettävä ampuma-ase tai aseeseen osa, mutta he saattavat ottaa ampuma-aseeseen tai aseeseen osan käyttöönsä. Esimerkiksi asunnossa oleskelevat lapset saattavat ryhtyä leikkimään haltuunsa saamallaan ampuma-aseilla. Tämän vuoksi säännöstä ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että säilyttäminen ei ehdotetun 2 momentin mukaan olisi sallittua myöskään niin, että ase tai aseeseen osa olisi otettavissa helposti luvattomasti käyttöön. Ase tai aseeseen osa olisi otettavissa helposti luvattomasti käyttöön esimerkiksi silloin, jos sen lukitus tai säilytystilan lukitus voidaan avata vaivatta kotitaloudessa tavanomaisesti käytettävällä tai säilytettävällä esineellä taikka jos avain on helposti saatavilla.

Ampuma-asetta tulisi jatkossa säilyttää joko sisäministeriön asetuksella määritellyssä turvakaapissa, lukitussa paikassa tai muuten lukittuna siten, että ampuma-ase tai sen osa ei ole helposti anastettavissa tai otettavissa luvattomasti käyttöön. Koska ampuma-aseiden huolellinen ja turvallinen säilyttäminen on aseturvallisuuden kannalta keskeistä, mainittaisiin turvakaappi yhtenä säilytysvaihtoehtona myös ehdotettavassa 2 momentissa, joka olisi säilytystä koskevien säännösten perusta. Muut vaihtoehdot olisivat voimassaolevaan lakiinkin sisältyvät säilytystavat eli säilyttäminen lukitussa paikassa tai muuten lukittuna. Lukittu paikka ei olisi sellainen sinänsä lukitulla ovelta varustettu paikka, jossa oleskelee ihmisiä. Siten esimerkiksi asunto tai asunnossa oleva asumiseen käytettävä huone tai tila ei täyttäisi ehdotetun 2 momentin säilytysvaatimuksia. Lukitun paikan tai lukittuna säilyttämisen osalta ei ehdoteta muutettavaksi voimassaolevaa sääntelyä.

Sen sijaan, että koko ampuma-ase säilytettäisiin turvakaapissa, lukitussa paikassa tai muuten lukittuna, ampuma-ase voitaisiin säilyttää siten, että muu sen osista kuin äänenvaimennin säilytettäisiin tällä tavoin ja loppuosa aseesta siten, että se ei olisi anastettavissa tai otettavissa helposti käyttöön. Käytännössä tämä tarkoittaisi aseeseen loppuosan säilyttämistä hyvin katkettuna.

Ampuma-aselain 13.6.2011 voimaan tulleen muutoksen (124/2011) yhteydessä tulivat luvanvaraisiksi muun muassa aseeseen rungot ja äänenvaimentimet. Koska äänenvaimentimen irrottaminen ei vaikuta aseeseen toimintakelpoisuuteen, ehdotetaan säännöstä tarkennettavaksi siten, että aseesta erillään säilytetty aseeseen osa ei voisi olla äänenvaimennin.

Ehdotetussa 3 momentissa asetettaisiin ehdotettuja 2 momentin säännöksiä tiukempia säilytysvaatimuksia eräissä tapauksissa. Momentissa mainituissa tapauksissa ampuma-aseet olisi aina säilytettävä joko sisäministeriön asetuksella määritellyssä turvakaapissa tai poliisin hyväksymässä säilytystilassa. Säännös säilyisi muuttumattomana siltä osin kuin siinä edellytettäisiin säilytettäväksi yksikin erityisen vaarallinen ampuma-ase turvakaapissa tai poliisin hyväksymässä säilytystilassa. Säännöstä ehdotettaisiin muutettavaksi siten, että jos säilytettävänä olisi enemmän kuin viisi ampuma-asetta, tulisi aseet säilyttää sisäministeriön asetuksella määritellyssä turvakaapissa tai poliisin hyväksymässä säilytystilassa. Voimassa olevasta säännöksestä poiketen huomioon otettaisiin kaikki säilytettävänä olevat ampuma-aseet eikä vain pistooleja, revolvereja, itselataavalla kertatulella toimivia kiväärejä taikka itselataavalla kertatulella toimivia muu ampuma-ase -tyyppisiä ampuma-aseita. Mukaan laskettaisiin myös tehokkaat ilma-aseet.

Ehdotetussa 106 §:ssä ampuma-aseet veloitettaisiin säilytettäväksi siten, että vaaraa niiden joutumisesta luvattomasti toisen henkilön käyttöön ei olisi. Jos samassa asunnossa asuisi useita luvanhaltijoita, olisi näiden aseet säilytettävä siten, että luvanhaltijat eivät pääsisi käsiksi sellaisiin toistensa aseisiin, joiden hallussapitoon heillä ei ole oikeutta. Jos säilyttäminen tapahtuisi samassa asekaapissa, olisi avainten oltava yksinomaan sillä henkilöllä, jolla on hallussapitoon oikeuttavien lupiensä ja lainaamisoikeutensa perusteella oikeus pitää hallussa näitä kaikkia.

106 a §. *Ampuma-aseiden kantaminen ja kuljettaminen sekä väliaikainen säilyttäminen.* Ampuma-aseiden tilapäistä säilyttämistä koskevat säännökset ehdotetaan lisättäviksi uuteen 106 a §:ään. Pykälän 1 momentti säilyisi asiasisältöisesti ennallaan, se ainoastaan siirrettäisiin 106 §:n 3 momentista.

Ampuma-asetta, aseiden osaa, patruunoita ja erityisen vaarallisia ammuksia on tarpeen säilyttää tilapäisesti muualla kuin varsinaisessa säilytyspaikassa esimerkiksi kilpailu- tai metsästysmatkojen yhteydessä. Voimassaolevassa lainsäädännössä ei ole tilapäistä säilyttämistä koskevia säännöksiä. Ampuma-aseiden tilapäistä säilyttämistä koskevat säännökset ehdotetaan lisättäviksi 106 a §:n 2 ja 3 momenttiin. Jälkimmäinen koskisi erästä tilapäisen säilyttämisen erityistapausta eli säilyttämistä kulkuneuvossa kuljetuksen yhteydessä.

Ehdotetun 2 momentin mukaan ampuma-asetta voitaisiin säilyttää tilapäisesti kolmella eri tavalla. Ensinnäkin ampuma-asetta voitaisiin säilyttää lukitussa paikassa. Koko ampuma-aseiden lukitussa paikassa säilyttämisen sijasta lukitussa paikassa voitaisiin säilyttää jokin ampuma-aseiden luvanvarainen osa, joka ei kuitenkaan voisi olla äänenvaimennin. Lukittuna paikkana pidettäisiin esimerkiksi metsästysmajaa, jos sinne ei olisi pääsyä muilla henkilöillä kuin säilytettävän ampuma-aseiden hallussapitoon oikeutetuilla. Lukittuna paikkana pidettäisiin myös hotellihuonetta. Ampuma-asetta voitaisiin säilyttää myös esimerkiksi aseiden piippuun tai patruunapesään asetettavalla lukolla tai liipaisinkaartilukolla lukittuna. Kolmas vaihtoehto olisi säilyttää ampuma-asetta siten, että ampuma-ase tai sen osa olisi luvanhaltijan välittömässä valvonnassa. Ampuma-ase olisi luvanhaltijan välittömässä valvonnassa esimerkiksi autiotuvassa, jonka ovea ei ole mahdollista lukita, silloin, jos luvanhaltija kykenee valvomaan asettaan niin, että sen anastaminen tai ottaminen luvattomasti käyttöön ei ole mahdollista. Mikäli aseiden haltija joutuu poistumaan tilapäisestä säilytyspaikasta niin, että hän ei kykene valvomaan asettaan eikä aseiden säilyttäminen lukittuna tai lukitussa paikassa ole mahdollista, hän voisi ottaa muun aseiden osan kuin äänenvaimentimen mukaansa. Tällöin kokonaisen ampuma-aseiden anastaminen ei olisi mahdollista.

Ehdotetussa 3 momentissa säädettäisiin ampuma-aseiden säilyttämisestä kulkuneuvossa. Säännöksessä kielletäisiin ampuma-aseiden säilyttäminen kulkuneuvossa muutoin kuin aseiden käyttö- tai kuljetustapahtumaan liittyen. Tarve ampuma-aseiden tilapäiseen säilyttämiseen kulkuneuvossa saattaa kuljetustapahtumaan liittyen syntyä esimerkiksi silloin, kun on välttämätöntä pitää kuljetuksen yhteydessä tauko. Käyttötapahtumaan liittyvä säilyttämistarve saattaa syntyä esimerkiksi metsästämisen yhteydessä.

Ampuma-asetta tulisi säilyttää joko lukittuna tai lukitussa paikassa. Lukittu paikka olisi esimerkiksi lukittu auton matkustamo tai tavaratila. Lukittuna säilyttäminen vastaisi vaatimuksiltaan samaa kuin muu ehdotetussa pykälässä ja 106 §:ssä tarkoitettu lukittuna säilyttäminen.

Koska ampuma-aseiden anastaminen lukitustakin kulkuneuvosta on yleensä helppoa esimerkiksi ikkuna rikkomalla, tulisi ampuma-asetta säilyttää kulkuneuvossa aina siten, että se ei ole havaittavissa kulkuneuvon ulkopuolelta. Ase tulisi siten säilyttää joko sellaisessa tilassa, josta sitä ei voi nähdä, tai piilotettuna siten, että ulkopuolelta ei ole havaittavissa, että kulkuneuvossa on ampuma-ase. Riittävää ei olisi, että ampuma-ase on suojaussissa tai -kotelossa taikka vaatteiden alla niin, että on ulkoapäin pääteltävissä, että kotelonsisällä taikka vaatteiden sisällä tai alla todennäköisesti on ase.

106 b §. Patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilyttäminen ja kuljettaminen. Ampuma-aselain 106 §:n 4 momentti ehdotetaan siirrettäväksi uudeksi 106 b §:ksi asiasisällöltään muuttamattomana. Viittaukset muutettaisiin koskemaan voimassaolevia säädöksiä.

114 §. Terveystieteiden ammattihenkilön ilmoitusoikeus ja -velvollisuus. Lääkärin ilmoitusvelvollisuutta ehdotetaan tarkennettavaksi. Tapaukset, joissa ilmoitus olisi tehtävä, ehdotetaan määriteltäviksi tyhjentävästi lakitasolla. Pykälän otsikko ehdotetaan muutettavaksi paremmin pykälän sisältöä vastaavaksi. Ehdotettavan pykälän perusteella tehty ilmoitusta kutsuttaisiin nimellä ampuma-aseilmoitus.

Ilmoitusvelvollisuus koskisi kahta tilannetta. Ensinnäkin ilmoitusvelvollisuus olisi lääkärillä silloin, kun henkilö olisi todettu oikeuspsykiatrisessa tutkimuksessa itselleen tai toiselle vaaralliseksi. Tällaisia tutkimuksia ovat esimerkiksi mielentilatutkimus tai vaarallisuusarvio, jotka ehdotetaan mainittaviksi säännöksessä. Mielentilatutkimus ja vaarallisuusarvio ovat pitkäkestoisia tutkimuksia, joiden tarkoituksena on selvittää henkilön vaarallisuutta itselleen ja muille osana hänen mielentilaansa. Näissä tutkimuksissa vaarallisuus voidaan luotettavasti selvittää.

Toinen tapaus olisi, kun henkilö olisi otettu tahdosta riippumattoman hoitoon mielenterveyslain (1116/1990) 8 §:n 1 momentin 2-kohdan nojalla. Sen mukaan henkilö voidaan määrätä tahdostaan riippumatta psykiatriseen sairaalahoitoon, jos hän mielisairautensa vuoksi on hoidon tarpeessa siten, että hoitoon toimittamatta jättäminen olennaisesti pahentaisi hänen mielisairauttaan tai vakavasti vaarantaisi hänen terveytensä tai turvallisuuttaan taikka muiden henkilöiden terveyttä tai turvallisuutta. Tällöin ilmoituksen tekemisen lisäedellytyksenä olisi se, että lääkäri tahdosta riippumattoman hoidon aikana tehdyn arvion perusteella katsoo henkilön sopimattomaksi pitämään hallussaan ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita ja erityisen vaarallisia ammuksia. Koska luvanhaltijalla ei tahdosta riippumattoman hoidon aikana ole pääsyä ampuma-aseisiin ja hänen terveydentilansa lähtökohtaisesti paranee hoidon aikana, olisi tarkoituksenmukaista, että arvio ja siihen perustuva ilmoitus tehtäisiin hoidon loppuvaiheessa siten, että ilmoitus ehdittäisiin käsitellä ja ampuma-aseet ottaa poliisin haltuun ennen kuin henkilö itse pääsee niihin käsiksi. Käytännössä tämä voisi tarkoittaa paria päivää ennen hoidon päättymistä.

Muiden kuin kahden edellä mainitun tapauksen osalta ehdotetaan lääkärille ilmoitusoikeutta salassapitosäännösten estämättä. Terveys­huollon ammattihenkilön ilmoitusoikeuden perusteet säilyisivät ennallaan. Säännös ehdotetaan sisällytettäväksi ehdotettuun 2 momenttiin. Muun terveydenhuollon ammattihenkilön kuin lääkärin ilmoitusoikeus säilyisi siis täysin ennallaan.

Säännös säilyisi myös ilmoituksen sisältöä koskevalta osaltaan asiasisältöisesti ennallaan. Se ehdotetaan sisällytettäväksi uudeksi 3 momentiksi. Lisäksi pykälään sisältyvä asetuksenantovaltuus säilyisi ennallaan. Ehdotetut muutokset eivät poista tai muuta tarvetta antaa valtioneuvoston asetuksella säännöksiä ilmoitusmenettelyn käytännön järjestämisestä eli siitä, minne ja miten ilmoitus on toimitettava, mitä tietoja sen on sisällettävä ja miten arkaluonteisia tietoja sisältävien ilmoitusten käsittely poliisissa on järjestettävä.

116 §. *Ase-elinkeinonharjoittajien ja asekeräilijöiden valvonta.* 116 §:n 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi vaatimus ase-elinkeinonharjoittajan ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilytystilojen rakenteellisesta turvallisuudesta. Momentissa on jo nykyisellään vaatimus siitä, että poliisin on hyväksyttävä säilytystilat. Muutoksella ehdotetaan tarkennettavaksi sitä, miksi säilytystilat on tarkastettava.

Ampuma-aselain 119 §:n 2 momentin 3 kohdassa on asetuksenantovaltuus, jonka perusteella sisäministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kuljettamisesta ja säilyttämisestä edellytettävistä teknisistä turvarakenteista sekä rakenteiden arvioimiseen liittyvästä menettelystä. Ehdotettavalla muutoksella pyrittäisiin osaltaan turvaamaan se, että tämän asetuksenantovaltuuden nojalla voitaisiin myös nykyisen perustuslain voimassaoloaikana antaa alemmanasteisia säännöksiä säilyttämisestä edellytettävistä teknisistä turvarakenteista.

Vastaava muutos ehdotetaan tehtäväksi 2 momenttiin keräilykokoelmassa säilytettävien aseiden ja aseiden osien säilytystilojen rakenteellisesta turvallisuudesta.

3. Laki henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa

3 §. *Hallintoasiain tietojärjestelmä.* Pykälän 3 momentin 1 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että hallintoasiain tietojärjestelmään saataisiin tallettaa myös ampuma-aselain 114 §:n perusteella tehdyn lääkärin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön tekemä ilmoitus henkilön sopimattomuudesta aseluvanhaltijaksi (ampuma-aseilmoitus). Säännös mahdollistaa jo nykyisellään ampuma-aselain mukaisten ilmoitusten tallentamisen tietojärjestelmään, mutta lääkärin ja terveydenhuollon ammattihenkilön ilmoitus poikkeaa sisällöltään ja tarkoitukseltaan ampuma-aselain muista ilmoituksista. Tämän vuoksi on tarpeen mainita erikseen ampuma-aseilmoitus. Ilmoituksesta olisi tarpeen tallettaa tiedot sen kohteena henkilöstä, ilmoituksen tekoajasta ja siitä, mikä on ollut ilmoituksen luokitteluperuste. Lääkärin ilmoitusvelvollisuuden osalta perusteet on lueteltu ampuma-aselain 114 §:ssä. Ilmoitusoikeuden osalta perusteiden luokittelu sisältyy valtioneuvoston asetukseen lääkärin ilmoitusvelvollisuudesta ja terveydenhuollon ammattihenkilön ilmoitusoikeudesta aselupa-asioissa (1223/2011). Järjestelmään olisi tarpeen merkitä myös ilmoituksen tekijän tavoittamiseksi tarpeelliset tiedot.

10 §. *Arkaluontoisten tietojen käsittely.* Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan ampuma-aseilmoitusten tietoja saisi tallettaa hallintoasiain tietojärjestelmään vain siten, että tieto ilmenisi vain henkilöä koskevaa aselupatietoa käsiteltäessä. Tieto olisi järjestelmässä piilotietona siten, että sitä ei olisi mahdollista saada sieltä ulos muutoin kuin aselupatietoa käsiteltäessä. Tieto tulisi näkyviin esimerkiksi syötettäessä henkilöä koskeva ampuma-aseen, aseiden osien, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen, valmistamiseen tai hallussapitämiseen oikeuttavaa lupaa koskeva hakemus. Säännöksen tarkoituksena on varmistaa muun muassa, että henkilö, josta on tehty ampuma-aseilmoitus, ei voisi saada ampuma-aseen hankkimislupaa ilmoituksen vastaanottamiseen liittyvän aselupatietojen tarkistuksen jälkeen.

16 §. *Tietojen käyttäminen muuhun kuin tietojen keräämis- ja tallentamistarkoitukseen.* Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi lisäys, jonka mukaan ampuma-aseilmoituksen tietoja ei olisi sallittua käyttää muuhun tarkoitukseen kuin aselupatietojen käsittelyyn. Lääkärin ilmoitusvelvollisuuden tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön ilmoitusoikeuden perusteella saadut tiedot sisältävät arkaluontoista tietoa henkilön terveydentilasta ja käyttäytymisestä. Tieto siitä, että poliisi voisi käyttää tällaisia tietoja muuhun käyttötarkoitukseen, olisi omiaan vaarantamaan lääkärin ja potilaan välisen luottamuksellisen hoitosuhteen.

19 §. *Tietojen luovuttaminen muille viranomaisille.* Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 20 kohta, joka mahdollistaisi aselupatietojen luovuttamisen teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona puolustusvoimille, Tullille, Rajavartiolaitokselle ja vankeinhoitoviranomaiselle henkilön virka-, työ- tai palvelusaseen kantamista koskevan oikeuden arvioimista varten. On tärkeää, että jos henkilöltä peruutetaan ampuma-aseen, aseiden osien, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten hallussapitoon oikeuttava lupa, arvioidaan samalla hänen sopivuutensa kantaa tai muutoin käsitellä virka-, työ- tai palvelustehtävissään ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia.

23 §. *Tietojen poistaminen hallintoasiain tietojärjestelmästä.* Lain 23 §:n 1 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi ampuma-aseilmoituksen poistamista koskeva lisäys. Ampuma-aseilmoitusta koskeva tieto tulisi poistaa kolmen vuoden kuluttua tiedon merkitsemisestä. Kolmen vuoden määräaika olisi pidettävä riittävänä, koska sen aikana henkilön terveydentilan ja käyttäytymisen voidaan arvioida pääsääntöisesti muuttuneen siinä määrin, ettei ilmoituksen tiedoilla voida katsoa olevan merkitystä aseluvanhakijan tai -haltijan sopivuuden arvioinnissa.

4. Rikoslaki

41 luku Aserikoksista

1 §. *Ampuma-aserikos.* Tehokkaat ilma-aseet ehdotetaan sisällytettäväksi ampuma-aselain soveltamisalaan. Niiden tuonti, siirto Suomeen, hankkiminen, valmistaminen, hallussapito, luovuttaminen, kauppa sekä korjaaminen olisivat luvanvaraisia tai joissakin tapauksissa ilmoituksenvaraisia toimintoja. Tämän vuoksi ehdotetaan, että ampuma-aselain vastainen edellä mainittu toiminta olisi rangaistavaa.

Korkein oikeus on päätöksessään (KKO:2010:7) katsonut, ettei hallussapidon rangaistavuus rikoslain 41 luvun asianomaisten säännösten perusteella, kun hallussapito kohdistuu ainoastaan kaasusumuttimeen, ilmene laista laillisuusperiaatteen edellyttämällä täsmällisellä ja ennakoitavissa olevalla tavalla. Siten kaasusumuttimen hallussapito ei täytä rikoslain 41 luvun 1 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädetyn ampuma-aserikoksen tunnusmerkistöä.

Ampuma-aserikoksia koskeneet rangaistussäännökset otettiin ampuma-aselakiin, joka tuli voimaan 1. maaliskuuta 1998. Lain 101 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan ampuma-aserikokseen syyllistyi muun muassa se, joka sanotun lain vastaisesti piti hallussaan ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia. Vähäiset hallussapitorikokset tuomittiin lain 103 §:n 1 momentin nojalla ampuma-aserikokseksi. Näitä säännöksiä ei ollut lain 1 §:n 2 momentissa rajattu kaasusumuttimiin sovellettavien säännösten ulkopuolelle. Näistä syistä oikeuskäytännössä muodostui aikanaan tavanomaiseksi, että kaasusumuttimen luvaton hallussapito tuomittiin asianomaisen ampuma-aselainsäädännön nojalla ampuma-aserikokseksi tai -rikokseksi.

Ampuma-aselain rangaistussäännösten siirtämisellä rikoslakiin toteutettiin rikoslain kokonaisuudistukseen liittynyt vankeusuhkaisten rangaistussäännösten keskittämisperiaate aserikoksia koskevan sääntelyn osalta. Uudistuksen esitöissä on todettu, ettei ehdotus merkitsisi sisällöllisiä muutoksia ampuma-aselain ampuma-aserikoksia koskeviin rangaistussäännöksiin ja että myös säännösten rangaistustaso säilyisi entisellään (HE 113/2004 vp s. 1 ja 3). Esitöissä onkin rikoslain 41 luvun 1 - 3 §:n säännösten yksityiskohtaisten perustelujen osalta (HE s. 6 - 7) tyydytty vain viittaamaan vastaavia rangaistussäännöksiä koskeneisiin ampuma-aselain esitöihin (HE:t 183/1997 vp, 110/2000 vp, 5/2003 vp). Siten esitöiden perusteella uudistuksessa oli kyse rangaistussäännösten siirrosta johtuvista teknisluonteisista muutoksista lakeihin ilman sisällöllisiä muutoksia aineellisiin säännöksiin.

Jotta kaasusumuttimien yleisellä paikalla tapahtuvan hallussapidon, joka voimassa olevan lain mukaan on rangaistavaa rikoslain 41 luvun 6 §:ssä tarkoitettuna toisen vahingoittamiseen soveltuvan esineen tai aineen hallussapitona, lisäksi rangaistavaksi tulisi jälleen myös muu ampuma-aselain vastainen toiminta, ehdotetaan kaasusumutin lisättäväksi säännöksen soveltamisalaan koskevien esineiden luetteloon. Lisäys tehtäisiin ensinnäkin 1 kohtaan, joka koski kaasusumuttimen siirtoa tai tuontia Suomeen, siirtoa Suomesta, kaupallisessa tarkoituksessa tapahtuvaa vientiä, kauttakuljetusta tai valmistamista taikka kaupanpitoa, hankkimista hallussapitoa tai luovuttamista. Lisäys tehtäisiin myös 2 kohtaan siltä osin kuin se koskee kaupallista korjaamista. Kaasusumuttimen kaupallisessa tarkoituksessa tapahtuva korjaaminen on ampuma-aselain 1 §:n 2 momentin ja 18 §:n mukaan luvanvaraista, vaikkakin muuntaminen käytännössä voi tulla kyseeseen vain joissakin erityistapauksissa. Ampuma-aseen muuntamista koskevaa ampuma-aselain 12 §:ää ei lain 1 §:n 2 momentin mukaan sovelleta kaasusumuttimiin, joten kaasusumutinta ei lisättäisi muuntamiseen kohteena lueteltujen esineiden luetteloon.

Ehdotettujen rikoslain 41 luvun 1 §:n ja järjestyslain 10 §:n 4 momentin muutosten jälkeen kaasusumuttimien ja tehokkaiden ilma-aseiden yleisellä paikalla tapahtuvan hallussapidon sääntely perustuisi ehdotetun ampuma-aselain 106 a §:n 1 momentin ja rikoslain 41 luvun 1—3 §:n säännöksiin. Silloin kun rikosesineenä olisi ehdotetun ampuma-aselain 14 §:n 2 momentin vaatimukset täyttävä kaasusumutin tai -sumuttimia, olisi tekoa lähtökohtaisesti pidettävä rikoslain 41 luvun 3 §:ssä tarkoitettuna lievänä ampuma-aserikokseksi.

1 §:n 1 momentin 2 kohdasta ehdotetaan poistettavaksi kaupallisen ampumaradan pitäminen ja kaupallisessa tarkoituksessa tapahtuva ampuma-aseen käyttöön kouluttaminen, koska nämä ehdotetaan poistettaviksi ampuma-aselain 14 §:ssä tarkoitetuista luvanvaraisen ase-elinkeinojen muodoista.

2 §. *Törkeä ampuma-aserikos.* Törkeän ampuma-aserikoksen tunnusmerkistöön lisättäisiin tehokkaat ilma-aseet. Tehokkaat ilma-aseet vastaisivat teholtaan varsinaisia ampuma-aseita, joten niitä voitaisiin käyttää esimerkiksi väkivaltarikosten tekovälineinä. Sääntelylle on syntynyt tarve, koska tekninen kehitys on mahdollistanut tällaisten

esineiden viimeaikaisen laajan markkinoille tulon. Tämän vuoksi esitetään, että myös silloin kun rikoksen kohteena on tehokkaita ilma-aseita, teko voisi täyttää törkeän ampuma-aserikoksen tunnusmerkistön. Tehokkaaseen ilma-aseeseen ei sovellettaisi ehdotetun ampuma-aselain muutoksen mukaan ampuma-aselain 9 §:ää, joka sisältää erityisen vaarallisen ampuma-aseen määritelmän. Tämän vuoksi ehdotettava säännös voisi tulla sovellettavaksi ainoastaan silloin kun teon kohteena on suuri määrä tehokkaita ilma-aseita. Tyypillisesti tällainen tilanne voisi syntyä suurta erää tehokkaita ilma-aseita koskevan luvattoman maahantuonnin tai kaupan osalta. Rikoksen kohteena olevien esineiden ominaisuudet tulisivat otetuiksi huomioon teon kokonaisarvostelussa.

Koska ohjus- ja raketinheitinjärjestelmä sisältyy ampuma-aselain 9 §:n erityisen vaarallisen ampuma-aseen määritelmään, ei ohjus- ja raketinheitinjärjestelmää olisi tarpeen erikseen nimeltä mainita törkeän ampuma-aserikoksen tunnusmerkistössä.

Kaasusumutin ei väärinkäytettynä ole yhtä vaarallinen kuin varsinainen ampuma-ase, tehokas ilma-ase taikka ohjus- ja raketinheitinjärjestelmä. Kaasusumutinta ei tämän johdosta ehdoteta lisättäväksi törkeän ampuma-aserikoksen tunnusmerkistöön. Törkeä ampuma-aserikos ei siten tulisi sovellettavaksi silloin kun teon kohteena on kaasusumutin tai kaasusumuttimia.

7 a §. *Ampumaratarikos.* Ampumaradan perustaminen tai ylläpitäminen ilman ampumaratalain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua lupaa tai vähäisen ampumaradan perustaminen tai ylläpitäminen tekemättä 4 §:n 2 momentissa tarkoitettua ilmoitusta ehdotetaan säädettäväksi rangaistavaksi. Ampumaradan perustamiseen ja ylläpitämiseen liittyy merkittäviä riskejä radan käyttäjien ja sivullisten turvallisuudelle, minkä vuoksi ampumaradan teknisten rakenteiden tulee olla turvalliset. Lisäksi ampumaradalla tulee käyttäytyä siten, että toiminnasta ei aiheudu vaaraa toisten hengelle ja terveydelle.

Rangaistavuus ehdotetaan koskevaksi ampumaradan ylläpitäjää.

Ampumarataluvan tai ampumaratailmoituksen perusteella asetettujen ehtojen ja määräysten rikkominen säädettäisiin rangaistavaksi ehdotetussa ampumaratalain 14 §:ssä. Ehdotettu rikoslain 41 luvun 7 a § koskisi siten vain sellaisia tilanteita, joissa tarvittavaa lupaa ei lainkaan olisi tai ilmoitusta ei olisi tehty.

Ampumaratarikokseen voisi syyllistyä myös yhteisön tai säätiön toimihenkilö, jos yhteisö tai säätiö harjoittaisi toimintaa ilman lupaa tai tekemättä ilmoitusta.

Ampumaratarikos olisi rangaistava ainoastaan tahallisena. Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen ei edellytä yrityksen säätämistä rangaistavaksi.

5. Laki järjestyslain 10 §:n muuttamisesta

10 §. *Toisen vahingoittamiseen soveltuvien esineiden ja aineiden hallussapito.* Järjestyslain 10 §:n 4 momentissa on lueteltu esineitä ja aineita, joiden hallussapidosta on säädetty muualla laissa ja joiden hallussapitoon yleisellä paikalla ei sovelleta järjestyslakia. Hallussapitoa koskevien säännösten sekä sitä koskevien rangaistussäännösten päällekkäisyyden poistamiseksi ehdotetaan, että luetteloon lisättäisiin kaasusumuttimet ja tehokkaat ilma-aseet, joiden kummankin hallussapidosta yleisellä paikalla ehdotetaan säädettäväksi ampuma-aselain 106 a §:n 1 momentissa. Tämän säännöksen vastainen hallussapito olisi rangaistavaa tehokkaiden ilma-aseiden osalta rikoslain 41 luvun 1—3 §:n ja kaasusumuttimien osalta luvun 1 tai 3 §:n perusteella.

2. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Ampumaratalaki

Ampumaratalain tehokas ja joustava täytäntöönpano edellyttää tarkempien säännösten antamista sekä ampumarataluvan hakemiseen että ampumaratailmoituksen tekemiseen liittyen. Lisäksi ampumaradan tehokas valvonta edellyttää sitä koskevien tarkempien säännösten antamista valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksen lisäksi voitaisiin antaa sisäministeriön asetuksella tarkempia säännöksiä käytettävistä lomakkeista.

Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin ehdotetun ampumaradoista annettavan lain 16 §:n 1 momentin mukaan säätää ensinnäkin ampumaratahakemuksen sisällöstä eli siitä, millaisia tietoja hakijan tulisi hakemukseensa sisällyttää. Vastaavasti ampumaratailmoituksen sisältämistä tiedoista ja ilmoituksen tekoavasta voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Näiden säännösten tarkoituksena olisi ohjata hakemuksen tai ilmoituksen tekijää. Toisaalta ne varmistaisivat viranomaisen edellytyksiä käsitellä hakemus tai ilmoitus joutuisasti turvaamalla tarvittavien tietojen saantia heti hakemus- tai ilmoitusasiakirjan saavuttua.

Ampumaratalupaa koskevassa hakemuksessa tai vähäistä ampumarataa koskevassa ilmoituksessa ei käytännössä olisi mahdollista esittää kaikkia asian käsittelyn edellyttämiä tietoja vaan merkittävä osa tiedoista käytännössä

sisällytettäisiin liiteasiakirjoihin. Tämän vuoksi ehdotetaan, että valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä myös näiden asiakirjojen sisällöstä. Perusteet tälle valtuussäännökselle olisivat samat kuin hakemusten ja ilmoitusten osaltakin.

Ehdotetun lain 9 §:n mukaan ampumaradalla tulisi olla järjestyssääntö. Järjestys-säännön sisällöstä ehdotetaan säädettäväksi kyseisessä pykälässä. Siinä säädettäisiin sisällön perusteista, järjestyssäännön yksityiskohtaisemmasta sisällöstä ehdotetaan säädettäväksi valtioneuvoston asetuksella. Jotta järjestyssäännöllä voitaisiin tehokkaasti ohjata radan käyttäjien toimintaa, järjestyssäännön tulisi olla käyttäjien havaittavissa. Tämän vuoksi ehdotetaan säädettäväksi, että valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä järjestyssäännön esilläpidosta radalla.

Ampumaradan ratavastaavan tehtävistä ehdotetaan säädettäväksi lain 10 §:ssä. Valvontatehtävän tarkemmasta sisällöstä ehdotetaan voitavan säätää valtioneuvoston asetuksella. Tarvetta voi olla antaa tarkempia säännöksiä valvottavista kohteista ja valvontaan liittyvien tarkastusten taajuudesta ottaen huomioon radan sijainti, tyyppi ja koko.

Luvan hakemisessa, ilmoituksen tekemisessä ja muissa toimenpiteissä tarvittavista lomakkeista ehdotetaan 2 momentin perusteella annettavaksi tarvittaessa tarkempia säännöksiä sisäministeriön asetuksella.

Kaasusumuttimen käyttöturvallisuus

Tarkemmat säännökset siitä, millaisia kaasusumuttimia on pidettävä sellaisina, ettei niiden käytöstä synny pysyviä vammoja kohdehenkilölle, annettaisiin ehdotetun ampuma-aselain muuttamisesta annettavan lain 11 §:n 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella. Säännöksiä voitaisiin antaa ensinnäkin kaasusumuttimen sisältämistä aineista ja niiden enimmäispitoisuuksista. Nämä säännökset korvaisivat nykyisen lupakäytäntöön perustuvan pitoisuuksien rajoittamisen. Säännöksiä voitaisiin antaa sekä vaikuttavista aineista että sumuttimen sisältämistä muista aineista, esimerkiksi ponneaineista. Mikäli olisi tarpeen, voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä myös siitä, miten sumuttimen käyttöturvallisuus tulee osoittaa. Tämä voisi tapahtua esimerkiksi valmistajan itsensä antamalla vakuutuksella tai ulkopuolisen laitoksen antamalla todistuksella.

Lääkäriin ilmoitusvelvollisuus ja -oikeus sekä muun terveydenhuollon ammattihenkilön ilmoitusoikeus

Ehdotettuun lääkäriin ilmoitusvelvollisuutta ja -oikeutta sekä muun terveydenhuollon ammattihenkilön ilmoitusoikeutta koskevaan ampuma-aselain 114 §:ään sisältyvä asetuksenantovaltuus säilyisi asiasisältöisesti ennallaan. Ehdotetut muutokset eivät poista tai muuta tarvetta antaa valtioneuvoston asetuksella säännöksiä ilmoitusmenettelyn käytännön järjestämisestä eli siitä, minne ja miten ilmoitus on toimitettava, mitä tietoja sen on sisällettävä ja miten arkaluonteisia tietoja sisältävien ilmoitusten käsittely poliisissa on järjestettävä.

3. Voimaantulo

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2014 aikana.

Ampuma-aselain muuttamisesta annettavaan lakiin on otettu tavanomainen voimaantulosäännös.

Selvyyden vuoksi ampuma-aselain muuttamisesta annettavan lain siirtymäsäännöksessä todettaisiin, että ehdotetun lain voimaantullessa voimassa olevat ampuma-aseisiin, aseiden osiin, patruunoihin ja erityisen vaarallisiin ammuksiin liittyvät luvat, ennakkosuostumukset, ase-elinkeinoluvat sekä asekeräilijälle annetut hyväksynnät jäisivät ehtoiseen voimaan.

Ilma-aseiden hankkimista ja hallussapitoa koskevia säännöksiä sisältyy järjestyslakiin (621/2003). Siihen tai muuhunkaan lainsäädäntöön ei sisälly ilma-aseilla tapahtuvan elinkeinotoiminnan erityyssääntelyä. Ehdotettujen muutosten jälkeen tehokkaiden ilma-aseiden kauppa, kaupallinen säilyttäminen, valmistaminen kaupallista tarkoitusta varten sekä korjaaminen ja muuntaminen kaupallisessa tarkoituksessa edellyttäisivät ampuma-aselainsäädännön mukaista asealan elinkeinilupaa.

Perustuslain 18 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus lain mukaan hankkia toimeentulonsa valitsemallaan työllä, ammatilla tai elinkeinolla. Pääsääntönä on siten elinkeinovapaus. Uuden luvanvaraisuuden säätäminen toimialalle, jolla jo harjoitetaan asianomaista toimintaa, on perusoikeuksien kannalta ongelmallista. Tämän vuoksi pykälässä ehdotetaan, että se, joka lain voimaan tullessa harjoittaa asealan elinkeinoa tehokkailla ilma-aseilla, olisi velvollinen hankkimaan asealan elinkeinoluvan yhden vuoden kuluessa lain voimaantulosta. Luvan saisi kuitenkin ilman normaalia lupaharkintaa. Koska tehokkailla ilma-aseilla harjoitettava ase-elinkeino on tuotteiden samankaltaisuuden johdosta usein kaupallisesti tarkoituksenmukaista yhdistää ampuma-aseilla harjoitettavaan ase-elinkeinoon, ehdotetaan ase-elinkeinolupien muutostarpeen vähentämiseksi, että sellaiset ase-elinkeinonharjoittajat, joilla on ehdotetun lain

voimaantulella oikeus harjoittaa ase-elinkeinoa ampuma-aseilla, olisivat oikeutettuja harjoittamaan sitä myös tehokkailla ilma-aseilla.

Edellytyksenä ase-elinkeinonharjoittajan palveluksessa työskentelemiseen on ampuma-aselain 27 §:ssä tarkoitettu aseenkäsittelylupa, jos työntekijä työssään käsittelee ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia. Nyt ehdotettavassa ampuma-aselain muuttamisesta annettavassa laissa sisällytettäisiin tehokkaiden ilma-aseiden kauppa, kaupallinen säilyttäminen, valmistaminen kaupallista tarkoitusta varten sekä korjaaminen ja muuntaminen kaupallisessa tarkoituksessa asealan elinkeinon alaan. Siten sellaisten henkilöiden, jotka työssään käsittelevät tehokkaita ilma-aseita, tulisi hakea näiden käsittelyyn oikeuttava aseenkäsittelylupa. Koska ehdotettu järjestely on perustuslain 18 §:n kannalta ongelmallinen, ehdotetaan, että se, joka lain voimaan tullessa työskentelee tehokkailla ilma-aseilla ase-elinkeinoa harjoittavan palveluksessa, saisi aseenkäsittelyluvan ilman normaalia lupaharkintaa, kunhan hän hankkisi sen vuoden kuluessa lain voimaantulosta. Koska aseenkäsittelylupa annettaisiin tällaisissa tapauksissa ilman normaalia lupaharkintaa, ehdotetaan, että lupaviranomaisen tulisi asettaa lupaan yleisen järjestyksen ja turvallisuuden turvaamiseksi ehto, että lupa oikeuttaa käsittelemään vain tehokkaita ilma-aseita. Tällöin siirtymäsäännöksen nojalla ilman normaalia lupaharkintaa aseenkäsittelyluvan saavat henkilöt eivät saisi oikeutta käsitellä ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia. Jos lupaa haettaisiin tehokkaiden ilma-aseiden lisäksi myös ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden, erityisen vaarallisten ammusten tai kaasusumuttimien käsittelyyn, tulisi se haettavaksi normaalin lupamenettelyn mukaisesti. Sellaisten henkilöiden, joilla lain voimaantullessa on aseenkäsittelylupa, ei tarvitsisi hakea uutta lupaa, ellei aseenkäsittelyluvassa ole rajattu käsiteltäviä esineitä siten, että se estäisi tehokkaiden ilma-aseiden käsittelyn.

Esityksen mukaan tehokkaat ilma-aseet, joiden hallussapito ei voimassa olevien säännösten mukaan edellytä lupaa, tulisivat luvanvaraisiksi. Ampuma-aselain muuttamisesta annettavaan lakiin ehdotetun siirtymäsäännöksen mukaan sellaiseen tehokkaaseen ilma-aseeseen, jonka hallussapito ei voimassa olevien säännösten mukaan ole edellyttänyt lupaa, olisi hankittava ehdotetun lain mukainen lupa hallussapitoon vuoden kuluessa lain voimaantulosta. Edellytyksenä olisi, että tehokas ilma-ase on hankittu ennen lain voimaantuloa. Niiden tehokkaiden ilma-aseiden määrä, jota ehdotettu momentti koskisi, on vaikeasti arvioitavissa. Tämän vuoksi siirtymäajan pituudeksi ehdotetaan yhtä vuotta, jonka on katsottava olevan riittävän pitkä aika luvan hakemiselle.

Esityksen mukaan tehokkaan ilma-aseen hallussapito ei edellyttäisi erityistä lupaa siinä tapauksessa, että sen hankkijalla tai hallussapitajalla on oikeus ampuma-aseen hallussapitoon. Tästä säädettäisiin ampuma-aselain muuttamisesta annettavan lain 19 §:n 1 momentin 8 kohdassa. Tämän vuoksi ehdotetaan siirtymäsäännöksessään erikseen säädettäväksi, ettei luvan hankkiminen tehokkaan ilma-aseen hallussapitoon olisi sen mukaan tarpeellista, jos tehokkaan ilma-aseen haltijalla olisi oikeus ampuma-aseen hallussapitoon.

Tehokas ilma-ase olisi ampuma-aselain 5 §:n 2 momentin nojalla aina esitettävä hallussapitolupaa haettaessa. Lisäksi se olisi ehdotetun 70 §:n nojalla esitettävä myös silloin, kun ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavan luvan haltija tekee ilmoituksen ilma-aseesta. Esittäminen olisi myös ehdotettavan ampuma-aselain muuttamisesta annettavan lain siirtymäsäännöksen mukaan pääsääntönä lupaa haettaessa tai ilmoitusta tehtäessä. Tehokkaan ilma-aseen esittäminen ei kuitenkaan olisi kaikissa tapauksissa välttämätöntä. Siksi ehdotetaan, että lupaviranomainen tai ilmoituksen vastaanottava viranomainen voisi harkintansa mukaan luopua velvoittamasta esittämään hakemuksen tai ilmoituksen kohteena olevaa tehokasta ilma-asetta.

Luvan tehokkaan ilma-aseen hallussapitoon saisi ampuma-aselain muuttamista koskevan ehdotuksen mukaan ilman ampuma-aselain 45 tai 45 a §:ssä säädettyä edellytysten arviointia. Ehdotetulla sääntelyllä ei siten loukattaisi yksilön omistusoikeutta eikä muitakaan hänen perusoikeuksiaan.

Sillä, jolla on ehdotetun lain voimaan tullessa hallussaan tehokas ilma-ase, tulee olla myös mahdollisuus välttää luvan hakeminen, jollei hän halua edelleen pitää sitä hallussaan. Niinpä pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, että tällainen henkilö voisi määräajassa luovuttaa hallussa pitämänsä tehokkaan ilma-aseen sille, jolla on ehdotetun lain nojalla oikeus kyseisen esineen hankkimiseen. Vaihtoehtoisesti tehokkaan ilma-aseen voisi luovuttaa poliisille, jolloin se siirtyisi lunastuksetta valtion omistukseen.

Säännöksen tarkoituksena on tarjota sellaisen tehokkaan ilma-aseen haltijalle, jolla on ehdotetun ampuma-aselain muuttamisesta annettavan lain siirtymäsäännösten nojalla velvollisuus ryhtyä toimenpiteisiin asianmukaisen luvan saamiseksi, mahdollisuus päästä mahdollisimman vaivattomasti eroon hallussa pitämästään tehokkaasta ilma-aseesta, jonka hallussapito oli aiemmin sallittu ilman ehdotetun lain mukaista lupaa. Tällöin hänellä olisi omien perusoikeuksiensa kannalta riittävästi erilaisia toimintamahdollisuuksia saattaakseen asian ehdotetun lain mukaiseen tilaan.

Ehdotetussa ampuma-aselain muuttamisesta annettavassa laissa periaatteena on, että sen, jolla on hallussaan ennen lain voimaantuloa hankittu esine, jonka hallussapito oli aiemmin sallittu ilman lupaa, tulee mahdollisimman vähäisessä määrin joutua kärsimään uudistuksen hänelle aiheuttamista haitallisista seuraamuksista. Saman periaatteen tulee koskea myös niitä, jotka aiemmin harjoittivat ilman ehdotetun lain mukaista lupaa sallittua toimintaa. Johdonmukaisesti

tämän periaatteen kanssa ehdotetussa ampuma-aselain muuttamista koskevan lain siirtymäsäännöksessä tarkoitetut luvat annettaisiin ilman tavanomaista luvan antamisen tarkoituksenmukaisuuteen liittyvää lupaharkintaa.

Ehdotetun ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain 106 §:n 3 momentin mukaan ampuma-aseet tulisi siinä määritellyissä tilanteissa säilyttää joko sisäministeriön asetuksella määritellyssä turvakaapissa tai poliisin hyväksymässä säilytystilassa. Turvakaappivaatimus tulisi koskemaan nykyistä merkittävästi useampaa luvanhaltijaa. Jotta markkinoille saadaan riittävästi turvakaappeja, ehdotetaan säännökselle pitkää siirtymäaika. Tarkoituksena on välttää tilanne, jossa poliisi joutuisi hyväksymään suuren määrän säilytystiloja siksi, että markkinoilla ei ole saatavissa turvakaappeja. Viiden vuoden siirtymäaika on pidettävä riittävänä aikana markkinoiden ja luvanhaltijoiden reagoinnille uusiin vaatimuksiin.

Tarve ehdotetun ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain siirtymäsäännöksessä tarkoitettujen lupien hakemiseen ja ilmoitusten tekemiseen olisi seurausta lainsäädännön muuttumisesta eikä henkilön oma-aloitteisesta toimenpiteestä. Siksi ehdotetussa säännöksessä tarkoitetut luvat annettaisiin ja ilmoitukset käsiteltäisiin maksutta

4. Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Jäljempänä on arvioitu eräitä ehdotettuja säännöksiä perusoikeuksien toteutumisen näkökulmasta. Perusoikeuksien rajoitusten on perustuttava eduskunnan säätämään lakiin. Rajoitusten on täytettävä täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimukset. Rajoitusten on oltava hyväksyttävissä eivätkä ne saa ulottua perusoikeuden ytimeen. Rajoitusten tulee täyttää myös suhteellisuutta ja oikeusturvaa koskevat vaatimukset samoin kuin Suomea sitovien kansainvälisten ihmisoikeussopimusten velvoitteet.

Ampumaradan ylläpitämisen luvan- tai ilmoituksenvaraisuus sekä radan pitäjän sopivuus

Ehdotettu ampumaratalaki sisältäisi ampumaratojen luvanvaraisuutta ja vähäisten ampumaratojen perustamisen ilmoituksenvaraisuutta koskevan sääntelyn. Luvanhakijan tulisi olla henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan sopiva ampumaradan ylläpitäjäksi. Ampumaratojen perustamisen ja ylläpitämisen luvan- tai ilmoituksenvaraisuutta voidaan arvioida perustuslain 18 §:n 1 momentissa säädetyn elinkeinovapauden näkökulmasta siltä osin kuin ampumarataa pidettäisiin elinkeinon hankkimisen tarkoituksessa. Voimassaolevan ampuma-aselain 14 §:n 3 kohdan ja 18 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan kaupallisessa tarkoituksessa tapahtuva ampumaradan ylläpitäminen on luvanvaraista elinkeinotoimintaa. Luvan saamisen edellytyksenä on muun muassa hakijan sopivuus luvanhaltijaksi. Ehdotetun ampumaratalain säännökset korvaisivat ampuma-aselain säännökset, jotka ehdotetaan samalla kumottaviksi. Päinvastoin kuin voimassa olevan ampuma-aselain kaupallista ampumaratalupaa koskevaan lupaharkintaan, ampumarataluvan antamiseen ei liittyisi vapaata harkintaa.

Ampumarataluvan hakijan tai haltijan sekä ampumaratailmoituksen tekijän sopivuuden arviointia koskevia ehdotetun ampumaratalain 5 §:n ja 8 §:n säännöksiä voidaan arvioida myös perustuslain 10 §:n 1 momentissa säädetyn yksityiselämän suojan kannalta. Kyseisen säännöksen mukaan jokaisen yksityiselämä, kunnia ja kotirauha on turvattu. Henkilön sopivuuden selvittämisessä voidaan katsoa puuttuvan hänen yksityiselämänsä.

Ampumaradan ylläpitäminen on toimintaa, johon liittyy radan käyttäjien ja rata-alueella tai sen lähistöllä oleskelevien sivullisten turvallisuutta koskevia riskejä. Riskien minimoimiseksi on osaltaan välttämätöntä, että ampumaradan ylläpitäjä kykenee huolehtimaan siitä, että ampumarata ja sillä tapahtuva toiminta on turvallista. Ampumaradan ylläpitäjän sopivuuden arviointi on siten välttämätöntä radan käyttäjien ja sivullisten perustuslain 7 §:n 1 momentissa säädetyn elämää ja henkilökohtaista turvallisuutta koskevan oikeuden turvaamiseksi. Rajoitus sisältyisi lakiin. Rajoitus olisi ottaen huomioon sillä suojattava perusoikeus hyväksyttävä ja suhteellinen. Luvan tai ilmoituksen käsittelevän viranomaisen ratkaisusta olisi mahdollisuus valittaa tuomioistuimeen, joten se täyttäisi myös oikeusturvavaatimuksen. Koska sopivuutta arvioitaisiin ainoastaan ampumaradan ylläpitämisen sopivuuden näkökulmasta, ei rajoitus kohdistuisi perusoikeuden ytimeen.

Tehokkaiden ilma-aseiden luvanvaraistaminen

Tehokkaiden ilma-aseiden sisällyttäminen ampuma-aselain soveltamisalaan merkitsisi niiden kaupan sekä kaupallisessa tarkoituksessa tapahtuvan valmistamisen, korjaamisen ja muuntamisen luvanvaraisuutta. Sääntely vastaisi elinkeinon harjoittamisen osalta voimassa olevan ampuma-aselain ampuma-aseilla harjoitettavan elinkeinon sääntelyä.

Perustuslain 18 §:n 1 momentissa turvataan jokaiselle oikeus lain mukaan hankkia toimeentulonsa valitsemallaan työllä, ammatilla tai elinkeinolla. Perustuslakivaliokunta on tulkintakäytännössään pitänyt elinkeinovapautta pääsääntönä, josta poikkeaminen kuitenkin on tietyin edellytyksin mahdollista. Sen lisäksi, että rajoittamisen perusteeksi on oltava riittävän painavia syitä, rajoitusten tulee myös ilmetä laista riittävän täsmällisinä ja tarkkarajaisina ja rajoitusten

olennaisen sisällön ilmaisevina. Lisäksi perustuslakivaliokunta on pitänyt elinkeinovapauden kannalta huomattavasti ongelmallisempina viranomaisen vapaaseen harkintavaltaan kuin sidottuun harkintaan perustuvia rajoituksia.

Ehdotus merkitsisi elinkeinovapauden rajoittamista ilma-aseilla tapahtuvan elinkeinon harjoittamisen osalta. Rajoittaminen tapahtuisi tehokkaiden ilma-aseiden osalta siten, että lupamenettelyihin jäisi viranomaiselle mahdollisuus vapaaseen harkintaan. Sääntely vastaisi siten tältäkin osin voimassa olevan ampuma-aselain säännöksiä.

Eduskunnan perustuslakivaliokunta on ampuma-aselain säättämiseen johtaneen hallituksen esityksen (HE 183/1997 vp) käsittelyn yhteydessä antanut lausunnon (PeVL 35/1997 vp), jossa se on muun muassa todennut, että asealan elinkeinon harjoittamisoikeuden luvanvaraisuudesta seuraavia elinkeinovapauden rajoituksia puoltavat tärkeät ja vahvat yhteiskunnalliset intressit, joiden huomioon ottamiseksi rajoituksia voi pitää välttämättöminä. Valiokunta on katsonut, että elinkeinoluvan myöntämisen tulee pääsääntöisesti perustua laillisuus- eikä tarkoituksenmukaisuusharkintaan. Tässä tapauksessa voidaan kuitenkin valiokunnan kannan mukaan katsoa niin vahvojen yhteiskunnallisten intressien puoltavan asealan valvomista, että lupien myöntämiseen voi jäädä harkintaa.

Ehdotettu ilma-aseita koskeva sääntely koskisi ainoastaan sellaisia ilma-aseita, jotka vastaisivat teholtaan varsinaisia ampuma-aseita. Tällaiset ilma-aseet voivat väärin käsiin joutuessaan olla yhtä vaarallisia kuin varsinaiset ampuma-aseet. Elinkeinovapauden rajoittamiselle on painava perustuslain 7 §:n 1 momentissa säädettyyn elämää ja henkilökohtaista turvallisuutta koskevaan oikeuteen sekä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseen liittyvä syy. Sellaisten elinkeinonharjoittajien, jotka ehdotetun lain voimaantullessa harjoittaisivat luvanvaraisuuden piiriin tulevilla ilma-aseilla elinkeinoa, elinkeinon harjoittamisen vapaus turvattaisiin siirtymäsäännöksillä siten, että he voisivat vuoden kuluessa lain voimaantulosta hakea toiminnalleen ase-elinkeinoluvan maksutta ja ilman hakijan sopivuuden arviointia.

Tehokkaiden ilma-aseiden luvanvaraistaminen ei näiden esineiden hallussapitäjien osalta merkitsisi puuttumista perustuslain 15 §:n 1 momentissa tarkoitettuun omaisuuden suojaan, koska siirtymäsäännösten nojalla henkilö, jolla ehdotetun lain voimaantullessa olisi hallussaan tehokas ilma-ase, voisi vuoden kuluessa lain voimaantulosta hakea siihen lupaa tai tehdä sitä koskevan ilmoituksen maksutta ja ilman henkilön sopivuuden arviointia.

Säilytys

Ehdotetusta ampuma-aselain 106 §:n säilyttämistä koskevasta säännöksestä poistettaisiin mahdollisuus säilyttää ampuma-asetta siten, että sen osaa säilytettäisiin ampuma-aseesta erillään niin, että ase tai sen osa ei olisi lukittuna tai lukitus paikassa. Ehdotuksen mukaan ampuma-asetta voisi säilyttää joko lukitus paikassa tai lukittuna. Koko ase lukittuna tai lukitus tilassa säilyttämisen sijasta ampuma-ase voitaisiin säilyttää siten, että sen osa säilytettäisiin edellä mainitulla tavalla ja muu osa aseesta siten, että se ei ole helposti anastettavissa tai otettavissa luvattomasti käyttöön. Koska kaikilla luvanhaltijoilla voi olettaa olevan sellaisen lukitun tilan tai lukon, joita voi käyttää ampuma-aseen tai sen osaa säilyttämiseen edellä selostettujen säännösten mukaisesti, ei ehdotetun sääntelyn voida katsoa olevan ongelmallinen perustuslain 15 §:n 1 momentin omaisuuden suojan kannalta.

Jos säilytettävänä olisi enemmän kuin viisi ampuma-asetta, tulisi ne ehdotetun ampuma-aselain 106 §:n 3 momentin mukaan säilyttää sisäministeriön asetuksen mukaisessa murtoturvalisessa turvakaapissa tai poliisin erikseen hyväksymässä säilytystilassa. Ehdotettu säännös merkitsisi noin 60 000 luvanhaltijalle velvollisuutta joko hankkia turvakaappi tai hyväksyttävä säilytystilansa poliisilla. Koska turvakaapin hankkimista koskeva velvoite puuttuisi luvanhaltijan oikeuteen vapaasti käyttää ja hyödyntää omaisuuttaan taloudellisesti, olisi säännös merkityksellinen perustuslain 15 §:n 1 momentin omaisuuden suojan kannalta. Turvakaapin hankkiminen merkitsisi luvanhaltijalle vähintään joidenkin satojen eurojen kustannusta.

Edellä mainittua varallisuus oikeuden rajoittamista on arvioitava perusoikeuksien rajoittamisen kannalta.

Velvoite säilyttää erityisen vaarallinen ampuma-ase tai viittä ampuma-asetta suuremmat asemäärät turvakaapissa tai poliisin hyväksymässä säilytystilassa on tarpeen perustuslain 7 §:n 1 momentissa säädetyn elämää ja henkilökohtaista turvallisuutta koskevaan oikeuden sekä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi. Anastetut ampuma-aseet päätyvät pääsääntöisesti sellaisten henkilöiden käsiin, jotka eivät saisi ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavaa lupaa. Lisäksi huolimattomasti säilytetty ampuma-ase saattaa päätyä esimerkiksi asunnossa olevan lapsen käsiin. Ampuma-aseiden huolelliseen säilyttämiseen on siten painava yhteiskunnallinen tarve ja rajoitusperuste on hyväksyttävä. Koska vähäinen määrä ampuma-aseita on mahdollista säilyttää turvallisesti muullakin tavoin, koskisi rajoitus vain vaarallisimpia ampuma-aseita ja vähäistä suurempaa määrää. Rajoitus kohdistuu sellaisten esineiden säilyttämiseen, joiden hankkiminen ja hallussapito on säädetty pääsääntöisesti luvanvaraiseksi. Perusoikeuden rajaus on lakitasoinen ja sen sisältö on määritelty täsmällisesti ja tarkkarajaisesti.

Perustuslakivaliokunnan käytännön mukaan vain poikkeuksellinen omaisuuden puuttuva lainsäädäntö edellyttää perustuslain säättämisen järjestyksen käyttöä. Ehdotus ei tältä osin edellytä vaikeutetun säättämisen järjestyksen käyttöä.

Lääkärin ilmoitusvelvollisuus

Ampuma-aselain 13 päivänä kesäkuuta 2011 voimaan tullut muutos (124/2011) sisälsi lääkärin ilmoitusvelvollisuutta ja muun terveydenhuollon ammattihenkilön ilmoitusoikeutta koskevan 114 §:n säännöksen. Sen mukaan lääkärillä on velvollisuus ja muulla terveydenhuollon ammattihenkilöllä on oikeus salassapitosäännösten estämättä tehdä poliisille ilmoitus henkilöstä, jonka hän potilastietojen ja henkilön tapaamisen perusteella katsoo perustellusta syystä olevan terveydentilansa tai käyttäytymisensä perusteella sopimaton pitämään hallussaan ampuma-asetta, aseensa osaa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia. Ilmoituksen tulee sisältää sopimattomuutta koskeva kannanotto perusteluineen. Pykälän 2 momentin mukaan ilmoitukset, jotka koskevat luvan tai hyväksynnän saaneita henkilöitä, on toimitettava asianomaisen lupaviranomaisen käsiteltäviksi. Muita kuin ampuma-aseen, aseensa osan, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten hallussapitoon oikeuttavan luvan taikka tässä laissa tarkoitetun hyväksynnän saaneita henkilöitä koskevat ilmoitukset on viivytyksettä hävitettävä. Henkilö, josta lääkäri tai terveydenhuollon ammattihenkilö on tehnyt ilmoituksen, voi hakea ensimmäistä aselupaansa sen jälkeen kun ilmoitus on aserekisteritietojen tarkastamisen jälkeen hävitetty. Tällöin lupaviranomaisella ei enää ole hakijan sopivuutta koskevassa arvioinnissaan käytettävissä ilmoituksen tietoja.

Ampuma-aseen hallussapitoon sopimattoman henkilön oman ja hänen lähipiirinsä hengen ja terveyden suojelemiseksi sekä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi ehdotetaan, että poliisi saisi säilyttää ilmoituksen kolmen vuoden ajan. Ilmoitusta saisi käyttää ainoastaan ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavaa lupaa koskevan asian käsittelyssä.

Perustuslain 10 §:n 1 momentissa turvataan jokaisen yksityiselämä ja edellytetään, että henkilötietojen suojasta säädetään tarkemmin lailla. Perustuslain lakiviittaus henkilötietojen suojasta edellyttää lain säännöksiä tästä oikeudesta, mutta se jättää sääntelyn yksityiskohdat lainsäätäjän harkintaan. Tätä lainsäätäjän harkintamahdollisuutta rajoittaa kuitenkin se, että henkilötietojen suoja osittain sisältyy samassa momentissa turvatun yksityiselämän piiriin (PeVL 25/1998 vp, s. 2/I, PeVL 21/2001 vp, s. 2/I). Henkilön terveydentilaa, sairautta tai vammaisuutta sekä häneen kohdistettuja hoitotoimenpiteitä koskevat tiedot ovat henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä säädetyn käsittelykiellon piiriin kuuluvia arkaluonteisia tietoja. Perustuslakivaliokunta on katsonut tällaisten tietojen käsittelyn sallimisen koskettavan yksityiselämään kuuluvan henkilötietojen suojan ydintä (PeVL 25/1998 vp, s. 3, PeVL 21/2001 vp, s. 3/II). Koska säilytettäviksi ehdotettavat tiedot eivät sisältäisi potilaan yksilöityjä diagnoositietoja vaan ainoastaan arvion siitä, onko henkilö itselleen tai toiselle vaarallinen, olisi rajoitus suhteellisuusvaatimuksen mukainen eikä sillä kajottaisi perusoikeuden ytimeen.

Koska ehdotetulla säännöksellä suojattaisiin luvanhakijan ja hänen lähipiirinsä elämää ja henkilökohtaista turvallisuutta sekä yleistä järjestystä ja turvallisuutta, olisi ehdotuksen osalta olemassa painava perustuslain 7 §:n 1 momentissa säädettyyn elämää ja henkilökohtaista turvallisuutta koskevaan oikeuteen sekä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseen liittyvä syy. Ampuma-aselakia (HE 183/1997 vp.) koskevassa hallituksen esityksessä on todettu, että sellainen mielisairaus tai muu mielenterveyden ongelma, johon liittyy vaara vahingoittaa itseään tai muita, olisi ehdoton este luvan saamiselle. Henkilön sopivuuden arviointi on siten keskeinen osa aseturvallisuutta ja ampuma-aselainsäädännön sisältöä. Muutos sisältyisi lakitasoiseen säännökseen. Henkilön yksityisyyden suojaamiseksi tiedon säilytysaika ja sen käyttötarkoitus olisi tarkoin rajattu.

Tarkastusoikeus

Perustuslakivaliokunta on ampuma-aselain säätämiseen johtanutta hallituksen esitystä käsitellessään todennut lausunnossaan (PeVL 35/1997), että esityksen perusteluissa on tähdennetty ase-elinkeinonharjoittajan säilytystilojen tarkastusoikeuden välttämättömyyttä myös kotirauhan suojaamisessa tiloissa. Tarkastusoikeutta on esityksessä pidetty välttämättömänä suurien asevarastojen yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle muodostaman uhan takia. Taustalla on siten ollut hallitusmuodon 6 §:n 1 momenttiin palautuva perusoikeuksien turvaamistarkoitus. Valiokunnan mielestä tämä näkökohta on ollut hyväksyttävissä siltä osin kuin kysymys on ollut asealan elinkeinoluvan hakijan ja elinkeinonharjoittajan tiloissa 116 §:n 1 momentin nojalla toimitettavista tarkastuksista. Tällaisella tarkastusvaltuudella on valiokunnan mukaan lisäksi merkittäviä elinkeinon harjoittamiseen liittyviä järjestysluonteisen sääntelyn piirteitä. Voimassaoleva perustuslain 10 §:n kotirauhan suojausta koskeva säännös vastaa hallitusmuodon 8 §:ää, jonka tulkintakäytäntö on ollut jo vakiintunut. Tarkastusoikeutta koskeva säännös säilyisi ennallaan ampuma-aselain 116 §:ssä.

Johtopäätös

Kokonaisuutena katsotaan edellä esitetyillä perusteilla, että lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisen lainsäätämisyjärjestyksessä. Pidetään kuitenkin suotavana, että lakiehdotuksesta hankitaan perustuslakivaliokunnan lausunto.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

Lakiehdotukset

1. Ampumaratalaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 § Lain tarkoitus

Tämän lain tavoitteena on edistää turvallista ampumaharrastusta, turvallisuutta ampumaradoilla ja niiden välittömässä läheisyydessä sekä maakunnallisen ampumarataverkoston suunnitelmallista kehittämistä. Tässä laissa säädetään ampumaratojen perustamisesta, ylläpitämisestä ja valvonnasta sekä radan pitäjän oikeuksista.

2 § Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan ampumaratojen perustamiseen ja ylläpitämiseen.

Tätä lakia ei sovelleta:

- 1) rikoslain (39/1889) 24 luvun 11 §:ssä tarkoitettuun kotirauhan suojaamaan paikkaan;
- 2) satunnaista tai pienimuotoista ampuma-aseella ampumista varten olevaan tilaan tai alueeseen;
- 3) valtion viranomaisen hallinnassa olevan ampumaradan perustamiseen ja ylläpitämiseen;
- 4) ampuma-aselain (1/1998) 20 §:n 2 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettua luvan saaneen asealan elinkeinonharjoittajan yksinomaan tällaisessa elinkeinotoiminnassa käyttämän ampumaradan perustamiseen ja ylläpitämiseen.

Ampumaradan perustamisessa ja ylläpitämisessä on noudatettava lisäksi, mitä muualla laissa säädetään.

3 § Määritelmät

Ampumaradalla tarkoitetaan sisällä olevaa tilaa tai ulkona olevaa aluetta, joka on ampuma-aseella maaliin ampumista varten.

Ampumaurheilukeskuksella tarkoitetaan ampumarataa, jossa on useiden lajien ratoja ja jolla saadaan ampua yli 300 000 laukausta vuodessa.

Vähäisellä ampumaradalla tarkoitetaan ampumarataa, jolla on tarkoitettu ammuttavaksi enintään 10 000 laukausta vuodessa.

4 § Luvanvaraisuus ja ilmoituksenvaraisuus

Ampumaradan perustaminen ja ylläpitäminen on luvanvaraista.

Vähäisen ampumaradan perustaminen ja ylläpitäminen on ilmoituksenvaraista.

5 § Ampumaratalupa

Luvan ampumaradan perustamiseen ja ylläpitämiseen (*ampumaratalupa*) antaa ja peruuttaa Poliisihallitus. Lupa annetaan toistaiseksi. Luvan antamisen edellytyksenä on, että:

- 1) luvanhakijalla on hallintaoikeus rata-alueeseen;
- 2) ampumaradan pitämisestä ei aiheudu vaaraa yleiselle järjestykselle tai turvallisuudelle;
- 3) hakija esittää ampumaradalle 9 §:n 1 momentin vaatimukset täyttävän järjestyssäännön;
- 4) luvanhakija ei ole konkurssissa eikä hänen toimintakelpoisuuttaan ole rajoitettu;
- 5) luvanhakijana oleva luonnollinen henkilö tunnetaan rehelliseksi ja luotettavaksi ja on henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan tehtävään sopiva;
- 6) luvanhakijana oleva luonnollinen henkilö on täyttänyt 18 vuotta;
- 7) luvanhakijana olevaa yhteisöä tai säätiötä on toimintansa tarkoituksen ja muiden seikkojen perusteella pidettävänä sopivana ampumaradan ylläpitämiseen;

8) luvanhakijana olevan yhteisön tai säätiön hallintoelimiin kuuluvat henkilöt ja toimitusjohtaja sekä avoimessa yhtiössä yhtiömiehet ja kommandiittiyhtiössä vastuunalaiset yhtiömiehet täyttävät 4 ja 5 kohdassa säädetyt vaatimukset;

9) hakija nimeää ampumaradalle sen toiminnasta ja turvallisuudesta vastaavan henkilön (*ratavastaava*), joka on suostunut tehtävään ja joka täyttää 4—6 kohdassa säädetyt vaatimukset.

Poliisihallituksen on pyydettävä hakemuksesta kohteena olevan radan sijaintipaikan poliisilaitoksen lausunto. Se voi tarvittaessa pyytää lausunnon myös muulta viranomaiselta. Luvassa on määrättävä ratavastaava ja vahvistettava radalla noudatettava järjestyssääntö. Lupa voidaan sisällyttää myös muita radan turvallisuutta koskevia tarpeellisia määräyksiä ja ehtoja.

6 § *Ampumarataluvan raukeaminen*

Ampumaratalupa raukeaa, kun luvanhaltija kuolee taikka yhteisö tai säätiö on sitä koskevien säännösten mukaan lakannut.

Ampumarataluvan haltijan konkurssi- tai kuolinpesä saa jatkaa ampumaradan ylläpitämistä vuoden ajan konkurssin alkamisesta tai kuolinpäivästä. Konkurssi- tai kuolinpesän hoitajan on ilmoitettava ampumarataluvan haltijan konkurssista tai kuolemasta Poliisihallitukselle 30 päivän kuluessa konkurssin alkamisesta tai kuolinpäivästä.

7 § *Ampumarataluvan peruuttaminen*

Poliisihallituksen on peruutettava ampumaratalupa, jos luvanhaltija sitä pyytää tai jos ampumaradan ylläpitäminen on lopetettu.

Ampumaratalupa voidaan peruuttaa kokonaan tai määräajaksi, jos:

1) ampumarata tai luvanhaltija ei enää olojen olennaisten muutosten vuoksi täytä 5 §:n 1 momentin 2, 4, 5 tai 7—9 kohdassa säädettyjä edellytyksiä, eikä luvanhaltija ole asetetussa määräajassa korjannut niissä olevaa puutetta;

2) ampumarataluvan haltija on lainvoimaisella tuomiolla tuomittu sellaisesta rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton tehtäväänsä, taikka hän on tahallaan menetellyt olennaisesti virheellisesti ylläpitäessään ampumarataa;

3) luvanhaltija on olennaisesti rikkonut ampumaratalupaan liitetyjä keskeisiä ehtoja tai määräyksiä eikä ole asetetussa määräajassa korjannut puutetta.

Poliisihallitus voi peruuttaa luvan vain osittain, mikäli se on riittävää yleistä järjestystä ja turvallisuutta vaarantavan puutteen poistamiseksi.

Poliisihallitus voi 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa luvan peruuttamisen sijasta antaa luvanhaltijalle varoituksen, jos luvan peruuttaminen olisi kohtuutonta.

8 § *Ilmoitus vähäisestä ampumaradasta*

Vähäisen ampumaradan perustajan tai pitäjän on jätettävä ilmoitus ampumaradasta (*ampumaratailmoitus*)

Poliisihallitukselle vähintään kahta kuukautta ennen radan käyttöönottoa. Ampumaratailmoituksen on sisällettävä 9 §:ssä tarkoitettu ampumaradan järjestyssääntö sekä ratavastaavan tiedot ja suostumus tehtävään.

Poliisihallitus voi asettaa radan ylläpitämiselle radan turvallisuutta koskevia tarpeellisia määräyksiä ja ehtoja.

Poliisihallitus voi kieltää toiminnan kokonaan tai määräajaksi, jos 7 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset täyttyvät. Ilmoituksen tekijään sovelletaan tällöin, mitä 7 §:n 2 momentissa säädetään ampumarataluvan haltijasta. Poliisihallitus voi kieltää toiminnan vain osittain, mikäli se on riittävää yleistä järjestystä ja turvallisuutta vaarantavan puutteen poistamiseksi. Se voi toiminnan kieltämisen sijasta antaa ampumaradan pitäjälle varoituksen, jos kieltäminen olisi kohtuutonta.

9 § *Järjestyssääntö*

Ampumaradalla tulee olla järjestyssääntö, jossa on oltava määräykset rata-alueella ja sen välittömässä läheisyydessä oleskelevien turvallisuuden varmistamisesta, radan käyttöön liittyvistä rajoituksista sekä määräyksiä ja rajoituksia koskevasta tiedottamisesta rata-alueella.

Järjestyssääntö ja ratavastaavan yhteystiedot on pidettävä ampumaradalla käyttäjien nähtävinä.

10 § *Ratavastaavan ja ammunnan johtajan oikeudet ja velvollisuudet*

Ratavastaava valvoo, että ampumarata on turvallinen ja että radalla noudatetaan järjestyssääntöä sekä ampumarataluvassa tai ampumaratailmoituksen perusteella asetettuja ehtoja ja määräyksiä. Ampumarataa ei saa ottaa käyttöön ennen kuin ratavastaava on varmistunut, että ampumarata täyttää ampumarataluvassa tai

ampumaratailmoituksen perusteella asetetut vaatimukset ja että ratarakenteet mahdollistavat järjestyssääntöjen mukaisen toiminnan.

Jos ampumarata on sellaisessa kunnossa, että sen käytöstä aiheutuu vaaraa terveydelle tai muulle kuin ampumaradan ylläpitäjän omaisuudelle, on ratavastaavan kiellettävä vaaraa aiheuttava radan käyttö sekä ilmoitettava tästä ampumaradan ylläpitäjälle ja Poliisihallitukselle.

Ampumaradan käyttäjän on pyydettyäessä esitettävä ratavastaavalle selvitys oikeudestaan ampua radalla. Ampumaradan käyttäjän on noudatettava ratavastaavan määräystä keskeyttää turvallisuutta vaarantava, ampumarataluvan tai -ilmoituksen perusteella asetettujen ehtojen tai määräysten taikka järjestyssäännön vastainen toiminta ampumaradalla. Jos ammunalle on nimetty ammunnan johtaja, on myös hänellä oikeus pyytää selvitys ja keskeyttää toiminta.

11 § *Ohjaus, valvonta ja tietojensaanti*

Tämän lain mukaisen toiminnan yleisestä ohjauksesta ja valvonnasta vastaa Poliisihallitus. Poliisi valvoo ampumaratojen turvallisuutta sekä tämän lain säännösten ja luvassa tai ampumaratailmoituksen perusteella asetettujen ehtojen ja määräysten noudattamista. Poliisilla on oikeus asettaa väliaikaisia rajoituksia ampumaradan käytölle, jos tästä aiheutuu ilmeistä vaaraa turvallisuudelle.

Poliisihallituksen on tarvittaessa tarkastettava, että ampumaurheilukeskus täyttää tässä laissa ja ampumarataluvassa asetetut vaatimukset.

Poliisihallituksella on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada ampumarataluvan haltijalta ja ampumaratailmoituksen tekijältä sekä näiden edustajalta valvonnassa välttämättömiä tietoja ampumaradan toiminnasta, ampumarataa koskevista päätöksistä, ampumarataluvan haltijasta ja ampumaratailmoituksen tekijästä sekä muista vastaavista seikoista.

12 § *Ampumarataverkoston kehittämisen suunnittelu*

Maakunnan liiton tulee laatia ja pitää ajan tasalla kehittämissuunnitelmaa, jossa esitetään arvio maakunnallisten ampumaurheilukeskusten sekä muiden ampumaratojen riittävästä määrästä ja niiden sijoitustarpeesta maakunnassa. Suunnitelmaa tulee hyödyntää selvitysaineistona alueiden käytön suunnittelussa ja sitä laadittaessa tulee kuulla keskeisiä metsästys- ja ampumaurheiluorganisaatioita.

13 § *Ampumaratarikos*

Rangaistus ampumaratarikoksesta tuomitaan rikoslain 41 luvun 7 a §:n mukaan.

14 § *Ampumaratarikkomus*

Ampumaradan ylläpitäjä, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta rikkoo

- 1) 5 §:n 2 momentissa tarkoitettuja ampumarataluvan ehtoja tai määräyksiä taikka
 - 2) 8 §:n 2 momentissa tarkoitettuja, viranomaisen ampumaratailmoituksen perusteella asettamia ehtoja tai antamia määräyksiä
- on tuomittava *ampumaratarikkomuksesta* sakkoon.

15 § *Muutoksenhaku*

Viranomaisen tämän lain nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen luvan peruuttamista ja toiminnan kieltämistä koskevassa asiassa saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Hallinto-oikeuden muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Luvan peruuttamista tai toiminnan kieltämistä koskevaa päätöstä noudatetaan muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

16 § *Tarkemmat säännökset*

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

- 1) 5 §:n 1 momentissa tarkoitetun ampumaratahakemuksen sisällöstä;
- 2) 8 §:n 1 momentissa tarkoitetun vähäistä ampumarataa koskevan ilmoituksen sisällöstä;
- 3) 5 §:n 1 momentissa tarkoitetun lupahakemuksen ja 8 §:n 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen liiteasiakirjoista;

4) 9 §:ssä tarkoitetun järjestyssäännön sisällöstä ja esilläpidosta ampumaradalla;

5) 10 §:n 1 momentissa tarkoitetusta ratavastaavan valvontatehtävästä.

Sisäministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tässä laissa tarkoitetuissa menettelyissä käytettävistä lomakkeista.

17 § Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan ampuma-aseiden ja ampumatarpeiden ostamisesta ja hallussapidosta sekä ampumaratojen laittamisesta ja kunnossapidosta annettu armollinen asetus (92/1915) sekä ampuma-aseiden ja ampumatarpeiden kaupasta, aseiden hallussapidosta ja mukanakantamisesta sekä ampumaratojen laittamisesta ja kunnossapidosta annettu keisarillisen Suomen senaatin päätös (52/1916).

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevat luvat ampumaradan pitämiseen jäävät lupaehtoiseen voimaan. Luvanhaltijan on kahden vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta ilmoitettava ratavastaava Poliisihallitukselle ja laadittava järjestyssääntö, jonka sisältö ja esilläpito täyttävät tämän lain nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Mitä 6 §:ssä säädetään ampumarataluvan raukeamisesta, 7 §:ssä sen peruuttamisesta ja 11 §:ssä ampumaradan valvonnasta ja tiedonsaannista, koskee myös ampumarataa, jonka perustamiseen ja ylläpitämiseen on annettu lupa tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten nojalla.

Jos tämän lain voimaan tullessa voimassa oleva lupa ampumaradan ylläpitämiseen on antamishetkellä voimassa olleista säännöksistä aiheutuneiden rajoitusten vuoksi annettu muulle kuin ampumaradan tosiasialliselle ylläpitäjälle, tämän lain mukainen ampumaratalupa annetaan ja ampumaratailmoitus käsitellään maksutta. Edellytyksenä on, että hakemus tai ilmoitus on tullut vireille kahden vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta eikä ampumaradan toiminta muutu tai sen tosiasiallinen ylläpitäjä vaihdu.

2. Laki

ampuma-aselain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ampuma-aselain (1/1998) 1 §:n 2 momentti, 5 §:n 3 momentti, 14 §, 18 §:n 1 momentti, 19 §:n 1 momentin 7 kohta, 20 §:n 2 momentti, 34 ja 40 §, 55 b §:n 1 momentin 3 kohta, 70 §, 87 §:n 1 momentin 11 kohta, 103 §:n 6 kohta, 106 ja 114 § sekä 116 §:n 1 ja 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 2 momentti ja 114 § laissa 124/2011, 14 §, 18 §:n 1 momentti, 19 §:n 1 momentin 7 kohta, 20 §:n 2 momentti, 55 b §:n 1 momentin 3 kohta, 70 §, ja 116 §:n 2 momentti laissa 601/2001, 34 § osaksi laissa 508/2009, 40 § laissa 508/2009, 103 §:n 6 kohta laissa 532/2007 ja 106 § osaksi laissa 601/2001, sekä

lisätään lakiin uusi 2 a §, 11 §:ään uusi 2 momentti, 19 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 601/2001 ja 124/2011, uusi 8 kohta, 55 b §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 601/2001, uusi 4 kohta, 87 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 601/2001, uusi 12 kohta sekä lakiin uusi 106 a ja 106 b § seuraavasti:

1 § Soveltamisala

Mitä tässä laissa säädetään ampuma-aseista, koskee myös ohjus- ja raketinheitinjärjestelmiä, kaasusumuttimia ja tehokkaita ilma-aseita. Kaasusumuttimiin ei kuitenkaan sovelleta 2—10, 12, 15, 31—33, 35, 35 a, 36, 42—45, 45 a, 45 b, 45 d, 46—53, 53 a, 54, 55, 56—59, 59 a ja 60—63 §:ää, 66 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohtaa, 67 b, 68, 70—72, 74—77, 80—82, 89, 90, 106 §:ää, 106 a §:n 2 ja 3 momenttia, 106 b, 110, 110 a—110 c, 112, 112 a ja 112 b §:ää. Tehokkaisiin ilma-aseisiin ei sovelleta 3—12, 31—33, 35, 35 a, 36, 45 c, 45 d, 53 a, 55 a—55 c, 60—63, 67 b, 72, 106 b, 110 ja 110 a—110 c §:ää. Muista soveltamisalaa koskevista poikkeuksista säädetään 17 §:ssä.

2 a § *Tehokas ilma-ase*

Tehokkaalla ilma-aseella tarkoitetaan vuonna 1950 tai sen jälkeen valmistettua, ilman tai muun kokoon puristetun kaasun paineella toimivaa esinettä, jonka piipun pienin sisähalkaisija on yli 6,35 millimetriä ja joka on suunniteltu ja tarkoitettu ampumaan metalliluoteja.

5 § *Patruuna*

Patruunoiden osista, jotka ovat tai jotka sisältävät räjähdysvaarallisia aineita, on voimassa, mitä niistä vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa (390/2005) ja sen nojalla säädetään.

11 § *Kaasusumutin*

Suomeen maahantuotavan tai siirrettävän taikka Suomessa kaupan pidettävän kaasusumuttimen tulee olla sisällöltään sellainen, ettei sen käytöstä synny pysyviä vammoja käytön kohteelle. Kaasusumuttimen sisältämistä aineista ja niiden enimmäispitoisuuksista sekä käyttöturvallisuuden osoittamisesta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

14 § *Asealan elinkeino*

Asealan elinkeinoja ovat kaupallisessa tarkoituksessa harjoitettava:

- 1) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kauppa, säilyttäminen ja valmistaminen;
- 2) ampuma-aseiden ja aseiden osien korjaaminen ja muuntaminen.

18 § *Luvanvaraisuus*

Jollei tässä laissa toisin säädetä, tämän lain mukaan luvanvaraista on:

- 1) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten siirto ja tuonti Suomeen, siirto ja vienti Suomesta, kauttakuljetus kaupallisessa tarkoituksessa, kauppa, kaupallinen säilyttäminen, hankkiminen, hallussapito ja valmistaminen;
 - 2) ampuma-aseiden ja aseiden osien korjaaminen ja muuntaminen.
-

19 § *Poikkeukset luvanvaraisuudesta*

Tämän lain mukaan luvanvaraista ei ole:

- 7) merkinantopistoolin hallussapito ulkomaisessa kauppa- tai huvialuksessa, jos alus on ainoastaan tilapäisesti Suomen aluevesillä;
 - 8) tehokkaan ilma-aseen vienti, siirto Suomesta, kauttakuljetus kaupallisessa tarkoituksessa eikä hankkiminen ja hallussapito, jos hankkijalla tai hallussapitäjällä on oikeus ampuma-aseen hallussapitoon.
-

20 § *Asealan elinkeinolupa*

Lupa voidaan antaa:

- 1) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kaupan harjoittamiseen ja säilyttämiseen kaupallisessa tarkoituksessa;
 - 2) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten valmistamiseen kaupallisessa tarkoituksessa;
 - 3) ampuma-aseiden ja aseiden osien korjaamiseen ja muuntamiseen kaupallisessa tarkoituksessa.
-

34 § *Kaasusumuttimen ja tehokkaan ilma-aseen kaupallinen tuontilupa*

Luvan kaasusumuttimen ja tehokkaan ilma-aseen siirtoon ja tuontiin Suomeen kaupallista tarkoitusta varten (*kaasusumuttimen ja tehokkaan ilma-aseen kaupallinen tuontilupa*) antaa ja peruuttaa Poliisihallitus.

Luvan antamisesta on voimassa, mitä 32 §:n 2 momentissa säädetään.

40 § Tullin ilmoittamisvelvollisuus

Tullin on kolmen kuukauden välein ilmoitettava Poliisihallitukselle kaupallisessa tuontiluvassa sekä kaasusumuttimen ja tehokkaan ilma-aseen kaupallisessa tuontiluvassa mainittujen esineiden tuonnista Suomeen. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ilmoituksen sisällöstä.

55 b § Kaasusumutinluvan antamisen edellytykset

Kaasusumutinlupa voidaan antaa seuraaviin hyväksyttäviin käyttötarkoituksiin:

- 3) oman tai toisen henkilökohtaisen koskemattomuuden taikka omaisuuden suojeleminen;
- 4) erityisestä syystä eläinten karkottaminen.

70 § Aseen osasta ja tehokkaasta ilma-aseesta tehtävä ilmoitus ja esineiden esittäminen

Aseen osan tai tehokkaan ilma-aseen hankkineen on 30 päivän kuluessa hankkimisesta tehtävä hankinnasta ilmoitus kotikuntansa tai kotipaikkansa poliisilaitokselle, jos oikeus:

- 1) aseos osan hankkimiseen ja hallussapitoon perustuu siihen, että hankkijalla on oikeus 19 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista vastaavista aseos osista kootun ampuma-aseen hallussapitoon; tai
 - 2) tehokkaan ilma-aseen hankkimiseen ja hallussapitoon perustuu 19 §:n 1 momentin 8 kohtaan.
- Aseen osa tai tehokas ilma-ase on esitettävä ilmoitusta tehtäessä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tekemisestä.

87 § Ampuma-aseen ja aseos osan lainaaminen

Ampuma-aseen saa lainata toiselle seuraavasti:

- 11) kaasusumuttimen saa lainata vain sille, jolla on oikeus kaasusumuttimen hallussapitoon;
- 12) tehokkaan ilma-aseen saa lainata vain sille, jolla on oikeus ampuma-aseen tai tehokkaan ilma-aseen hallussapitoon.

103 § Ampuma-aserikkomus

Joka tämän lain vastaisesti tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

6) laiminlyö 70 §:ssä säädetyn velvollisuuden tehdä ilmoitus aseos osan tai tehokkaan ilma-aseen hankkimisesta taikka esittää aseos osa tai tehokas ilma-ase poliisille,

on tuomittava ampuma-aserikkomuksesta sakkoon.

106 § Säilyttäminen

Kun ampuma-asetta säilytetään muuten kuin tilapäisesti, on se säilytettävä:

- 1) luvanhaltijan vakituudessa asunnossa, muussa paikassa, jossa hän pysyvästi oleskelee, tai näihin kiinteästi liittyvässä tilassa, joka turvatasoltaan ja valvottavuudeltaan vastaa näitä;
- 2) toisen, kyseisen ampuma-aseen lainaamiseen oikeutetun henkilön luona 1 kohdassa tarkoitettussa paikassa tai tilassa;
- 3) 14 §:n 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun asealan elinkeinon harjoittamiseen luvan saaneen elinkeinonharjoittajan hallussa; taikka
- 4) poliisilaitoksen hyväksymissä säilytystiloissa.

Jos ampuma-asetta säilytetään 1 tai 2 kohdassa tarkoitettussa paikassa, se on säilytettävä 119 §:n 2 momentin 3 kohdan nojalla annetussa sisäministeriön asetuksessa määritellyssä murtoturvallisessa ja lukitussa turvakaapissa, lukitussa paikassa tai muuten lukittuna siten, että ampuma-ase tai aseos osa ei ole helposti anastettavissa tai otettavissa luvattomasti käyttöön. Ampuma-ase voidaan tällöin säilyttää myös siten, että muu aseos osa kuin äänenvaimennin säilytetään erillään lukittuna edellä mainitulla tavalla ja loput aseos osat siten, etteivät ne ole helposti anastettavissa tai otettavissa luvattomasti käyttöön.

Jos säilytettävänä on erityisen vaarallinen ampuma-ase tai yli viisi ampuma-asetta, on aseet säilytettävä 119 §:n 2 momentin 3 kohdan nojalla annetussa sisäministeriön asetuksessa määritellyssä murtoturvallisessa ja lukitussa turvakaapissa. Turvakaappia ei kuitenkaan edellytetä, jos aseiden säilytyspaikan poliisilaitos on hyväksynyt säilytystilat.

106 a § *Ampuma-aseen kantaminen ja kuljettaminen sekä väliaikainen säilyttäminen*

Ampuma-asetta saa yleisellä paikalla sekä tiloissa, joihin yleisöllä on pääsy, kuljettaa vain lataamattomana suojuksessa sekä kantaa ja kuljettaa vain silloin, kun siihen on hyväksyttävä syy. Moottorikäyttöisessä ajoneuvossa ampuma-asetta saa kuljettaa vain lataamattomana suojuksessa tai sijoitettuna suojattuun tilaan sekä kantaa vain silloin, kun siihen on hyväksyttävä syy. Metsästysaseen kuljettamisessa noudatetaan lisäksi, mitä metsästyslaissa ja sen nojalla säädetään.

Jos ampuma-asetta säilytetään väliaikaisesti muutoin kuin 106 §:ssä edellytetään, ampuma-ase tai muu sen osa kuin äänenvaimennin tulee säilyttää lukitussa paikassa, muuten lukittuna taikka siten, että ampuma-ase tai sen osa on luvanhaltijan tai muun kyseisen ampuma-aseen hallussapitoon oikeutetun henkilön välittömässä valvonnassa.

Kulkuneuvossa ampuma-asetta saa säilyttää vain väliaikaisesti aseiden käyttö- tai kuljetustapahtumaan liittyen. Ampuma-aseen tulee tällöin olla lukitussa paikassa tai muuten lukittuna ja säilytettynä siten, että ase ei ole havaittavissa kulkuneuvon ulkopuolelta.

106 b § *Patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilyttäminen ja kuljettaminen*

Patruunoiden ja räjähdysainetta tai sytyttävää ainetta sisältävien erityisen vaarallisten ammusten säilyttämisestä ja kuljettamisesta säädetään lisäksi vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa ja vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetussa laissa (719/1994) sekä niiden nojalla.

114 § *Terveydenhuollon ammattihenkilön ilmoitusoikeus ja -velvollisuus*

Lääkärillä on velvollisuus salassapitosäännösten estämättä tehdä poliisille ilmoitus (*ampuma-aseilmoitus*) henkilöstä, joka on:

- 1) todettu mielentilatutkimuksessa, vaarallisuusarviossa tai muussa oikeuspsykiatrisessa tutkimuksessa itselleen tai toiselle vaaralliseksi; tai
- 2) itsemurhayrityksen vuoksi otettu tahdosta riippumattomaan psykiatriseen hoitoon mielenterveyslain (1116/1990) 8 §:n 1 momentin 2 kohdan perusteella ja lääkäri tahdosta riippumattoman hoidon aikana tehdyn arvion perusteella katsoo hänen olevan sopimaton pitämään hallussaan ampuma-asetta, aseiden osaa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia.

Lääkärillä ja muulla terveydenhuollon ammattihenkilöllä on oikeus salassapitosäännösten estämättä tehdä poliisille ampuma-aseilmoitus henkilöstä, jonka hän potilastietojen ja henkilön tapaamisen perusteella katsoo perustellusta syystä olevan terveydentilansa tai käyttäytymisensä perusteella sopimaton pitämään hallussaan ampuma-asetta, aseiden osaa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia.

Ampuma-aseilmoituksen tulee sisältää sopimattomuutta koskeva kannanotto perusteluineen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa säännöksiä ilmoitusmenettelystä, ampuma-aseilmoitusten sisällöstä sekä niiden käsittelyyn oikeutetusta poliisin henkilöstöstä.

116 § *Ase-elinkeinonharjoittajien ja asekeräilijöiden valvonta*

Asealan elinkeinonharjoittajan ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilytystilojen tulee olla rakenteellisesti turvalliset. Tämän varmistamiseksi poliisin on tarkastettava säilytystilat. Tarkastus on uusittava, jos säilytystiloissa tapahtuu muutoksia. Lisäksi poliisin on vähintään kerran vuodessa tarkastettava alueellaan toimivien ase-elinkeinonharjoittajien 25 §:n 1 momentin nojalla pitämät tiedostot sekä kirjanpito, varastot ja säilytystilat. Poliisilla on oikeus tarkastusta suorittaessaan saada nähtäväkseen ase-elinkeinonharjoittajan kirjanpito sekä päästä tiloihin, joissa edellä tarkoitettuja esineitä säilytetään.

Keräilykokoelmaan kuuluvien ampuma-aseiden ja aseiden osien säilytystilojen tulee olla rakenteellisesti turvalliset. Tämän varmistamiseksi poliisin on ennen luvan antamista ensimmäisen keräilykokoelmaan kuuluvan ampuma-aseen tai aseiden osan hankkimiseen tarkastettava säilytystilat. Tarkastus on uusittava, jos säilytystiloissa tapahtuu muutoksia. Poliisi voi myös tarvittaessa tarkastaa asekeräilijän 59 a §:n 1 momentin ja 60 §:n 1 momentin nojalla pitämän tiedoston.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevat ampuma-aseisiin, aseiden osiin sekä patruunoihin ja erityisen vaarallisiin ammuksiin liittyvät luvat, ennakkosuostumukset, ase-elinkeinoluvat sekä asekeräilijälle annetut hyväksynät jäävät ehtoineen voimaan.

Sen, joka tämän lain voimaan tullessa harjoittaa 20 §:ssä tarkoitettua asealan elinkeinoa tehokkailla ilma-aseilla, on hankittava toiminnan harjoittamiseen oikeuttava asealan elinkeinolupa vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta. Lupa annetaan hakijalle, joka on elinkeinon harjoittamiseen oikeutettu, joka ilmoittaa 26 §:ssä tarkoitettua

vastuuhenkilön, jolla on 20 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa aseenkäsittelylupa ja jonka ampuma-aseiden säilytystilat säilytystilojen sijaintipaikan poliisilaitos on hyväksynyt. Ase-elinkeinonharjoittaja, jolla on tämän lain voimaan tullessa oikeus harjoittaa 20 §:ssä tarkoitettua asealan elinkeinoa ampuma-aseilla, on oikeutettu harjoittamaan sitä myös tehokkailla ilma-aseilla.

Sen, joka tämän lain voimaan tullessa toimii ase-elinkeinonharjoittajan palveluksessa kuljettaakseen, säilyttääkseen tai muuten käsitelläkseen ase-elinkeinonharjoittajalla olevia tehokkaita ilma-aseita ja jolla ei ole ampuma-aseen käsittelyyn oikeuttavaa lupaa, on vuoden kuluessa lain voimaantulosta hankittava aseenkäsittelylupa. Lupa annetaan ilman 27 §:n 3 momentissa säädettyä edellytysten arviointia. Lupa on lisättävä ehto, jonka mukaan lupa oikeuttaa käsittelemään ainoastaan tehokkaita ilma-aseita.

Sen, joka ennen tämän lain voimaantuloa on hankkinut sellaisen tehokkaan ilma-aseen, jonka hallussapito ei lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan ole edellyttänyt lupaa, on vuoden kuluessa lain voimaantulosta hankittava lupa kyseisen asean hallussapitoon. Lupa annetaan ilman 45 tai 45 a §:ssä säädettyä edellytysten arviointia.

Luvan hankkimisen sijasta:

1) se, jonka oikeus tehokkaan ilma-aseen hallussapitoon perustuu 19 §:n 1 momentin 8 kohtaan, voi tehdä 70 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen edellä tässä pykälässä mainitussa määräajassa kotikuntansa tai kotipaikkansa poliisilaitokselle;

2) se, joka ennen tämän lain voimaantuloa on hankkinut tehokkaan ilma-aseen, jonka hallussapitoon hänen olisi tämän lain säännösten mukaan hankittava lupa, voi luvan hankkimisen sijasta edellä tässä pykälässä mainitussa määräajassa luovuttaa tehokkaan ilma-aseen sille, jolla tämän lain nojalla on oikeus sen hankkimiseen;

3) tehokas ilma-ase voidaan luovuttaa poliisille, jolloin se siirtyy korvauksetta valtion omistukseen.

Tehokas ilma-ase on esitettävä lupaa haettaessa tai ilmoitusta tehtäessä, jollei lupaviranomainen tai ilmoituksen vastaanottava viranomainen katso sitä tarpeettomaksi.

Sen, jolle tämän lain voimaan tullessa syntyy velvollisuus säilyttää ampuma-aseensa 106 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla, on säilytettävä ampuma-aseensa mainitussa momentissa tarkoitettulla tavalla viimeistään viiden vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta.

Tässä pykälässä tarkoitettavat luvat annetaan ja ilmoitukset käsitellään maksutta.

3. Laki

henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain (761/2003) 3 §:n 3 momentin 1 kohta, 10 §:n 2 momentti, 16 §:n 3 momentti, 19 §:n 1 momentin 19 kohdan ruotsinkielinen sanamuoto ja 23 §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa (1181/2013), sekä

lisätään 19 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa (1181/2013), uusi 20 kohta seuraavasti:

3 § Hallintoasiain tietojärjestelmä

Tietojärjestelmään saadaan lisäksi tallettaa poliisilain 1 luvun 1 §:n 2 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi hankittuja muita tarpeellisia tietoja seuraavasti:

1) ampuma-aseissa (1/1998) säädettyjen poliisin tehtävien suorittamiseksi tarpeelliset tiedot mainitussa laissa tarkoitetusta hakemuksesta, luvasta, poliisin toimenpiteestä, päätöksestä, esteestä, mainitun lain 114 §:ssä tarkoitettua ampuma-aseilmoituksesta, huomautuksesta, ilmoituksesta, tarkastuksesta ja soveltuvuustestin suorittamisajankohdasta (*aselupatiedot*);

10 § Arkaluonteisten tietojen käsittely

Henkilötietolain 11 §:n 1, 2 ja 4—6 kohdassa tarkoitettuja tietoja saa kerätä ja tallettaa poliisin henkilörekisteriin ja muutoin käsitellä ainoastaan silloin, kun se on poliisin yksittäisen tehtävän suorittamiseksi välttämätöntä. Suojelupoliisin toiminnalliseen tietojärjestelmään näitä tietoja saa kerätä, tallettaa ja muutoin käsitellä silloin, kun se on suojelupoliisille laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi välttämätöntä. Mainitun pykälän 4 kohdassa tarkoitettuja tietoja saa lisäksi kerätä ja tallettaa poliisin henkilörekisteriin ja muutoin käsitellä silloin, kun se on rekisteröidyn oman turvallisuuden tai

viranomaisen työturvallisuuden varmistamiseksi välttämätöntä. Ampuma-aseilmoitusten tietoja saa tallettaa hallintoasiain tietojärjestelmään siten, että tieto ilmenee vain henkilöä koskevaa aselupatietoa käsiteltäessä.

16 § Tietojen käyttäminen muuhun kuin tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen

Edellä 2 §:n 3 momentin 11 kohdassa tarkoitettuja havaintotietoja, 4 §:ssä tarkoitetun epäiltyjen tietojärjestelmän, 5 §:ssä tarkoitetun suojelupoliisin toiminnallisen tietojärjestelmän tai 6 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetun tilapäisen rekisterin tietoja ei saa käyttää tämän pykälän 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseksi. Ampuma-aseilmoituksen tietoja ei saa käyttää muuhun tarkoitukseen kuin aselupatiedon käsittelyyn.

19 § Tietojen luovuttaminen muille viranomaisille

Poliisi saa luovuttaa henkilörekistereistään salassapitosäännösten estämättä teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona tietoja, jotka ovat tarpeen, seuraavasti:

20) puolustusvoimille, Tullille, Rajavartiolaitokselle ja vankeinhoitoviranomaiselle näiden palveluksessa olevan, ampuma-aseen kantamiseen virka-, työ- tai palvelustehtävässään oikeutetun henkilön ampuma-aseen kantamista koskevan sopivuuden arvioimista varten.

23 § Tietojen poistaminen hallintoasiain tietojärjestelmästä

Hallintoasiain tietojärjestelmästä tiedot poistetaan seuraavasti:

1) edellä 3 §:n 3 momentin 1 kohdassa tarkoitetuista aselupatiedoista päätöstä koskevat tiedot kahdenkymmenen vuoden kuluttua päätöksestä tai sen raukeamisesta taikka päätöksessä mainitun voimassaoloajan päättymisestä, lupatiedot kahdenkymmenen vuoden kuluttua luvan voimassaoloajan päättymisestä, este- tai huomautustiedot ja muut talletetut tiedot kahdenkymmenen vuoden kuluttua tiedon merkitsemisestä, ampuma-aseilmoituksen tiedot kolmen vuoden kuluttua tiedon merkitsemisestä sekä asetiedot kahdenkymmenen vuoden kuluttua siitä kun ase muutettiin pysyvästi toimintakyvyttömäksi, romutettiin tai vietiin pysyvästi maasta;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4. Laki

rikoslain 41 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikoslain (39/1889) 41 luvun 1 ja 2 §, sellaisena kuin ne ovat 1 § laeissa 531/2007, 125/2011 ja 691/2013 sekä 2 § laissa 531/2007, sekä
lisätään 41 lukuun uusi 7 a § seuraavasti:

41 luku

Aserikoksista

1 § Ampuma-aserikos

Joka ampuma-aselain (1/1998) vastaisesti

1) siirtää tai tuo Suomeen, siirtää Suomesta, kaupallisessa tarkoituksessa vie, kauttakuljettaa tai valmistaa taikka pitää kaupan, hankkii, pitää hallussaan tai luovuttaa ampuma-aseen, aseosan, patruunoita, erityisen vaarallisia ammuksia, ohjus- tai raketinheitinjärjestelmän, kaasusumuttimen taikka tehokkaan ilma-aseen,

2) kaupallisessa tarkoituksessa korjaa ampuma-aseen, aseosan, ohjus- tai raketinheitinjärjestelmän, kaasusumuttimen taikka tehokkaan ilma-aseen taikka muuntaa ampuma-aseen tai aseosan,

3) lainaa ampuma-aseen, aseiden osan, ohjus- tai raketinheitinjärjestelmän, kaasusumuttimen taikka tehokkaan ilma-aseen sille, jolla ei ole oikeutta sen hallussapitoon,

4) kokonaan tai osittain laiminlyö ase-elinkeinonharjoittajalle ampuma-aselain 25 §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuuden tiedoston pitämiseen,

5) laiminlyö ampuma-aselain 110 §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuuden tarkastuttaa myyntiä varten valmistetut, korjatut, Suomeen siirretyt tai tuodut ampuma-aseet tai patruunat,

6) laiminlyö ampuma-aselain 112 a §:ssä säädetyn velvollisuuden esittää Suomeen siirretty tai tuotu pysyvästi ampumakelvottomaksi tehty ampuma-ase tai pysyvästi toimintakelvottomaksi tehty aseiden osa poliisilaitokselle,

7) laiminlyö ampuma-aselain 110 b §:ssä säädetyn velvollisuuden tehdä valmistus-, täydennys-, tuonti- tai pakkausmerkinnän taikka toimittaa ampuma-ase Poliisihallitukselle merkinnän tekemistä varten taikka

8) tekee väärän valmistus-, täydennys-, tuonti- tai pakkausmerkinnän taikka poistaa tai muuttaa tällaisen merkinnän taikka sarja- tai tunnistenumeron,

on tuomittava *ampuma-aserikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Ampuma-aserikoksesta on tuomittava myös se, joka kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaista Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimusta täydentävän, ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja laittoman kaupan torjuntaa koskevan lisäpöytäkirjan (YK:n ampuma-asepöytäkirja) 10 artiklan täytäntöönpanosta ja ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden vientiluvasta ja tuonti- ja kauttakuljetusmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 258/2012 4 tai 9 artiklan vastaisesti 2 artiklassa tarkoitetulla tavalla vie ampuma-aseen, sen osan tai olennaisen komponentin taikka ampumatarvikkeen.

Yritys on rangaistava.

Ampuma-aserikoksena ei pidetä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden, erityisen vaarallisten ammusten, ohjus- tai raketinheitinjärjestelmän, kaasusumuttimen taikka tehokkaan ilma-aseen hallussapitoa, jos tällaisen esineen hallussapitäjä oma-aloitteisesti ilmoittaa esineestä poliisille ja luovuttaa sen poliisin haltuun.

2 § Törkeä ampuma-aserikos

Jos ampuma-aserikoksessa

1) rikoksen kohteena on erityisen vaarallinen ampuma-ase taikka suuri määrä ampuma-aseita, tehokkaita ilma-aseita tai aseiden osia,

ja rikos on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikosentekijä on tuomittava törkeästä ampuma-aserikoksesta vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi vuodeksi.

7 a § Ampumaratarikos

Joka ampumaratalain (1) vastaisesti

1) perustaa ampumaradan tai ylläpitää sitä ilman mainitun lain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua lupaa taikka

2) perustaa vähäisen ampumaradan tai ylläpitää sitä tekemättä siitä mainitun lain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettua ilmoitusta

on tuomittava *ampumaratarikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5. Laki

järjestyslain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan järjestyslain (612/2003) 10 §:n 4 momentti seuraavasti:

10 § Toisen vahingoittamiseen soveltuvien esineiden ja aineiden hallussapito

Ampuma-aseiden, kaasusumuttimien, tehokkaiden ilma-aseiden ja räjähteiden hallussapidosta säädetään ampuma-aseissa (1/1998), vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa (390/2005) ja räjähdeasetuksessa (473/1993).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 3 päivänä huhtikuuta 2014

Pääministeri JYRKI KATAINEN

Sisäministeri Päivi Räsänen

2.

Liite
Rinnakkaistekstit

Laki

ampuma-aselain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ampuma-aselain (1/1998) 1 §:n 2 momentti, 5 §:n 3 momentti, 14 §, 18 §:n 1 momentti, 19 §:n 1 momentin 7 kohta, 20 §:n 2 momentti, 34 ja 40 §, 55 b §:n 1 momentin 3 kohta, 70 §, 87 §:n 1 momentin 11 kohta, 103 §:n 6 kohta, 106 ja 114 § sekä 116 §:n 1 ja 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 2 momentti ja 114 § laissa 124/2011, 14 §, 18 §:n 1 momentti, 19 §:n 1 momentin 7 kohta, 20 §:n 2 momentti, 55 b §:n 1 momentin 3 kohta, 70 §, ja 116 §:n 2 momentti laissa 601/2001, 34 § osaksi laissa 508/2009, 40 § laissa 508/2009, 103 §:n 6 kohta laissa 532/2007 ja 106 § osaksi laissa 601/2001, sekä

lisätään lakiin uusi 2 a §, 11 §:ään uusi 2 momentti, 19 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 601/2001 ja 124/2011, uusi 8 kohta, 55 b §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 601/2001, uusi 4 kohta, 87 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 601/2001, uusi 12 kohta sekä lakiin uusi 106 a ja 106 b § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Soveltamisala

Ehdotus

1 §

Soveltamisala

Mitä tässä laissa säädetään ampuma-aseista, koskee myös ohjus- ja raketinheitinjärjestelmiä ja kaasusumuttimia. Kaasusumuttimiin ei kuitenkaan sovelleta 2–10, 12, 15, 31–33, 35, 35 a, 36, 42–45, 45 a, 45 b, 45 d, 46–53, 53 a, 54, 55, 56–59, 59 a ja 60–63 §:ää, 66 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohtaa, 67 b, 68, 70–72, 74–77, 80–82, 89, 90, 110, 110 a–110 c, 112, 112 a ja 112 b §:ää. Muista soveltamisalaa koskevista poikkeuksista säädetään 17 §:ssä.

Mitä tässä laissa säädetään ampuma-aseista, koskee myös ohjus- ja raketinheitinjärjestelmiä, kaasusumuttimia ja tehokkaita ilma-aseita. Kaasusumuttimiin ei kuitenkaan sovelleta 2–10, 12, 15, 31–33, 35, 35 a, 36, 42–45, 45 a, 45 b, 45 d, 46–53, 53 a, 54, 55, 56–59, 59 a ja 60–63 §:ää, 66 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohtaa, 67 b, 68, 70–72, 74–77, 80–82, 89, 90, 106 b, 110, 110 a–110 c, 112, 112 a ja 112 b §:ää. Tehokkaisiin ilma-aseisiin ei sovelleta 3–12, 31, 45c–d, 53a, 55a–c, 60–63, 67b, 72, 106 b ja 110–110 c §:ää. Muista soveltamisalaa koskevista poikkeuksista säädetään 17 §:ssä.

2 a §

Tehokas ilma-ase

Tehokkaalla ilma-aseella tarkoitetaan vuonna 1950 tai sen jälkeen valmistettua, ilman tai muun kokoon puristetun kaasun paineella toimivaa esinettä, jonka piipun pienin sisähalkaisija on yli 6,35 millimetriä ja

joka on suunniteltu ja tarkoitettu ampumaan metalliluoteja.

5 §

Patruuna

Patruunoiden osista, jotka ovat tai jotka sisältävät räjähdysvaarallisia aineita, on voimassa, mitä niistä räjähdysvaarallisista aineista annetussa laissa (263/1953) ja sen nojalla säädetään.

5 §

Patruuna

Patruunoiden osista, jotka ovat tai jotka sisältävät räjähdysvaarallisia aineita, on voimassa, mitä niistä vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa (390/2005) ja sen nojalla säädetään.

11 §

Kaasusumutin

Suomeen maahantuotavan tai siirrettävän taikka Suomessa kaupan pidettävän kaasusumuttimen tulee olla sisällöltään sellainen, ettei sen käytöstä synny pysyviä vammoja käytön kohteelle. Kaasusumuttimen sisältämistä aineista ja niiden enimmäispitoisuuksista sekä käyttöturvallisuuden osoittamisesta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

14 §

Asealan elinkeino

Asealan elinkeinolla tarkoitetaan kaupallisessa tarkoituksessa harjoitettavaa:

- 1) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kauppa ja valmistaminen;
- 2) ampuma-aseiden ja aseiden osien korjaamista ja muuntamista;
- 3) ampumaradan pitämistä;
- 4) ampuma-aseiden käyttöön kouluttamista.

18 §

Luvanvaraisuus

Jollei tässä laissa toisin säädetä, tämän lain mukaan luvanvaraista on:

- 1) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten siirto ja tuonti Suomeen, siirto

14 §

Asealan elinkeino

Asealan elinkeinoja ovat kaupallisessa tarkoituksessa harjoitettava:

- 1) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kauppa, säilyttäminen ja valmistaminen;
- 2) ampuma-aseiden ja aseiden osien korjaaminen ja muuntaminen.

18 §

Luvanvaraisuus

Jollei tässä laissa toisin säädetä, tämän lain mukaan luvanvaraista on:

- 1) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten siirto ja tuonti Suomeen, siirto

ja vienti Suomesta, kauttakuljetus kaupallisessa tarkoituksessa, kauppa, hankkiminen, hallussapito ja valmistaminen;

2) ampuma-aseiden ja aseiden osien korjaaminen ja muuntaminen;

3) kaupallisessa tarkoituksessa harjoitettava ampumaradan pitäminen;

4) kaupallisessa tarkoituksessa harjoitettava ampuma-aseiden käyttöön kouluttaminen.

19 §

Poikkeukset luvanvaraisuudesta

Tämän lain mukaan luvanvaraista ei ole:

7) merkinantopistoolin hallussapito ulkomaisessa kauppa- tai huvialuksessa, jos alus on ainoastaan tilapäisesti Suomen aluevesillä.

20 §

Asealan elinkeinolupa

Lupa voidaan antaa:

1) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kaupan harjoittamiseen;

2) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten valmistamiseen kaupallisessa tarkoituksessa;

3) ampuma-aseiden ja aseiden osien korjaamiseen ja muuntamiseen kaupallisessa tarkoituksessa;

4) kaupallisessa tarkoituksessa harjoitettavaan ampumaradan pitämiseen;

5) kaupallisessa tarkoituksessa harjoitettavaan ampuma-aseiden käyttöön kouluttamiseen tässä laissa säädettyihin hyväksyttäviin käyttötarkoituksiin.

ja vienti Suomesta, kauttakuljetus kaupallisessa tarkoituksessa, kauppa, kaupallinen säilyttäminen, hankkiminen, hallussapito ja valmistaminen;

2) ampuma-aseiden ja aseiden osien korjaaminen ja muuntaminen.

19 §

Poikkeukset luvanvaraisuudesta

Tämän lain mukaan luvanvaraista ei ole:

7) merkinantopistoolin hallussapito ulkomaisessa kauppa- tai huvialuksessa, jos alus on ainoastaan tilapäisesti Suomen aluevesillä;

8) tehokkaan ilma-aseen vienti, siirto Suomesta, kauttakuljetus kaupallisessa tarkoituksessa eikä hankkiminen ja hallussapito, jos hankkijalla tai hallussapitäjällä on oikeus ampuma-aseen hallussapitoon.

20 §

Asealan elinkeinolupa

Lupa voidaan antaa:

1) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kaupan harjoittamiseen ja säilyttämiseen kaupallisessa tarkoituksessa;

2) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten valmistamiseen kaupallisessa tarkoituksessa;

3) ampuma-aseiden ja aseiden osien korjaamiseen ja muuntamiseen kaupallisessa tarkoituksessa.

34 §

Kaasusumuttimen kaupallinen tuontilupa

Luvan kaasusumuttimen siirtoon ja tuontiin Suomeen kaupallista tarkoitusta varten (*kaasusumuttimen kaupallinen tuontilupa*) antaa ja peruuttaa Poliisihallitus.

Luvan antamisesta on voimassa, mitä 32 §:n 2 momentissa säädetään

40 §

Tullilaitoksen ilmoittamisvelvollisuus

Tullilaitoksen on kolmen kuukauden välein ilmoitettava Poliisihallitukselle kaupallisessa tuontiluvassa ja kaasusumuttimen kaupallisessa tuontiluvassa mainittujen esineiden tuonnista Suomeen *siten kuin* valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

55 b §

Kaasusumutinluvan antamisen edellytykset

Kaasusumutinlupa voidaan antaa seuraaviin hyväksyttäviin käyttötarkoituksiin:

3) oman tai toisen henkilökohtaisen koskemattomuuden taikka omaisuuden suojeleminen.

70 §

Aseen osasta tehtävä ilmoitus ja aseosan esittäminen

Jos oikeus aseosan hankkimiseen ja hallussapitoon perustuu siihen, että jollakulla on oikeus 19 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista vastaavista aseosista kootun ampuma-aseen hallussapitoon, tämän on 30 päivän

34 §

Kaasusumuttimen ja tehokkaan ilma-aseen kaupallinen tuontilupa

Luvan kaasusumuttimen ja tehokkaan ilma-aseen siirtoon ja tuontiin Suomeen kaupallista tarkoitusta varten (*kaasusumuttimen ja tehokkaan ilma-aseen kaupallinen tuontilupa*) antaa ja peruuttaa Poliisihallitus.

Luvan antamisesta on voimassa, mitä 32 §:n 2 momentissa säädetään.

40 §

Tullilaitoksen ilmoittamisvelvollisuus

Tullilaitoksen on kolmen kuukauden välein ilmoitettava Poliisihallitukselle kaupallisessa tuontiluvassa sekä kaasusumuttimen ja tehokkaan ilma-aseen kaupallisessa tuontiluvassa mainittujen esineiden tuonnista Suomeen. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin *ilmoituksen sisällöstä*.

55 b §

Kaasusumutinluvan antamisen edellytykset

Kaasusumutinlupa voidaan antaa seuraaviin hyväksyttäviin käyttötarkoituksiin:

3) oman tai toisen henkilökohtaisen koskemattomuuden taikka omaisuuden suojeleminen;

4) erityisestä syystä eläinten karkottaminen.

70 §

Aseen osasta ja tehokkaasta ilma-aseesta tehtävä ilmoitus ja esineiden esittäminen

Aseen osan tai tehokkaan ilma-aseen hankkineen on 30 päivän kuluessa hankkimisesta tehtävä hankinnasta ilmoitus kotikuntansa tai kotipaikkansa

kuluessa aseensa osan hankkimisesta tehtävä hankkimisesta ilmoitus kotikuntansa tai kotipaikkansa poliisilaitokselle siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään. Aseen osa on samalla esitettävä.

poliisilaitokselle, jos oikeus:

1) aseensa osan hankkimiseen ja hallussapitoon perustuu siihen, että hankkijalla on oikeus 19 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista vastaavista aseensa osista kootun ampuma-aseensa hallussapitoon; tai

2) tehokkaan ilma-aseensa hankkimiseen ja hallussapitoon perustuu 19 §:n 1 momentin 8 kohtaan.

Aseensa osa tai tehokas ilma-ase on esitettävä ilmoitusta tehtäessä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 1 momentissa tarkoitettujen ilmoituksen tekemisestä.

87 §

Ampuma-aseensa ja aseensa osan lainaaminen

Ampuma-aseensa saa lainata toiselle seuraavasti:

11) kaasusumuttimen saa lainata vain sille, jolla on oikeus kaasusumuttimen hallussapitoon.

87 §

Ampuma-aseensa ja aseensa osan lainaaminen

Ampuma-aseensa saa lainata toiselle seuraavasti:

11) kaasusumuttimen saa lainata vain sille, jolla on oikeus kaasusumuttimen hallussapitoon;

12) tehokkaan ilma-aseensa saa lainata vain sille, jolla on oikeus ampuma-aseensa tai tehokkaan ilma-aseensa hallussapitoon.

103 §

Ampuma-aserikkomus

Joka tämän lain vastaisesti tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

6) laiminlyö 70 §:ssä säädetyn velvollisuuden tehdä ilmoitus aseensa osan hankkimisesta tai esittää aseensa osa poliisille,

on tuomittava ampuma-aserikkomuksesta sakkoon.

106 §

Säilyttäminen, kantaminen ja kuljettaminen

Ampuma-asetta tulee säilyttää lukitussa paikassa tai muuten lukittuna taikka siten, että ampuma-aseeseen kuuluvaa aseensa osaa säilytetään erillään. Ampuma-asetta

103 §

Ampuma-aserikkomus

Joka tämän lain vastaisesti tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

6) laiminlyö 70 §:ssä säädetyn velvollisuuden tehdä ilmoitus aseensa osan tai tehokkaan ilma-aseensa hankkimisesta taikka esittää aseensa osa tai tehokas ilma-ase poliisille,

on tuomittava ampuma-aserikkomuksesta sakkoon.

106 §

Säilyttäminen, kantaminen ja kuljettaminen

Kun ampuma-asetta säilytetään muuten kuin tilapäisesti, on se säilytettävä:

ja aseiden osia ei näinkään säilytettyinä saa pitää paikassa, josta ne ovat helposti anastettavissa.

Jos säilytettävänä on erityisen vaarallinen ampuma-ase taikka yhteensä yli viisi pistoolia, revolveria, itselataavalla kertatulella toimivaa kivääriä tai itselataavalla kertatulella toimivaa 6 §:n 2 momentin 12 kohdassa tarkoitettua muuta ampuma-asetta, on aseet säilytettävä sisäasiainministeriön asetuksen mukaisessa lukitus- ja turvakaapissa. Turvakaappia ei kuitenkaan edellytetä, jos aseiden säilytystilojen sijaintipaikan poliisilaitos on hyväksynyt säilytystilat.

Ampuma-asetta saa yleisellä paikalla sekä tiloissa, joihin yleisöllä on pääsy, kuljettaa vain lataamattomana suojuksessa sekä kantaa ja kuljettaa vain silloin, kun siihen on hyväksyttävä syy. Moottorikäyttöisessä ajoneuvossa ampuma-asetta saa kuljettaa vain lataamattomana suojuksessa tai sijoitettuna suojattuun tilaan sekä kantaa vain silloin, kun siihen on hyväksyttävä syy. Metsästysaseiden kuljettamisessa noudatetaan lisäksi, mitä metsästyslaissa ja sen nojalla säädetään.

Patruunoiden ja räjähdysainetta tai sytyttävää ainetta sisältävien erityisen vaarallisten ammusten säilyttämisessä ja kuljettamisessa sovelletaan lisäksi, mitä räjähdysvaarallisista aineista annetussa laissa ja vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetussa laissa (719/1994) sekä niiden nojalla säädetään.

1) luvanhaltijan vakituksessa asunnossa, muussa paikassa, jossa hän pysyvästi oleskelee, tai näihin kiinteästi liittyvässä tilassa, joka turvatasoltaan ja valvottavuudeltaan vastaa näitä;

2) toisen, kyseisen ampuma-aseen lainaamiseen oikeutetun henkilön luona 1 kohdassa tarkoitettussa paikassa tai tilassa;

3) 14 §:n 1 tai 2 kohdassa tarkoitettun asealan elinkeinon harjoittamiseen luvan saaneen elinkeinonharjoittajan hallussa; taikka

4) poliisilaitoksen hyväksymissä säilytystiloissa.

Jos ampuma-asetta säilytetään 1 tai 2 kohdassa tarkoitettussa paikassa, se on säilytettävä 119 §:n 2 momentin 3 kohdan nojalla annetussa sisäministeriön asetuksessa määritellyssä murtoturvallisessa ja lukitus- ja turvakaapissa, lukitus- ja turvakaapissa tai muuten lukittuna siten, että ampuma-ase tai aseiden osa ei ole helposti anastettavissa tai otettavissa luvattomasti käyttöön. Ampuma-ase voidaan tällöin säilyttää myös siten, että muu aseiden osa kuin äänenvaimennin säilytetään erillään lukittuna edellä mainitulla tavalla ja loput aseiden osat siten, etteivät ne ole helposti anastettavissa tai otettavissa luvattomasti käyttöön.

Jos säilytettävänä on erityisen vaarallinen ampuma-ase tai yli viisi ampuma-asetta, on aseet säilytettävä 119 §:n 2 momentin 3 kohdan nojalla annetussa sisäministeriön asetuksessa määritellyssä murtoturvallisessa ja lukitus- ja turvakaapissa. Turvakaappia ei kuitenkaan edellytetä, jos aseiden säilytyspaikan poliisilaitos on hyväksynyt säilytystilat.

106 a §

Ampuma-aseen kantaminen ja kuljettaminen sekä väliaikainen säilyttäminen

Ampuma-asetta saa yleisellä paikalla sekä tiloissa, joihin yleisöllä on pääsy, kuljettaa vain lataamattomana suojuksessa sekä kantaa ja kuljettaa

vain silloin, kun siihen on hyväksyttävä syy. Moottorikäyttöisessä ajoneuvossa ampuma-asetta saa kuljettaa vain lataamattomana suojuksessa tai sijoitettuna suojattuun tilaan sekä kantaa vain silloin, kun siihen on hyväksyttävä syy. Metsästysaseen kuljettamisessa noudatetaan lisäksi, mitä metsästyslaissa ja sen nojalla säädetään.

Jos ampuma-asetta säilytetään väliaikaisesti muutoin kuin 106 §:ssä edellytetään, ampuma-ase tai muu sen osa kuin äänenvaimennin tulee säilyttää lukitussa paikassa, muuten lukittuna taikka siten, että ampuma-ase tai sen osa on luvanhaltijan tai muun kyseisen ampuma-aseen hallussapitoon oikeutetun henkilön välittömässä valvonnassa.

Kulkuneuvossa ampuma-asetta saa säilyttää vain väliaikaisesti aseiden käyttö- tai kuljetustapahtumaan liittyen. Ampuma-aseen tulee tällöin olla lukitussa paikassa tai muuten lukittuna ja säilytettynä siten, että ase ei ole havaittavissa kulkuneuvon ulkopuolelta.

106 b §

Patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilyttäminen ja kuljettaminen

Patruunoiden ja räjähdysainetta tai sytyttävää ainetta sisältävien erityisen vaarallisten ammusten säilyttämisestä ja kuljettamisesta säädetään lisäksi vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa ja vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetussa laissa (719/1994) sekä niiden nojalla.

114 §

Ilmoitusvelvollisuus ja ilmoitusoikeus ampuma-aseiden hallussapitoon sopimattomasta henkilöstä

Lääkärillä on velvollisuus ja muulla terveydenhuollon ammattihenkilöllä on oikeus salassapitosäännösten estämättä tehdä poliisille ilmoitus henkilöstä, jonka hän potilastietojen ja henkilön tapaamisen perusteella katsoo perustellusta syystä

114 §

Terveydenhuollon ammattihenkilön ilmoitusoikeus ja -velvollisuus

Lääkärillä on velvollisuus salassapitosäännösten estämättä tehdä poliisille ilmoitus (ampuma-aseilmoitus) henkilöstä, joka on:
1) todettu mielentilatutkimuksessa,

olevan terveydentilansa tai käyttäytymisensä perusteella sopimaton pitämään hallussaan ampuma-asetta, aseeseen osaa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia. Ilmoituksen tulee sisältää sopimattomuutta koskeva kannanotto perusteluineen.

Muita kuin ampuma-aseeseen, aseeseen, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten hallussapitoon oikeuttavan luvan taikka tässä laissa tarkoitetun hyväksynnän saaneita henkilöitä koskevat ilmoitukset on viivytyksettä hävitettävä. Ilmoitukset, jotka koskevat luvan tai hyväksynnän saaneita henkilöitä, on toimitettava asianomaisen lupaviranomaisen käsiteltäviksi.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa säännöksiä ilmoitusmenettelystä, ilmoitusten sisällöstä sekä ilmoitusten käsittelyyn oikeutetusta poliisin henkilöstöstä.

116 §

Ase-elinkeinonharjoittajien ja asekeräilijöiden valvonta

Poliisin on tarkastettava asealan elinkeinoluvan hakijan ampuma-aseiden, aseeseen osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilytystilat. Tarkastus on uusittava, jos säilytystiloissa tapahtuu muutoksia. Lisäksi poliisin on vähintään kerran vuodessa tarkastettava alueellaan toimivien ase-elinkeinonharjoittajien 25 §:n 1 momentin nojalla pitämät tiedostot sekä kirjanpito, varastot ja säilytystilat. Poliisilla on oikeus tarkastusta suorittaessaan saada nähtäväkseen ase-elinkeinonharjoittajan kirjanpito sekä päästä tiloihin, joissa edellä tarkoitettuja esineitä säilytetään.

vaarallisuusarviossa tai muussa oikeuspsykiatrisessa tutkimuksessa itselleen tai toiselle vaaralliseksi; tai
2) itsemurhayrityksen vuoksi otettu tahdosta riippumattomaan psykiatriseen hoitoon mielenterveyslain (1116/1990) 8 §:n 1 momentin 2 kohdan perusteella ja lääkäri tahdosta riippumattoman hoidon aikana tehdyn arvion perusteella katsoo hänen olevan sopimaton pitämään hallussaan ampuma-asetta, aseeseen osaa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia.

Lääkärillä ja muulla terveydenhuollon ammattihenkilöllä on oikeus salassapitosäännösten estämättä tehdä poliisille ampuma-aseilmoitus henkilöstä, jonka hän potilastietojen ja henkilön tapaamisen perusteella katsoo perustellusta syystä olevan terveydentilansa tai käyttäytymisensä perusteella sopimaton pitämään hallussaan ampuma-asetta, aseeseen osaa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia.

Ampuma-aseilmoituksen tulee sisältää sopimattomuutta koskeva kannanotto perusteluineen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa säännöksiä ilmoitusmenettelystä, ampuma-aseilmoitusten sisällöstä sekä niiden käsittelyyn oikeutetusta poliisin henkilöstöstä.

116 §

Ase-elinkeinonharjoittajien ja asekeräilijöiden valvonta

Asealan elinkeinonharjoittajan ampuma-aseiden, aseeseen osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilytystilojen tulee olla rakenteellisesti turvalliset. Tämän varmistamiseksi poliisin on tarkastettava säilytystilat. Tarkastus on uusittava, jos säilytystiloissa tapahtuu muutoksia. Lisäksi poliisin on vähintään kerran vuodessa tarkastettava alueellaan toimivien ase-elinkeinonharjoittajien 25 §:n 1 momentin nojalla pitämät tiedostot sekä kirjanpito, varastot ja säilytystilat. Poliisilla on oikeus tarkastusta suorittaessaan saada nähtäväkseen ase-elinkeinonharjoittajan kirjanpito sekä päästä tiloihin, joissa edellä tarkoitettuja

Poliisiin on ennen luvan antamista ensimmäisen keräilykokoelmaan kuuluvan ampuma-aseen tai aseiden osan hankkimiseen tarkastettava tilat, joissa aseita ja aseiden osia säilytetään. Tarkastus on uusittava, jos säilytystiloissa tapahtuu muutoksia. Poliisi voi myös tarvittaessa tarkastaa asekeräilijän 59 a §:n 1 momentin ja 60 §:n 1 momentin nojalla pitämän tiedoston.

esineitä säilytetään.

Keräilykokoelmaan kuuluvien ampuma-aseiden ja aseiden osien säilytystilojen tulee olla rakenteellisesti turvalliset. Tämän varmistamiseksi poliisiin on ennen luvan antamista ensimmäisen keräilykokoelmaan kuuluvan ampuma-aseen tai aseiden osan hankkimiseen tarkastettava säilytystilat. Tarkastus on uusittava, jos säilytystiloissa tapahtuu muutoksia. Poliisi voi myös tarvittaessa tarkastaa asekeräilijän 59 a §:n 1 momentin ja 60 §:n 1 momentin nojalla pitämän tiedoston.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevat ampuma-aseisiin, aseiden osiin sekä patruunoihin ja erityisen vaarallisiin ammuksiin liittyvät luvat, ennakkosuostumukset, ase-elinkeinoluvat sekä asekeräilijälle annetut hyväksynät jäävät ehtoineen voimaan.

Sen, joka tämän lain voimaan tullessa harjoittaa 20 §:ssä tarkoitettua asealan elinkeinoa tehokkailla ilma-aseilla, on hankittava toiminnan harjoittamiseen oikeuttava asealan elinkeinolupa vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta. Lupa annetaan hakijalle, joka on elinkeinon harjoittamiseen oikeutettu, joka ilmoittaa 26 §:ssä tarkoitetun vastuuhenkilön, jolla on 20 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa aseenkäsittelylupa ja jonka ampuma-aseiden säilytystilat säilytystilojen sijaintipaikan poliisilaitos on hyväksynyt. Ase-elinkeinonharjoittaja, jolla on tämän lain voimaan tullessa oikeus harjoittaa 20 §:ssä tarkoitettua asealan elinkeinoa ampuma-aseilla, on oikeutettu harjoittamaan sitä myös tehokkailla ilma-aseilla.

Sen, joka tämän lain voimaan tullessa toimii ase-elinkeinonharjoittajan palveluksessa kuljettaakseen, säilyttääkseen tai muuten käsitelläkseen ase-elinkeinonharjoittajalla olevia tehokkaita ilma-aseita ja jolla ei ole ampuma-aseiden käsittelyyn oikeuttavaa lupaa, on vuoden kuluessa lain

voimaantulosta hankittava aseenkäsittelylupa. Lupa annetaan ilman 27 §:n 3 momentissa säädettyä edellytysten arviointia. Lupa on lisättävä ehto, jonka mukaan lupa oikeuttaa käsittelemän ainoastaan tehokkaita ilma-aseita.

Sen, joka ennen tämän lain voimaantuloa on hankkinut sellaisen tehokkaan ilma-aseen, jonka hallussapito ei lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan ole edellyttänyt lupaa, on vuoden kuluessa lain voimaantulosta hankittava lupa kyseisen asean hallussapitoon. Lupa annetaan ilman 45 tai 45 a §:ssä säädettyä edellytysten arviointia.

Luvan hankkimisen sijasta:

1) se, jonka oikeus tehokkaan ilma-aseen hallussapitoon perustuu 19 §:n 1 momentin 8 kohtaan, voi tehdä 70 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen edellä tässä pykälässä mainitussa määräajassa kotikuntansa tai kotipaikkansa poliisilaitokselle;

2) se, joka ennen tämän lain voimaantuloa on hankkinut tehokkaan ilma-aseen, jonka hallussapitoon hänen olisi tämän lain säännösten mukaan hankittava lupa, voi luvan hankkimisen sijasta edellä tässä pykälässä mainitussa määräajassa luovuttaa tehokkaan ilma-aseen sille, jolla tämän lain nojalla on oikeus sen hankkimiseen;

3) tehokas ilma-ase voidaan luovuttaa poliisille, jolloin se siirtyy korvauksetta valtion omistukseen.

Tehokas ilma-ase on esitettävä lupaa haettaessa tai ilmoitusta tehtäessä, jollei lupaviranomainen tai ilmoituksen vastaanottava viranomainen katso sitä tarpeettomaksi.

Sen, jolle tämän lain voimaan tullessa syntyy velvollisuus säilyttää ampuma-aseensa 106 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla, on säilytettävä ampuma-aseensa mainitussa momentissa tarkoitetulla tavalla viimeistään viiden vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta.

Tässä pykälässä tarkoitetut luvat annetaan ja ilmoitukset käsitellään maksutta.

2. Laki

henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain (761/2003) 3 §:n 3 momentin 1 kohta, 10 §:n 2 momentti, 16 §:n 3 momentti, 19 §:n 1 momentin 19 kohdan ruotsinkielinen sanamuoto ja 23 §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa (1181/2013), sekä

lisätään 19 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa (1181/2013), uusi 20 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

Hallintoasiain tietojärjestelmä

3 §

Hallintoasiain tietojärjestelmä

Tietojärjestelmään saadaan lisäksi tallettaa poliisilain 1 luvun 1 §:n 2 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi hankittuja muita tarpeellisia tietoja seuraavasti:

1) ampuma-aseilaissa (1/1998) säädettyjen poliisin tehtävien suorittamiseksi tarpeelliset tiedot mainitussa laissa tarkoitettua hakemuksesta, luvasta, poliisin toimenpiteestä, päätöksestä, esteestä, huomautuksesta, ilmoituksesta, tarkastuksesta sekä soveltuvuustestin suorittamisajankohdasta (*aselupatiedot*);

Tietojärjestelmään saadaan lisäksi tallettaa poliisilain 1 luvun 1 §:n 2 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi hankittuja muita tarpeellisia tietoja seuraavasti:

1) ampuma-aseilaissa (1/1998) säädettyjen poliisin tehtävien suorittamiseksi tarpeelliset tiedot mainitussa laissa tarkoitettua hakemuksesta, luvasta, poliisin toimenpiteestä, päätöksestä, esteestä, *mainitun lain 114 §:ssä tarkoitettua ampuma-aseilmoituksesta*, huomautuksesta, ilmoituksesta, tarkastuksesta ja soveltuvuustestin suorittamisajankohdasta (*aselupatiedot*);

10 §

Arkaluonteisten tietojen käsittely

10 §

Arkaluonteisten tietojen käsittely

Henkilötietolain 11 §:n 1, 2 ja 4–6 kohdassa tarkoitettuja tietoja saa kerätä ja tallettaa poliisin henkilörekisteriin ja muutoin käsitellä ainoastaan silloin, kun se on poliisin yksittäisen tehtävän suorittamiseksi välttämätöntä. Suojelupoliisin toiminnalliseen tietojärjestelmään näitä tietoja saa kerätä, tallettaa ja muutoin käsitellä silloin, kun se on suojelupoliisille laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi välttämätöntä. Mainitun pykälän 4 kohdassa tarkoitettuja tietoja saa lisäksi kerätä ja tallettaa poliisin henkilörekisteriin ja muutoin käsitellä silloin, kun se on rekisteröidyn oman turvallisuuden tai viranomaisen

Henkilötietolain 11 §:n 1, 2 ja 4–6 kohdassa tarkoitettuja tietoja saa kerätä ja tallettaa poliisin henkilörekisteriin ja muutoin käsitellä ainoastaan silloin, kun se on poliisin yksittäisen tehtävän suorittamiseksi välttämätöntä. Suojelupoliisin toiminnalliseen tietojärjestelmään näitä tietoja saa kerätä, tallettaa ja muutoin käsitellä silloin, kun se on suojelupoliisille laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi välttämätöntä. Mainitun pykälän 4 kohdassa tarkoitettuja tietoja saa lisäksi kerätä ja tallettaa poliisin henkilörekisteriin ja muutoin käsitellä

työturvallisuuden varmistamiseksi välttämätöntä.

silloin, kun se on rekisteröidyn oman turvallisuuden tai viranomaisen työturvallisuuden varmistamiseksi välttämätöntä. *Ampuma-aseilmoitusten tietoja saa tallettaa hallintoasiain tietojärjestelmään siten, että tieto ilmenee vain henkilöä koskevaa aselupatietoa käsiteltäessä.*

16 §

Tietojen käyttäminen muuhun kuin tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen

16 §

Tietojen käyttäminen muuhun kuin tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen

Edellä 2 §:n 3 momentin 11 kohdassa tarkoitettuja havaintotietoja, 4 §:ssä tarkoitettujen epäiltyjen tietojärjestelmän, 5 §:ssä tarkoitettujen suojelupoliisin toiminnallisen tietojärjestelmän tai 6 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen tilapäisen rekisterin tietoja ei saa käyttää tämän pykälän 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseksi.

Edellä 2 §:n 3 momentin 11 kohdassa tarkoitettuja havaintotietoja, 4 §:ssä tarkoitettujen epäiltyjen tietojärjestelmän, 5 §:ssä tarkoitettujen suojelupoliisin toiminnallisen tietojärjestelmän tai 6 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen tilapäisen rekisterin tietoja ei saa käyttää tämän pykälän 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseksi. *Ampuma-aseilmoituksen tietoja ei saa käyttää muuhun tarkoitukseen kuin aselupatiedon käsittelyyn.*

19 §

Tietojen luovuttaminen muille viranomaisille

Poliisi saa luovuttaa henkilörekistereistään salassapitosäännösten estämättä teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona tietoja, jotka ovat tarpeen, seuraavasti:

20) puolustusvoimille, Tullille, rajavartiolaitokselle ja vankeinhoitoviranomaiselle näiden palveluksessa olevan, ampuma-aseen kantamiseen virka-, työ- tai palvelustehtävässään oikeutetun henkilön ampuma-aseen kantamista koskevan sopivuuden arvioimista varten.

23 §

Tietojen poistaminen hallintoasiain tietojärjestelmästä

Hallintoasiain tietojärjestelmästä tiedot poistetaan seuraavasti:

1) edellä 3 §:n 3 momentin 1 kohdassa tarkoitetuista aselupatiedoista päätöstä koskevat tiedot kahdenkymmenen

23 §

Tietojen poistaminen hallintoasiain tietojärjestelmästä

Hallintoasiain tietojärjestelmästä tiedot poistetaan seuraavasti:

1) edellä 3 §:n 3 momentin 1 kohdassa tarkoitetuista aselupatiedoista päätöstä koskevat tiedot kahdenkymmenen vuoden kuluttua päätöksestä tai sen raukeamisesta taikka päätöksessä mainitun

vuoden kuluttua päätöksestä tai sen raukeamisesta taikka päätöksessä mainitun voimassaoloajan päättymisestä, lupatiedot kahdenkymmenen vuoden kuluttua luvan voimassaoloajan päättymisestä, este- tai huomautustiedot ja muut talletetut tiedot kahdenkymmenen vuoden kuluttua tiedon merkitsemisestä sekä asetiedot kahdenkymmenen vuoden kuluttua siitä kun ase muutettiin pysyvästi toimintakyvyttömäksi, romutettiin tai vietiin pysyvästi maasta;

voimassaoloajan päättymisestä, lupatiedot kahdenkymmenen vuoden kuluttua luvan voimassaoloajan päättymisestä, este- tai huomautustiedot ja muut talletetut tiedot kahdenkymmenen vuoden kuluttua tiedon merkitsemisestä, *ampuma-aseilmoituksen tiedot kolmen vuoden kuluttua tiedon merkitsemisestä* sekä asetiedot kahdenkymmenen vuoden kuluttua siitä kun ase muutettiin pysyvästi toimintakyvyttömäksi, romutettiin tai vietiin pysyvästi maasta;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4. Laki

rikoslain 41 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan rikoslain (39/1889) 41 luvun 1 ja 2 §, sellaisena kuin ne ovat 1 § laeissa 531/2007, 125/2011 ja 691/2013 sekä 2 § laissa 531/2007, sekä lisätään 41 lukuun uusi 7 a § seuraavasti:

41 luku

41 luku

Aserikoksista

Aserikoksista

1 §

1 §

Ampuma-aserikos

Ampuma-aserikos

Joka ampuma-aselain (1/1998) vastaisesti
1) siirtää tai tuo Suomeen, siirtää Suomesta, kaupallisessa tarkoituksessa vie, kauttakuljettaa tai valmistaa taikka pitää kaupan, hankkii, pitää hallussaan tai luovuttaa ampuma-aseen, aseosan, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia,

2) kaupallisessa tarkoituksessa korjaa tai muuntaa ampuma-aseen tai aseosan, pitää ampumarataa taikka kouluttaa ampuma-aseiden käyttöön,

3) lainaa ampuma-aseen tai aseosan sille, jolla ei ole oikeutta sen hallussapitoon,

Joka ampuma-aselain (1/1998) vastaisesti
1) siirtää tai tuo Suomeen, siirtää Suomesta, kaupallisessa tarkoituksessa vie, kauttakuljettaa tai valmistaa taikka pitää kaupan, hankkii, pitää hallussaan tai luovuttaa ampuma-aseen, aseosan, patruunoita, erityisen vaarallisia ammuksia, ohjus- tai raketinheitinjärjestelmän, kaasusumuttimen taikka tehokkaan ilma-aseen,

2) kaupallisessa tarkoituksessa korjaa ampuma-aseen, aseosan, ohjus- tai raketinheitinjärjestelmän, kaasusumuttimen taikka tehokkaan ilma-aseen taikka muuntaa ampuma-aseen tai aseosan,

3) lainaa ampuma-aseen, aseosan, ohjus- tai raketinheitinjärjestelmän, kaasusumuttimen taikka tehokkaan ilma-

4) kokonaan tai osittain laiminlyö ase-elinkeinonharjoittajalle ampuma-aselain 25 §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuuden tiedoston pitämiseen,

5) laiminlyö ampuma-aselain 110 §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuuden tarkastuttaa myyntiä varten valmistetut, korjatut, Suomeen siirretyt tai tuodut ampuma-aseet tai patruunat,

6) laiminlyö ampuma-aselain 112 a §:ssä säädetyn velvollisuuden esittää Suomeen siirretty tai tuotu pysyvästi ampumakelvottomaksi tehty ampuma-ase tai pysyvästi toimintakelvottomaksi tehty aseeseen osa poliisilaitokselle,

7) laiminlyö ampuma-aselain 110 b §:ssä säädetyn velvollisuuden tehdä valmistus-, täydennys-, tuonti- tai pakkausmerkinnän taikka toimittaa ampuma-ase Poliisihallitukselle merkinnän tekemistä varten taikka

8) tekee väärän valmistus-, täydennys-, tuonti- tai pakkausmerkinnän taikka poistaa tai muuttaa tällaisen merkinnän taikka sarja- tai tunnistenumeron,

on tuomittava *ampuma-aserikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Ampuma-aserikoksesta on tuomittava myös se, joka kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaista Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimusta täydentävän, ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja laittoman kaupan torjuntaa koskevan lisäpöytäkirjan (YK:n ampuma-asepöytäkirja) 10 artiklan täytäntöönpanosta ja ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden vientiluvasta ja tuonti- ja kauttakuljetusmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 258/2012 4 tai 9 artiklan vastaisesti 2 artiklassa tarkoitetulla tavalla vie ampuma-aseen, sen osan tai olennaisen komponentin taikka ampumatarvikkeen.

Yritys on rangaistava.

Ampuma-aserikoksena ei pidetä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua ampuma-aseen, aseeseen osan, patruunoiden tai erityisen vaarallisten

aseeseen sille, jolla ei ole oikeutta sen hallussapitoon,

4) kokonaan tai osittain laiminlyö ase-elinkeinonharjoittajalle ampuma-aselain 25 §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuuden tiedoston pitämiseen,

5) laiminlyö ampuma-aselain 110 §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuuden tarkastuttaa myyntiä varten valmistetut, korjatut, Suomeen siirretyt tai tuodut ampuma-aseet tai patruunat,

6) laiminlyö ampuma-aselain 112 a §:ssä säädetyn velvollisuuden esittää Suomeen siirretty tai tuotu pysyvästi ampumakelvottomaksi tehty ampuma-ase tai pysyvästi toimintakelvottomaksi tehty aseeseen osa poliisilaitokselle,

7) laiminlyö ampuma-aselain 110 b §:ssä säädetyn velvollisuuden tehdä valmistus-, täydennys-, tuonti- tai pakkausmerkinnän taikka toimittaa ampuma-ase Poliisihallitukselle merkinnän tekemistä varten taikka

8) tekee väärän valmistus-, täydennys-, tuonti- tai pakkausmerkinnän taikka poistaa tai muuttaa tällaisen merkinnän taikka sarja- tai tunnistenumeron,

on tuomittava *ampuma-aserikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Ampuma-aserikoksesta on tuomittava myös se, joka kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaista Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimusta täydentävän, ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja laittoman kaupan torjuntaa koskevan lisäpöytäkirjan (YK:n ampuma-asepöytäkirja) 10 artiklan täytäntöönpanosta ja ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden vientiluvasta ja tuonti- ja kauttakuljetusmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 258/2012 4 tai 9 artiklan vastaisesti 2 artiklassa tarkoitetulla tavalla vie ampuma-aseen, sen osan tai olennaisen komponentin taikka ampumatarvikkeen.

Yritys on rangaistava.

Ampuma-aserikoksena ei pidetä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua ampuma-aseen, aseeseen osan, patruunoiden, erityisen vaarallisten

ammusten hallussapitoa, jos tällaisen esineen hallussapitäjä oma-aloitteisesti ilmoittaa esineestä poliisille ja luovuttaa sen poliisin haltuun.

2 §

Törkeä ampuma-aserikos

Jos ampuma-aserikoksessa
1) rikoksen kohteena on erityisen vaarallinen ampuma-ase taikka suuri määrä ampuma-aseita tai aseiden osia,

ja rikos on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksentekijä on tuomittava *törkeästä ampuma-aserikoksesta* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi vuodeksi.

ammusten, *ohjus- tai raketinheitinjärjestelmän, kaasusumuttimen taikka tehokkaan ilma-aseen* hallussapitoa, jos tällaisen esineen hallussapitäjä oma-aloitteisesti ilmoittaa esineestä poliisille ja luovuttaa sen poliisin haltuun.

2 §

Törkeä ampuma-aserikos

Jos ampuma-aserikoksessa
1) rikoksen kohteena on erityisen vaarallinen ampuma-ase taikka suuri määrä ampuma-aseita, *tehokkaita ilma-aseita* tai aseiden osia,

ja rikos on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksentekijä on tuomittava *törkeästä ampuma-aserikoksesta* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi vuodeksi.

7 a §

Ampumaratarikos

Joka ampumaratalain (I) vastaisesti
1) perustaa ampumaradan tai ylläpitää sitä ilman mainitun lain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua lupaa taikka
2) perustaa vähäisen ampumaradan tai ylläpitää sitä tekemättä siitä mainitun lain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettua ilmoitusta
on tuomittava ampumaratarikoksesta sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki

järjestylain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan järjestylain (612/2003) 10 §:n 4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

10 §

Toisen vahingoittamiseen soveltuvien esineiden ja aineiden hallussapito

Ampuma-aseiden ja räjähteiden hallussapidosta säädetään ampuma-ase-laissa (1/1998), räjähdysvaarallisista aineista annetussa laissa (263/1953) ja räjähdeasetuksessa (473/1993).

Ehdotus

10 §

Toisen vahingoittamiseen soveltuvien esineiden ja aineiden hallussapito

Ampuma-aseiden, kaasusumuttimien, tehokkaiden ilma-aseiden ja räjähteiden hallussapidosta säädetään ampuma-ase-laissa (1/1998), vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa (390/2005) ja räjähdeasetuksessa (473/1993).

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta.*
